

EDUCREATIV

Școala Gimnazială
Nr. 163, București

Nr 2/2026, București
ISSN 3100-5020
ISSN-L 3100-5020

Coordonatori: Prof. Târchilă Alina
Prof. Veninatu Iuliana
Prof. Vochici Iulia

Copertă: Prof. Târchilă Alina

ISSN: 3100-5020

ISSN-L: 3100-5020

CUPRINS

<i>ROLUL SUSTENABILITĂȚII PENTRU VIITORUL UMANITĂȚII- EXEMPLU DE BUNE PRACTICI</i> , Prof. Târchilă Alina, Școala Gimnazială nr. 163, București	pg. 1
<i>ECOVIITORUL, EDUCAȚIA CA FUNDAMENT AL UNEI LUMI SUSTENABILE</i> , Prof. Vochici Iulia-Victoria, Școala Gimnazială nr 163, București	pg. 6
<i>SELECTAREA DEȘEURILOR ÎN CADRUL GOSPODĂRIEI PROIECT DE ACTIVITATE DIDACTICĂ</i> , Prof. Veninatu Iuliana, Școala Gimnazială nr. 163, București	pg. 9
<i>ECOVIITORUL ÎNCEPE ÎN GRĂDINIȚĂ</i> , Roșu Irina, Grădinița cu Program Normal Teiu, Județul Argeș	pg. 14
<i>ACTIVITATE ECOLOGICĂ: „PLANTĂM PENTRU VIITOR”</i> , Prof. Boborica Cristina	pg. 17
<i>BUNE PRACTICI ÎN EDUCAȚIA ECOLOGICĂ „ECOVIITORUL ÎNCEPE CU NOI”</i> , Prof. Ghiurco Anamaria Grădinița cu Program Prelungit « Pinochio » Zalău / Sălaj	pg. 18
<i>CONTRIBUȚIA OREI DE RELIGIE LA EDUCAȚIA PENTRU SUSTENABILITATE</i> , Profesor Anghelahr Corina Mirela, Școala Gimnazială Nr. 1 Tulucești, județ Galați.....	pg. 21
<i>CĂLĂTORIA MEA SPRE UN ECOVIITOR SUSTENABIL</i> , Simona Apăscăriței, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Botoșani	pg. 23
<i>ECOVIITORUL PRIN EDUCAȚIE COLABORATIVĂ</i> , Prof Bedrulea Andreea, prof Cîrmaci Alina, Liceul Special Câmpulung Moldovenesc.....	pg. 25
<i>STRATEGII PENTRU ELIMINAREA RISIPEI ALIMENTARE</i> , Prof. ing. Botezatu Aurica-Ramona, Liceul Tehnologic "Alexandru Ioan Cuza", Panciu, județul Vrancea	pg. 27
<i>UN MEDIU CURAT ÎNCEPE CU EDUCAȚIA</i> , Bulaga Ioana Smaranda, Colegiul Tehnologic „Spiru Haret”	pg. 29
<i>GRĂDINIȚA VERDE -SCHIMB DE BUNE PRACTICI</i> , Cîrstoiu Paula Maria, Grădinița cu Program Prelungit Nr. 29 Sibiu	pg. 31
<i>RECICLAREA – UN PAS SPRE UN VIITOR CURAT</i> , Profesor pentru învățământul primar: Dobra Carmen Mădălina, Profesor pentru învățământul primar: Rădulescu Mădălina, Școala Gimnazială nr. 13, Rm. Vâlcea	pg. 34
<i>ECOVIITORUL – EDUCAȚIE PENTRU MEDIU LA NIVEL PREȘCOLAR. SCHIMB DE BUNE PRACTICI</i> , Prof. Iordache Marcela, Grădinița cu P.P. „Sf.Mc.Mina”, Ploiești	pg. 37
<i>EDUCAȚIA ECOLOGICĂ LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ</i> , Prof. Educație timpurie: Scurtu Camelia Felicia, Grădinița cu P.P. „Tudor Vladimirescu”, Craiova	pg. 39

<i>EDUCAȚIA ECOLOGICĂ</i> , Prof. Misăilă Constantina, Liceul Teoretic "Mircea Eliade" Galați	pg. 42
<i>EDUCAȚIA PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ LA CICLUL PRIMAR</i> , Prof. înv. primar, Guneș Cristina	pg. 44
<i>FORMAREA CONDUITEI ECOLOGICE ÎN CLASELE PRIMARE</i> , Prof. înv. primar Bălăcian Mihaela, Școala Gimnazială "Petru Comarnescu" Gura Humorului, jud. Suceava	pg. 57
<i>MICII INGINERI AI APEI</i> , Gherman Maria, Școala Gimnazială Nr. 2 Sebeș	pg. 60
<i>ECOVIIITORUL ÎNCEPE LA GRĂDINIȚĂ: PRACTICI INTEGRATE PENTRU FORMAREA COMPORTAMENTELOR ECOLOGICE LA GRUPA MIJLOCIE</i> , Graur Vasilica-Andreea, GPN Curcubeu Șaru Dornei, structură a Școlii Gimnaziale Neagra Șarului	pg. 62
<i>COMPORTAMENTUL ECOLOGIC AL PREȘCOLARILOR</i> , Profesor învățământul preșcolar: GRIGORE IULIANA MARINELA, Grădinița cu Program Prelungit Tudor Vladimirescu, Craiova	pg. 64
<i>EDUCAȚIA ECOLOGICĂ PRIN METODE INTERACTIVE ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBA ENGLEZĂ</i> , Lucaci Noemi-Diana, Școala Gimnazială Batoș	pg. 67
<i>EDUCAȚIA PENTRU SUSTENABILITATE PRIN CREATIVITATE: EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ ÎN FORMAREA ELEVILOR CU CES</i> , Prof. Andrei Doina, Liceul Tehnologic Special pentru Copii cu Deficiențe Auditivă Buzău	pg. 69
<i>TEST DE EVALUARE PENTRU DIFERENȚIEREA EVALUĂRII</i> , Noțiuni fundamentale despre WWW și Internet, Prof. Dașu Narcisa Gabriela, Liceul Special pentru Deficienți de Vedere Buzău, Școala Gimnazială nr 7 Buzău	pg. 71
<i>UN COPIL - O FLOARE – plantare</i> , Profesor Dulgheru Alina Simona, Profesor Buhuș Cristina, Grădinița cu Program Prelungit numărul 5, Bârlad, Structură a Școlii Gimnaziale de Arte "N. N. Tonitza", Bârlad.....	pg. 74
<i>ECOVIIITORUL- SCHIMB DE BUNE PRACTICI ÎN MANAGEMENTUL SUSTENABILITĂȚII</i> , Prof. Morariu Mihaela, Liceul Tehnologic Pucioasa.....	pg. 76
<i>REDUCEREA POLUĂRII CU PLASTIC ÎNTRE RESPONSABILITATEA ECOLOGICĂ ȘI GRIJA FAȚĂ DE CREAȚIA LUI DUMNEZEU</i> , Profesor Munteanu Gabriela-Ionica, Școala Gimnazială Suraia, Județul Vrancea.....	pg. 79
<i>ROLUL ȘI IMPORTANȚA JOCULUI DIDACTIC ÎN CADRUL EDUCAȚIEI ECOLOGICE LA NIVELUL CLASELOR PRIMARE</i> , Prof. înv. primar Nagy Edit, Liceul de Arte „Plugor Sándor” Sf. Gheorghe.....	pg. 82
<i>ACTIVITĂȚILE ECOLOGICE ÎN ȘCOLI– STUDIU PRIVIND ROLUL, IMPACTUL ȘI STRATEGIILE DE IMPLEMENTARE</i> , prof. Necula Mihaela, prof. Apostu Daniela, Liceul Teoretic Marin Preda, București.....	pg. 84
<i>ACTIVITATE ECOLOGICĂ: „MICII PROTECTORI AI NATURII”</i> , Prof. Nicolae Simona Oana.....	pg. 86
<i>CREATIVITATEA LA VÂRSTA ȘCOLARĂ</i> , Nistor Maria Dana, Școala Primară Nr.1 Oșand.....	pg. 88

<i>ORIZONTURILE ECOEDUCAȚIEI ÎN SECOLUL XXI</i> , Hojda Vasile, Liceul Tehnologic,,Francisc Neuman”Arad.....	pg. 90
<i>MICII ECOLOGIȘTI ÎN ACȚIUNE</i> , Prof.educ.timpurie: Pandleanu Adriana, Grădinița Nr.7, Sector 2, București.....	pg. 92
<i>EXEMPLE DE BUNE PRACTICI: PARTENERIAT EDUCAȚIONAL „MICII ECOLOGIȘTI”</i> , Inițiatori parteneriat: Prof. Andronache Alessandra.....	pg. 94
<i>FORMAREA COMPORTAMENTULUI ECOLOGIC LA PREȘCOLARI</i> , Profesor pentru educație timpurie, Pop Giulia-Grigorina, Grădinița cu Program Prelungit „Micii Exploratori”,Apahida.....	pg. 98
<i>PROIECT EDUCAȚIONAL „PĂDUREA. BENEFICIILE PĂDURII”</i> , Prof.înv.primar Pralea Carmen, Școala Gimnazială Timișești, Județul Neamț.....	pg. 101
<i>PRIETENII NATURII</i> , prof. Mihaela Pleșu / prof. Ana-Maria Bejenaru, Grădinița cu P.P. nr.5 Bârlad, Vaslui.....	pg. 103
<i>ECOVIIITORUL ÎNCEPE ÎN CLASĂ BUNE PRACTICI PENTRU FORMAREA COMPORTAMENTULUI ECOLOGIC LA ELEVII DE GIMNAZIU PRIN ACTIVITĂȚI INTERDISCIPLINARE</i> , Carmen NEGOIȚĂ, Școala Gimnazială “Arhanghelii Mihail și Gavriil”, Munteni-Buzău, jud. Ialomița.....	pg. 105
<i>PROIECT EDUCAȚIONAL: "ARHITECȚII VIITORULUI VERDE"</i> , Pușcaș Miclăuș Mirela Ioana, Școala Gimnazială Bârsău de Sus.....	pg. 107
<i>LOCUL ȘI ROLUL DEMERSULUI INVESTIGATIV ÎN FORMAREA LA ELEVI A COMPETENȚELOR SPECIFICE ȘTIINȚELOR</i> ,, Prof. Wendling Eva Petronela, Școala Gimnazială „Petru Comarnescu”... pg. 108	
<i>„PLANETA PĂMÂNT – CASA TUTUROR”</i> , Prof.Costache Gabriela, Grădinița cu P.P Nr. 8 Vaslui....pg. 111	
<i>DEZVOLTAREA ATITUDINILOR ECOLOGICE PRIN ORELE DE FIZICĂ ȘI EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ</i> , Roșculeasa Verginica, Liceul Tehnologic Segarcea.....	pg. 113
<i>„SĂ PĂSTRĂM UN MEDIU SĂNĂTOS”</i> , Prof. CORD MARILENA, Școala Gimnazială Călățele, Jud. Cluj.....	pg. 115
<i>ECOVIIITORUL – RESPONSABILITATEA PREZENTULUI PENTRU SUPRAVIEȚUIREA DE MÂINE</i> , Prof. Șeiciuc Alina, Colegiul Silvic „Bucovina”.....	pg. 117
<i>COOPERARE EUROPEANĂ ȘI SCHIMBUL DE BUNE PRACTICI – DIRECȚII PENTRU VIITOR</i> , Smădu Georgeta Daniela, Smădu Albert Nicolae, Liceul Tehnologic Petre Ionescu Muscel.....	pg. 119
<i>IMPLEMENTAREA EDUCAȚIEI ECOLOGICE PRIN ÎNVĂȚARE EXPERIENȚIALĂ UTILIZÂND PEDAGOGIA FRANZ KETT ÎN GRĂDINIȚĂ</i> , Szigeti Tímea, Grădinița „Kis Herceg”.....	pg. 121
<i>IMPACTUL ACTIVITĂȚILOR DE EDUCAȚIE ECOLOGICĂ ASUPRA ELEVILOR</i> , Prof. înv. primar Țăpîrlan Dănuța Maria, Școala Gimnazială „ Nicolae Bălcescu” Drăgășani, Vâlcea.....	pg. 123

<i>EDUCAȚIA ECOLOGICĂ LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ</i> , Profesor educație timpurie Vodă Ana-Maria, Colegiul Tehnologic „Spiru Haret”, Piatra Neamț.....	pg. 125
<i>ECOVIIITORUL PROMOVAT PRIN ACTIVITĂȚI DE TIP „ȘCOALA FĂRĂ PEREȚI”</i> , Prof. Gabriela Vultur, Liceul Tehnologic Segarcea, Structura Școala Gimnazială Segarcea.....	pg. 127
<i>EDU-CREATIV ȘI JOCURILE COPILĂRIEI JOC: „ROATA EMOȚIILOR DIGITALE”</i> , Prof. Inv .primar Colgiu Florentina, Liceul tehnologic Vernești-Buzău	pg. 130
<i>CREATIVITATEA LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ</i> , Pojega Nistor Mălina Dumitrelea, Grădinița cu Program Normal Nr.2 Oșand	pg. 133

ROLUL SUSTENABILITĂȚII PENTRU VIITORUL UMANITĂȚII

- EXEMPLU DE BUNE PRACTICI

Prof TÂRCHILĂ ALINA

Școala Gimnazială nr 163, București

Proiect de activitate didactică – Clasa a VI-a

Tipul activității: Activitate ecologică – lecție aplicată + atelier practic

Durata: 50 minute

1. Scopul activității

Dezvoltarea unei înțelegeri clare a conceptului de sustenabilitate și a modului în care acțiunile individuale și colective influențează viitorul planetei și al umanității.

2. Competențe specifice vizate

- Identificarea comportamentelor responsabile față de mediu.
- Analizarea consecințelor acțiunilor umane asupra mediului.
- Formularea de soluții simple pentru protejarea resurselor naturale.
- Dezvoltarea spiritului de colaborare în activități ecologice.

3. Obiective operaționale

La finalul activității, elevii vor fi capabili să:

- Explice, în cuvinte proprii, ce înseamnă *sustenabilitate*.
- Identifice cel puțin 3 probleme ecologice actuale.
- Propună soluții sustenabile aplicabile în viața de zi cu zi.
- Realizeze un mini-poster sau un obiect reutilizat, în cadrul atelierului practic.

4. Resurse

- Prezentare (imagini cu poluare, reciclare, resurse naturale).
- Hârtie colorată, markere, lipici.
- Materiale reciclabile aduse de elevi (PET, carton, dopuri, reviste).
- Fișe de lucru.

5. Desfășurarea activității

A. Moment organizatoric (3 min)

- Salutul, verificarea prezenței.
- Introducerea temei printr-o întrebare provocatoare: „Cum credeți că va arăta lumea peste 50 de ani dacă nu avem grijă de planetă?”

B. Captarea atenției (5 min)

Profesorul prezintă imagini contrastante:

- o zonă poluată
- o zonă verde, curată

Elevii discută spontan ce diferențe observă.

C. Anunțarea temei și a obiectivelor (2 min)

Se explică faptul că activitatea urmărește înțelegerea sustenabilității și găsirea unor soluții pentru protejarea viitorului.

D. Dirijarea învățării (15 min)

1. Explicarea conceptului de sustenabilitate

- Sustenabilitatea = modul în care folosim resursele astfel încât să nu le epuizăm, pentru ca și generațiile viitoare să se poată bucura de ele.

2. Discuție ghidată Elevii răspund la întrebări precum:

- Ce resurse naturale folosim zilnic?
- Ce probleme apar când le folosim fără măsură?
- Ce înseamnă „consum responsabil”?

3. Mini-dezbateri în grupuri mici Fiecare grup primește o situație:

- risipa alimentară
- poluarea apei
- consumul excesiv de plastic
- defrișările

Elevii identifică:

- cauza problemei
- consecințele
- soluții sustenabile

E. Activitate practică – Atelier ecologic (15 min)

Elevii aleg una dintre două activități:

1. Realizarea unui mini-poster

Tema: „*Planeta are nevoie de noi!*” Posterul trebuie să includă:

- un mesaj ecologic
- o soluție sustenabilă
- o imagine sau un simbol

2. Obiect creativ din materiale reciclabile

Exemple:

- suport de creioane din PET
- ghiveci din cutie de conserve
- decorațiuni din hârtie reciclată

Scopul: înțelegerea reutilizării ca formă de sustenabilitate.

F. Evaluare (7 min)

- Prezentarea lucrărilor.
- Feedback colegial: fiecare elev spune o idee sustenabilă pe care o va aplica acasă.
- Profesorul completează cu observații privind implicarea, creativitatea și înțelegerea conceptelor.

G. Tema pentru acasă

Realizarea unui „**Jurnal al sustenabilității**” pentru 3 zile, în care elevii notează:

- ce acțiuni ecologice au făcut
- ce ar putea îmbunătăți
- ce au învățat despre propriile obiceiuri

H. Concluzii

Activitatea îi ajută pe elevi să înțeleagă că sustenabilitatea nu este doar un concept teoretic, ci un mod de viață care influențează direct viitorul umanității. Fiecare gest mic contribuie la o schimbare mare.

Fișă de lucru – Clasa a VI-a

Numele elevului: _____

Data: _____

1. Ce este sustenabilitatea?

Citește definiția și subliniază cuvintele-cheie: **Sustenabilitatea înseamnă folosirea responsabilă a resurselor astfel încât și generațiile viitoare să se poată bucura de ele.**

Cuvinte-cheie subliniate: _____

2. Observă și analizează

Privește imaginile prezentate de profesor (zonă poluată / zonă curată). Completează tabelul:

Ce observ?	Cum mă face să mă simt?	Ce soluții sustenabile pot propune?

3. Probleme ecologice actuale

Bifează problemele care țin de sustenabilitate:

- ☐ Risipa alimentară
- ☐ Poluarea aerului
- ☐ Defrișările
- ☐ Folosirea responsabilă a apei
- ☐ Jocurile video
- ☐ Consum excesiv de plastic
- ☐ Reciclarea materialelor

Scrie una în plus, identificată de tine:

4. Găsește soluții!

Alege una dintre problemele bifate și completează:

- Problema aleasă: _____
- Cauza principală: _____
- Consecințe: _____
- O soluție sustenabilă propusă de mine: _____

5. Activitate practică – Creează!

Alege una dintre sarcini:

Mini-poster ecologic

Scrie un mesaj scurt și puternic pentru protejarea planetei:

Mesajul meu: _____

Desenează un simbol al sustenabilității (frunză, glob, reciclare etc.) pe spatele fișei date:

6. Angajamentul meu pentru viitor

Scrie o acțiune sustenabilă pe care te angajezi să o aplici timp de o săptămână:

Mă angajez să: _____

7. Autoevaluare

Bifează ce simți că ai reușit astăzi:

- ☐ Am înțeles ce înseamnă sustenabilitatea
- ☐ Pot identifica probleme ecologice
- ☐ Pot propune soluții
- ☐ M-am implicat în activitatea practică
- ☐ Pot aplica acțiuni sustenabile în viața mea

ECOVIITORUL, EDUCAȚIA CA FUNDAMENT AL UNEI LUMI SUSTENABILE

Prof. Vochici Iulia-Victoria,
Școala generală nr. 163, București

Într-o lume aflată într-o continuă transformare, în care ritmul dezvoltării tehnologice și al consumului pare să depășească adesea capacitatea naturii de a se regenera, conceptul de „ecoviitor” devine din ce în ce mai prezent în discursul educațional. Nu mai este vorba doar despre o idee abstractă sau despre un ideal promovat la nivel global, ci despre o necesitate concretă care trebuie integrată în modul în care formăm noile generații. Școala are responsabilitatea de a pregăti elevii nu doar pentru a face față cerințelor academice, ci și pentru a înțelege lumea în care trăiesc și pentru a acționa responsabil în raport cu aceasta. În acest sens, educația pentru ecoviitor devine o dimensiune esențială a procesului educativ contemporan.

Ecoviitorul, privit din perspectivă educațională, presupune mai mult decât transmiterea unor informații despre mediu sau schimbări climatice. Este vorba despre formarea unei conștiințe ecologice autentice, care să influențeze modul de gândire și comportamentul elevilor pe termen lung. Elevii trebuie să înțeleagă legătura profundă dintre acțiunile lor cotidiene și impactul asupra mediului înconjurător, să conștientizeze consecințele consumului excesiv și să dezvolte o atitudine responsabilă față de resurse. Această conștientizare nu se realizează doar prin teorie, ci mai ales prin experiențe concrete, prin implicare și reflecție personală.

Rolul profesorului în acest context devine mult mai complex și mai nuanțat, depășind cadrul tradițional al predării. Profesorul devine un facilitator al învățării, un model de comportament și un ghid care îi însoțește pe elevi în procesul de descoperire. Prin activități interactive, prin proiecte colaborative și prin exemple concrete, cadrul didactic poate stimula interesul elevilor pentru problemele de mediu și poate contribui la dezvoltarea unei atitudini proactive. Este important ca elevii să fie încurajați să pună întrebări, să analizeze situații reale și să identifice soluții, astfel încât să se simtă implicați și responsabili.

Integrarea temelor legate de ecoviitor în procesul educațional presupune, de asemenea, o abordare interdisciplinară, care să permită conexiuni între diferite domenii de studiu. Problemele de mediu nu pot fi înțelese în mod izolat, deoarece ele implică aspecte științifice, sociale, economice și culturale. Astfel, elevii pot analiza, de exemplu, efectele poluării în cadrul orelor de științe, pot discuta despre impactul acestora asupra comunităților la educație civică și pot explora inițiative internaționale în cadrul orelor de limbi străine. Această abordare integrată contribuie la o înțelegere mai profundă și mai coerentă a realității.

Un element esențial al educației pentru ecoviitor îl reprezintă învățarea prin experiență, care permite elevilor să se implice activ și să observe direct efectele acțiunilor lor. Activitățile practice, precum plantarea de copaci, colectarea selectivă a deșeurilor sau amenajarea unor spații verzi în cadrul școlii, au un impact semnificativ asupra formării atitudinilor. Aceste experiențe contribuie la dezvoltarea responsabilității și la consolidarea valorilor ecologice, deoarece elevii nu doar învață despre protejarea mediului, ci participă efectiv la acest proces. În același timp, astfel de activități stimulează colaborarea și spiritul de echipă.

Educația pentru ecoviitor presupune și dezvoltarea unor competențe esențiale pentru secolul XXI, precum gândirea critică, creativitatea și capacitatea de a lua decizii informate. Elevii trebuie să fie capabili să analizeze informații, să distingă între surse credibile și să evalueze impactul diferitelor acțiuni asupra mediului. În plus, este important ca aceștia să fie încurajați să găsească soluții inovatoare și să participe la proiecte care vizează îmbunătățirea mediului înconjurător. Astfel, educația devine un instrument de transformare, care pregătește elevii pentru a face față provocărilor viitorului.

Un alt aspect important îl reprezintă educația prin exemplu, deoarece comportamentele adulților influențează în mod direct atitudinile elevilor. Dacă profesorii și părinții adoptă practici sustenabile, precum reducerea consumului de plastic, reciclarea sau utilizarea responsabilă a resurselor, elevii vor fi mai predispuși să le adopte la rândul lor. În acest sens, școala trebuie să devină un spațiu în care valorile ecologice sunt aplicate în mod concret, nu doar discutate la nivel teoretic. Coerența dintre discurs și acțiune este esențială pentru credibilitatea mesajului educațional.

Tehnologia, deși adesea percepută ca un factor de consum, poate fi utilizată și ca un instrument eficient în educația pentru ecoviitor. Platformele digitale oferă acces la o varietate de resurse educaționale, iar aplicațiile interactive pot facilita înțelegerea unor concepte complexe legate de mediu. De asemenea, elevii pot participa la proiecte internaționale, pot colabora cu alți tineri și pot descoperi inițiative inovatoare din diferite părți ale lumii. Utilizarea responsabilă a tehnologiei poate contribui la dezvoltarea unei perspective globale asupra problemelor de mediu.

Cu toate acestea, implementarea educației pentru ecoviitor nu este lipsită de provocări, deoarece presupune schimbări la nivel de mentalitate, organizare și resurse. Cadrele didactice pot întâmpina dificultăți în integrarea acestor teme în curriculumul existent, iar lipsa materialelor sau a formării specifice poate constitui un obstacol. De aceea, este important ca sistemul educațional să ofere sprijin și să încurajeze inițiativele inovatoare, astfel încât profesorii să poată dezvolta activități relevante și adaptate nevoilor elevilor.

Colaborarea dintre școală, familie și comunitate este un factor esențial în succesul educației pentru ecoviitor, deoarece mesajele transmise în clasă trebuie susținute și în afara acesteia. Implicarea părinților în activități ecologice și participarea la proiecte comune pot consolida valorile promovate în școală și pot crea

un cadru coerent de învățare. De asemenea, parteneriatele cu organizații locale sau instituții pot oferi oportunități suplimentare de implicare și pot facilita accesul la resurse și expertiză.

Programele educaționale dedicate mediului, precum „Săptămâna verde”, oferă un context favorabil pentru dezvoltarea unor activități variate și atractive, care să stimuleze interesul elevilor. Acestea pot include ateliere, excursii, vizite tematice sau proiecte creative, care contribuie la consolidarea cunoștințelor și la dezvoltarea unei relații mai apropiate cu natura. Prin astfel de experiențe, elevii pot înțelege mai bine importanța protejării mediului și pot deveni mai implicați în comunitate.

Ecoviitorul nu poate fi construit fără implicarea activă a tinerilor, deoarece aceștia sunt cei care vor modela societatea de mâine și vor trebui să facă față provocărilor legate de mediu. Este esențial ca educația să le ofere nu doar cunoștințe, ci și încrederea și motivația de a acționa. Elevii trebuie să fie încurajați să își exprime opiniile, să participe la proiecte și să contribuie la schimbare, devenind astfel actori activi ai transformării sociale.

Pe termen lung, educația pentru ecoviitor poate avea un impact semnificativ asupra societății, contribuind la formarea unor cetățeni responsabili și conștienți de rolul lor. O generație educată în spiritul sustenabilității va fi mai pregătită să găsească soluții la problemele globale și să adopte comportamente care să protejeze mediul. Această investiție în educație reprezintă, de fapt, o investiție în viitorul nostru comun.

În concluzie, ecoviitorul nu este doar o temă de actualitate, ci o direcție esențială pentru dezvoltarea unei societăți echilibrate și responsabile. Educația joacă un rol central în acest proces, oferind cadrul necesar pentru formarea valorilor și competențelor necesare. Printr-o abordare coerentă, interactivă și orientată spre acțiune, școala poate contribui la construirea unei lumi în care respectul față de natură devine o normă, nu o excepție. Ecoviitorul începe în clasă, dar se construiește în fiecare alegere pe care o facem, zi de zi.

SELECTAREA DEȘEURILOR ÎN CADRUL GOSPODĂRIEI

PROIECT DE ACTIVITATE DIDACTICĂ

Profesor VENINATU IULIANA

Școala Gimnazială nr 163, București

Clasa: a VII-a

Tipul lecției: Însușirea de noi cunoștințe, formarea de deprinderi practice

Durata: 50 minute

Tema: Selectarea deșeurilor în cadrul gospodăriei

Competențe generale:

CG1: Utilizarea responsabilă a resurselor și a materialelor în activitățile cotidiene.

CG3: Aplicarea unor soluții practice pentru protejarea mediului.

Competențe specifice:

CS1.3: Identificarea tipurilor de deșeuri generate în gospodărie.

CS3.2: Selectarea și depozitarea corectă a deșeurilor în funcție de categoria lor.

CS3.3: Adoptarea unor comportamente ecologice în viața de zi cu zi.

Obiective operaționale:

La finalul lecției, elevii vor fi capabili să:

O1: enumere principalele categorii de deșeuri din gospodărie (plastic, hârtie, sticlă, metal, biodegradabile, reziduale);

O2: asocieze corect tipurile de deșeuri cu recipientele specifice de colectare;

O3: explice de ce este importantă colectarea selectivă;

O4: realizeze, în echipă, un plan simplu de colectare selectivă pentru propria locuință;

O5: manifeste atitudini responsabile față de mediu.

Resurse didactice

imagini cu tipuri de deșeuri;

set de recipiente colorate (sau imagini): albastru, galben, verde, maro, negru;

fișe de lucru pentru echipe;

proiector / tablă;

cartonașe cu exemple de deșeuri.

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

1. Moment organizatoric (2 min)

Salutul, notarea absențelor, pregătirea materialelor.

2. Captarea atenției (5 min)

Profesorul prezintă o imagine cu o gospodărie în care deșeurile sunt amestecate.

Întrebare provocatoare:

„Ce probleme apar dacă toate deșeurile sunt aruncate la grămadă în gospodărie?”

Elevii răspund liber: miros, poluare, atragerea dăunătorilor, risipă de resurse etc.

3. Anunțarea temei și a obiectivelor (2 min)

Se comunică tema lecției și ce vor învăța elevii astăzi.

4. Dirijarea învățării (15 min)

4.1. Prezentarea categoriilor de deșeuri

Profesorul explică, folosind imagini:

Plastic și metal – container galben

Hârtie și carton – container albastru

Sticlă – container verde

Deșeuri biodegradabile – container maro

Deșeuri reziduale – container negru/gri

Se oferă exemple concrete din gospodărie:

PET-uri, cutii de conserve, borcane, resturi alimentare, șervețele murdare, ambalaje mixte etc.

4.2. Mini-joc: „Unde arunc?”

Elevii primesc cartonașe cu obiecte (ex.: coajă de banană, sticlă de suc, cutie de pizza, hârtie curată, ambalaj de chipsuri).

Pe rând, vin la tablă și lipesc cartonașul la containerul corect.

5. Fixarea cunoștințelor – Activitate practică pe echipe (15 min)

Elevii sunt împărțiți în 4 echipe. Fiecare primește o fișă de lucru cu următoarele sarcini:

Fișa de lucru – Plan de colectare selectivă în gospodărie

Identificați 10 tipuri de deșeuri pe care le produce familia voastră într-o săptămână.

Încadrați fiecare deșeu în categoria corectă.

Propuneți o organizare a spațiului de colectare selectivă în locuință (ex.: bucătărie, balcon, cămară).

Notați 3 reguli pe care familia le poate respecta pentru a reduce cantitatea de deșeuri.

Elevii lucrează, profesorul oferă sprijin.

6. Obținerea performanței (5 min)

Fiecare echipă prezintă pe scurt soluțiile găsite.

Se discută ce idei pot fi aplicate imediat acasă.

7. Evaluarea (4 min)

Elevii completează un scurt test oral/rapid:

Spune două motive pentru care colectarea selectivă este importantă.

Unde se aruncă borcanele?

Unde se aruncă resturile alimentare?

Ce culoare are containerul pentru hârtie?

Profesorul oferă feedback.

8. Tema pentru acasă (2 min)

Realizează o mini-hartă a colectării selective din propria locuință (desen sau fotografie + explicații).

Scopul activității: Elevul își dezvoltă capacitatea de a identifica tipurile de deșeuri generate în gospodărie și de a propune soluții practice pentru colectarea selectivă.

Obiective urmărite

Identificarea principalelor categorii de deșeuri.

Asocierea corectă a deșeurilor cu recipientele specifice.

Propunerea unui plan personalizat de colectare selectivă în locuință.

Formarea unei atitudini responsabile față de mediu

Opțional: discuție cu familia despre îmbunătățirea modului de selectare a deșeurilor.

9. Încheierea lecției (1 min)

Recapitulare scurtă + mesaj motivațional:

„Fiecare gest mic de azi înseamnă un viitor mai curat pentru mâine.”

FIȘĂ DE PORTOFOLIU

Selectarea deșeurilor în cadrul gospodăriei

Clasa: a VII-a

Numele elevului: _____

Data: _____

Realizează un mini-proiect personal despre modul în care familia ta poate selecta corect deșeurile în gospodărie. Completează toate secțiunile de mai jos.

A. Identificarea deșeurilor din gospodărie. Notează 6 tipuri de deșeuri pe care le produce familia ta într-o săptămână:

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

6.....

B. Încadrarea deșeurilor în categorii- completează tabelul:

Tipul deșeurii	Categoria (plastic, hârtie, sticlă, metal, biodegradabil, rezidual)	Containerul corect

C. Organizarea colectării selective în locuință

Describe unde ai putea amplasa recipientele pentru colectare selectivă în gospodăria ta (ex.: bucătărie, balcon, cămară):

.....
.....

D. Reguli pentru familia mea

Scrie 3 reguli simple pe care familia ta le poate respecta pentru a reduce cantitatea de deșeuri:

1.....

2.....

3.....

E. Realizează un desen sau atașează o fotografie cu modul în care ai organizat colectarea selectivă acasă.
Spațiu pentru desen:

F. Autoevaluare, ce puncte ai bifat?

☐ Am identificat corect tipurile de deșeuri.

☐ Am încadrat deșeurile în categoriile potrivite.

☐ Am propus soluții practice pentru colectarea selectivă.

☐ Am lucrat cu responsabilitate și interes.

ECOVIITORUL ÎNCEPE ÎN GRĂDINIȚĂ

Roșu Irina

Grădinița cu Program Normal Teiu, Județul Argeș

Educația pentru mediu nu mai este o opțiune, ci o necesitate pedagogică majoră. În contextul actual, marcat de schimbări climatice, poluare și consum excesiv, rolul educației timpurii și al educatorului devine esențial în formarea unor comportamente responsabile încă de la cele mai fragede vârste, fiindcă deprinderile formate în primii ani de viață au un impact profund și de durată.

Conceptul de „*Ecoviitor*” presupune formarea unei generații responsabile, educate în spiritul sustenabilității, capabile să înțeleagă relația om-natură și conștiente de impactul propriilor acțiuni asupra mediului. La nivel preșcolar, această educație nu se realizează prin teorii abstracte, ci prin experiențe concrete și repetitive, jocuri și activități practice.

I. Rolul cadrului didactic în formarea comportamentelor ecologice

Cadrul didactic nu transmite doar informații, ci creează contexte de învățare. La vârsta preșcolară, copiii învață prin imitație, explorare și joc. De aceea, educatorul trebuie să:

- creeze un mediu educațional „verde” și rutine zilnice sustenabile;
- integreze teme ecologice în activitățile zilnice;
- transforme conceptele abstracte în experiențe concrete;
- formeze deprinderi prin rutină și joc;
- stimuleze curiozitatea și empatia față de natură;
- fie un model de comportament ecologic;
- implice familia în procesul educațional.

II. Exemple de bune practici

1. „Colțul verde” din sala de grupă

- ◆ *Descriere*: amenajarea unui spațiu dedicat naturii cu plante îngrijite de preșcolari.
- ◆ *Implementare*: fiecare copil plantează semințe în ghivece decorate de ei; se stabilește „responsabilul zilei” pentru udare și se urmărește evoluția plantelor.
- ◆ *Beneficii*: responsabilizare, dezvoltarea răbdării, conexiune emoțională cu natura.

2. „Reciclăm și creăm” (atelier de reciclare creativă)

- ◆ *Descriere*: transformarea deșeurilor în obiecte utile sau decorative.
- ◆ *Activități*: realizarea de jucării din materiale reciclate (animale din role de carton etc.), confecționarea de suporturi pentru creioane din PET-uri, colaje din hârtie reciclată.
- ◆ *Beneficii*: creativitate, conștientizarea reutilizării.

3. „Detectivii apei”

- ◆ *Descriere*: activitate prin intermediul căreia preșcolarii identifică risipa de apă.
- ◆ *Desfășurare*: discută despre utilizarea apei și creează reguli („închidem robinetul”).

- ◆ *Extindere*: simulări („Ce s-ar întâmpla în cazul în care n-ar mai exista apa?”).

4. Ziua Eco (o dată pe săptămână)

- ◆ *Concept*: o zi dedicată activităților ecologice.
- ◆ *Exemple de activități*: curățarea curții grădiniței, plantare de flori, discuții tematice.
- ◆ *Impact*: rutina creează obiceiuri durabile.

5. Ziua fără plastic

- ◆ *Activitate tematică*: o zi în care nu se folosesc obiecte din plastic.
- ◆ *Alternative*: sticle reutilizabile, pungi textile, cutii din carton.
- ◆ *Impact*: preșcolarii învață alternative sustenabile prin experiență directă.

6. Explorări în natură

- ◆ *Descriere*: ieșiri în parc sau în curtea grădiniței.
- ◆ *Activități*: observarea insectelor, colectarea de frunze, identificarea culorilor naturii.
- ◆ *Beneficii*: dezvoltarea spiritului de observație și conectarea directă cu mediul.

7. „Vânătorii de energie”

- ◆ *Scop*: conștientizarea consumului de energie (folosirea responsabilă a luminii).
- ◆ *Activitate*: preșcolarii verifică dacă: luminile sunt stinse și aparatele nu sunt lăsate în priză.
- ◆ *Transformare în joc*: „Inspectorii economiei”; la final, se acordă „insigne eco”.

8. Joc: „Unde aruncăm?”

- ◆ *Descriere*: sortarea deșeurilor în recipiente colorate.
- ◆ *Materiale*: coșuri colorate, cartonașe cu imagini (sticlă, hârtie, plastic).
- ◆ *Beneficii*: formarea deprinderilor de reciclare și dezvoltarea gândirii logice.

9. „Grădina micilor ecologiști”

- ◆ *Descriere*: plantarea de flori în curtea grădiniței (sau într-o mini-grădină amenajată).
- ◆ *Etape*: pregătirea solului, plantarea semințelor, îngrijirea zilnică.
- ◆ *Rezultate*: înțelegerea ciclului de viață al plantelor; respect pentru muncă și natură.

10. Povestea ecologică creată de copii

- ◆ *Descriere*: preșcolarii creează povești despre natură.
- ◆ *Exemple de teme*: „Povestea unui copac trist” sau „Aventura unei picături de apă”.
- ◆ *Rezultate*: interiorizarea valorilor prin creativitate, dezvoltarea empatiei, înțelegerea impactului acțiunilor umane.

11. Teatru ecologic

- ◆ *Descriere*: scenete cu tematică ecologică.
- ◆ *Exemple*: „Pădurea bolnavă” sau „Planeta cere ajutor”.
- ◆ *Impact*: emoția consolidează învățarea.

În concluzie, „*Ecoviitorul*” nu este un concept abstract, ci o construcție zilnică realizată prin gesturi mici, dar constante. Educatorul are responsabilitatea de a forma nu doar cunoștințe, ci și atitudini, valori și obiceiuri de viață, care vor defini viitorul.

Copiii din zilele noastre sunt viitorii protectori ai mediului. Astfel, investind în educația lor ecologică, investim, de fapt, în viitorul planetei, fiindcă un copil care învață să iubească natura nu va avea nevoie, mai târziu, să fie obligat s-o protejeze, ci o va face din convingere.

Bibliografie:

- Davis Julie - „*Young Children and the Environment: Early Education for Sustainability*”, Cambridge University Press, Cambridge, 2010;
- Petre Daniela, Roman Elisabeta & Ivan Ana - „*Proiecte tematice privind activitățile de educație ecologică în grădiniță*”, Editura Tiparg, Pitești, 2007.

ACTIVITATE ECOLOGICĂ: „PLANTĂM PENTRU VIITOR”

Prof. Boborica Cristina

Locul desfășurării: Curtea grădiniței

Descrierea activității:

Activitatea ecologică „Plantăm pentru viitor” s-a desfășurat în curtea grădiniței, având ca scop formarea unor deprinderi și atitudini pozitive față de mediul înconjurător încă de la vârste fragede.

Activitatea a debutat cu o discuție introductivă despre importanța plantelor în viața oamenilor și a mediului. Copiii au aflat, într-un limbaj accesibil, că plantele oferă oxigen, înfrumusețează spațiul și contribuie la un mediu sănătos. De asemenea, s-au stabilit reguli de lucru: utilizarea corectă a materialelor, protejarea plantelor și colaborarea în echipă.

Partea practică a constat în **plantarea de flori**. Copiii au fost organizați pe grupe mici și au participat activ la toate etapele: afânarea solului, realizarea gropilor, așezarea plantelor, acoperirea rădăcinilor și udarea acestora. Fiecare copil a avut ocazia să contribuie direct, simțindu-se responsabil pentru rezultatul final.

Pe parcursul activității, cadrele didactice au oferit explicații despre condițiile necesare dezvoltării plantelor (apă, lumină, căldură) și au încurajat copiii să observe schimbările din mediul apropiat.

Activitatea s-a încheiat cu un moment de reflecție, în care copiii au discutat despre ce au învățat și despre cum pot avea grijă de plante pe viitor. S-a stabilit un program simbolic de îngrijire a florilor, implicând copiii în udarea și observarea acestora.

Rezultate și impact

- formarea unor deprinderi practice de plantare și îngrijire a plantelor;
- dezvoltarea responsabilității și a spiritului de echipă;
- creșterea interesului pentru protejarea mediului;
- implicarea activă și conștientă a copiilor în activități ecologice.

Desfășurarea activităților ecologice în curtea grădiniței oferă copiilor oportunitatea de a învăța prin experiență directă. Plantarea florilor nu este doar o activitate practică, ci și un mijloc eficient de formare a unor comportamente ecologice durabile și a respectului față de natură.

BUNE PRACTICI ÎN EDUCAȚIA ECOLOGICĂ

„ECOVIITORUL ÎNCEPE CU NOI”

Prof. Ghiurco Anamaria

Grădinița cu Program Prolungit « Pinochio »

Zalău / Sălaj

În contextul actual, marcat de schimbări climatice și provocări de mediu, educația pentru protejarea naturii devine o prioritate. Grădinița are rolul de a pune bazele unui comportament responsabil față de mediul înconjurător, iar copilul preșcolar poate deveni un veritabil „ambasador al naturii” atunci când este implicat activ în experiențe educative relevante.

Tema „Ecoviitorul” presupune cultivarea respectului pentru natură, dezvoltarea spiritului civic și conștientizarea importanței protejării mediului.

La vârsta de 4–5 ani, copiii manifestă curiozitate naturală și interes pentru explorarea mediului înconjurător. Acest moment este ideal pentru:

- formarea unor obiceiuri sănătoase și responsabile;
- dezvoltarea empatiei față de plante și animale;
- stimularea gândirii critice și a spiritului de observație;
- încurajarea cooperării prin activități de grup.

Exemple de bune practici implementate

1. „Reciclăm și învățăm”

În cadrul centrului de activitate, copiii au participat la sortarea deșeurilor folosind recipiente colorate pentru: hârtie; plastic; sticlă; deșeuri biodegradabile.

Prin joc, aceștia au înțeles importanța reciclării și a reutilizării materialelor.

2. „Grădina micilor ecologiști”

Copiii au plantat semințe de flori și legume în spațiul verde al grădiniței, observând procesul de creștere și îngrijind plantele zilnic. Beneficii observate: responsabilizare; răbdare; dezvoltarea relației afective cu natura.

3. „Patrula Verde”

Prin activități de ecologizare a curții grădiniței și a spațiilor apropiate, copiii au învățat despre importanța menținerii curățeniei în comunitate. Au fost utilizate: mănuși de protecție; saci de colectare selectivă;

4. Activități artistice din materiale reciclabile

Am realizat: jucării; colaje; decorațiuni; din role de carton, capace, hârtie reutilizată și materiale naturale a stimulat creativitatea și conștientizarea reutilizării resurselor.

În urma activităților desfășurate s-au observat: creșterea interesului pentru natură; formarea unor deprinderi ecologice zilnice; implicarea familiilor în activități eco; dezvoltarea spiritului de echipă.

Copiii au început să aplice și acasă comportamente precum: stingerea luminii; economisirea apei; colectarea selectivă.

Succesul educației ecologice este amplificat prin colaborarea cu familia. Părinții au fost implicați în: ateliere tematice; campanii de reciclare; activități outdoor. Astfel, mesajul educativ a fost consolidat atât la grădiniță, cât și acasă.

Educația ecologică realizată prin activități practice și atractive contribuie la formarea viitorilor cetățeni responsabili. „Ecoviitorul” începe în copilărie, iar grădinița reprezintă spațiul ideal pentru construirea unei relații armonioase între copil și natură.

Prin pași mici, dar constanți, putem forma generații care să respecte și să protejeze planeta.

CONTRIBUȚIA OREI DE RELIGIE LA EDUCAȚIA PENTRU SUSTENABILITATE

Profesor Anghelahr Corina Mirela

Școala Gimnazială Nr. 1 Tulucești, județ Galați

În contextul schimbărilor climatice, a degradării naturii și a consumului major de resurse, educația pentru sustenabilitate devine o prioritate esențială, iar școala îndeplinește un rol fundamental în formarea valorilor și comportamentelor elevilor. Deși toate disciplinele sunt importante, consider că Religie ortodoxă, poate contribui semnificativ la dezvoltarea unei conștiințe ecologice. Prin valorile sale morale și spirituale, Ortodoxia promovează respectul față de creație, responsabilitatea și echilibrul, principii care se aliniază conceptului de dezvoltare durabilă.

Așa cum ne învață Biblia, Dumnezeu a creat mediul înconjurător pentru om, care a fost creat în ziua a șasea, și l-a pus stăpân peste tot ce fusese creat. Însă omul nu este stăpân absolut al naturii, ci mai bine spus un îngrijitor al acesteia. Astfel religia ortodoxă pune accent pe relația armonioasă dintre om și natură, lucru care implică responsabilitate, grijă și respect față de aceasta.

Dacă ar fi să ne referim la virtuțile morale, curajul, dreptatea, cumpătarea și înțelepciunea, am putea spune că toate acestea sunt necesare în viață și pentru protejarea mediului înconjurător. Astfel creștinul trebuie să fie cumpătat în consumarea resurselor, să fie cumpătat și înțelept în combaterea consumului excesiv, promovând un stil de viață echilibrat și sustenabil. Dragostea pentru aproapele nostru se extinde astfel și asupra generațiilor viitoare, ceea ce implică protejarea mediului pentru binele comun.

Un mare câștig pentru elevii de astăzi este ora de religie, care poate deveni un cadru valoros pentru promovarea sustenabilității, nu doar prin transmiterea de informații, ci și prin formarea unor cetățeni responsabili, conștienți de impactul acțiunilor lor asupra mediului. Astfel profesorii în cadrul activităților extracurriculare și extrașcolare sau în cadrul programelor Săptămâna Verde și Școala Altfel pot integra diferite teme ecologice în lecții, evidențiind legătura dintre credință și responsabilitatea față de natură. Elevii sunt încurajați, poate și prin exemplul personal al profesorului de religie, să participe la activități de curățenie în lăcașul de cult, de îngrijire a curții Bisericii ori plantare de pomi și flori. Aici teoria se împletește cu practica, iar valorile religioase devin acțiuni concrete.

Nu în ultimul rând poate fi de mare folos și participarea la proiecte interdisciplinare dedicate mediului, prin colaborarea profesorilor de religie cu cei de geografie, română sau istorie care pot include momente de reflecție spirituală asupra naturii, dar și acțiuni practice. Aceste inițiative demonstrează că religia ortodoxă poate avea un rol activ în promovarea sustenabilității, nu doar la nivel teoretic.

Religie este mai mult decât o disciplină, este un instrument de educație pentru viață. Ea ajută la formarea unei generații conștiente și implicate prin empatie, responsabilitate, respect, cumpătare și grijă față de întreaga creație. Într-o lume aflată în continuă schimbare, colaborarea dintre educație și spiritualitate devine esențială pentru un viitor sustenabil.

Bibliografie:

1. Biblia sau Sfânta Scriptură;
2. Stăniloae, Dumitru – *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996.

CĂLĂTORIA MEA SPRE UN ECOVIITOR SUSTENABIL

Simona Apăscăriței

Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Botoșani

Îți amintești senzația aceea unică de a alerga desculț pe iarba ușor umedă de la rouă, într-o dimineață caldă de vară? Îți amintești ce simțai? Libertate, puritate, fericire, simplitate - o stare autentică, profundă, greu de regăsit și aproape imposibil de reprodus în ritmul alert al vieții cotidiene. Era o clipă în care grijile dispăreau, iar tu deveniai parte din natură, nu doar un simplu observator al ei. În acele momente, ideile veneau parcă de la sine, clare, creative, iar dorința de a le pune în practică apărea spontan.

Această stare nu este întâmplătoare. Ea reflectă o legătură pură și profundă dintre om și natură, o conexiune care există în mod natural. Din perspectivă biblică, această legătură profundă dintre om și natură își are originea chiar în actul creației. Conform Scripturii, Dumnezeu a creat mai întâi lumea naturală în toată armonia și frumusețea ei: „*Dumnezeu a văzut că toate erau bune*” (Geneza 1:31), iar apoi l-a creat pe om și l-a așezat în mijlocul acestei desăvârșiri: „*Domnul Dumnezeu a făcut grădina Edenului... și a pus acolo pe omul pe care-l întocmise*” (Geneza 2:8). Mai mult decât atât, omului i-a fost încredințată responsabilitatea de a îngriji și păstra această creație: „*Domnul Dumnezeu a luat pe om și l-a așezat în grădina Edenului ca s-o lucreze și s-o păzească*” (Geneza 2:15). **Această misiune nu aparține doar începuturilor omenirii, ci rămâne actuală și necesară în orice epocă.**

Dacă omul a cunoscut mai întâi natura, atunci se cuvine să ne întoarcem spre ea cu grijă și responsabilitate, refăcând echilibrul natural, ocrotind mediul și contribuind, împreună, la armonia și prosperitatea întregii planete. În același timp, una dintre cele mai mari provocări ale prezentului este legată de relația noastră cu mediul înconjurător. Trăim într-o perioadă în care natura ne transmite semnale tot mai clare că echilibrul a fost perturbat. Schimbările climatice, poluarea, risipa de resurse nu mai sunt doar concepte abstracte, ci realități care ne afectează direct. Nu mai este suficient să vorbim despre protejarea mediului, ci trebuie să acționăm concret, responsabil și consecvent.

În acest cadru al schimbării și al provocărilor, propria mea experiență a devenit o lecție de viață și un exemplu concret al puterii educației. Totul a început într-un mod aparent banal: un telefon. Am fost contactată pentru a deveni persoană de contact într-un concurs național. Fără să analizez prea mult și, poate, ghidată de acea deschidere spre nou care mă caracterizează, am acceptat imediat. La acel moment, nu realizam pe deplin ce urma să presupună această decizie și că acel „da” avea să mă scoată complet din zona de confort. Abia ulterior am realizat că domeniul în care urma să mă implic era unul aproape necunoscut pentru mine – ecologia.

A urmat o perioadă intensă, uneori copleșitoare, în care a trebuit să învăț de la zero. Am simțit nesiguranță, dar și curiozitate. Am căutat, am citit, am întrebat, am încercat să înțeleg. Fiecare informație nouă deschidea alte întrebări, iar fiecare pas înainte venea cu o provocare.

Pe măsură ce m-am implicat mai mult, am realizat că nu sunt singură în acest parcurs. Împreună cu colegii, am început să construim, să gândim, să acționăm. Treptat, rolul meu nu s-a mai limitat la a învăța, ci s-a extins către a transpune teoria în practică. A trebuit să susțin lecții, să vorbesc elevilor despre mediu, despre responsabilitate, despre gesturi mici care pot schimba lumea. Din dorința de a face lucrurile cu

adevărat relevante, am început să inițiez și să coordonez o serie de activități diverse care au prins viață prin entuziasmul elevilor.

Un moment deosebit a fost organizarea târgului de economie circulară. Această activitate a avut o încărcătură emoțională aparte, deoarece a demonstrat că solidaritatea și responsabilitatea pot merge mână în mână. Elevii au donat jocuri, cărți, rechizite, obiecte pe care nu le mai foloseau, dar care puteau aduce bucurie și o nouă viață altor persoane. Aceste donații au ajuns la copii defavorizați, la familii nevoiașе, la persoane cu dizabilități, la bătrâni vulnerabili și chiar la mănăstiri. Elevii au înțeles că lucrurile nu trebuie aruncate, ci pot fi valorificate, că fiecare obiect poate avea o a doua șansă, la fel ca oamenii.

Expoziția tematică a fost un alt moment important. Fiecare clasă de gimnaziu a realizat câte o planșă eco, în care elevii și-au exprimat viziunea asupra protejării mediului prin desene. Creativitatea, mesajele puternice și implicarea au fost impresionante. Lucrările au fost jurizate și premiate, dar dincolo de competiție, ceea ce a contat cu adevărat a fost procesul de învățare. Elevii au lucrat în echipă, au discutat, au analizat și au ajuns să înțeleagă mai profund importanța protejării naturii.

Marșul de conștientizare a reprezentat un moment de impact asupra comunității. Elevii au ieșit în spațiul public cu mesaje clare, atrăgând atenția asupra pericolelor la care este expus mediul. A fost o formă de educație dincolo de clasă, o lecție despre implicare civică. În același timp, activitățile de plantare și ecologizare au adus elevii mai aproape de natură. Au învățat să respecte mediul nu doar prin cuvinte, ci prin acțiuni concrete. Colectarea selectivă a devenit un obicei, nu o obligație, iar responsabilitatea a fost asumată cu naturalețe. Toate aceste inițiative au fost inspirate și susținute de proiectul în care ne-am implicat, demonstrând că schimbarea este posibilă atunci când există voință.

Campania de colectare și reciclare a bateriilor, în care elevii erau recompensați simbolic cu bomboane, a fost una dintre cele mai îndrăgite activități. Dincolo de gestul aparent simplu, aceasta încurajat elevii să devină mai atenți, mai implicați, mai conștienți. Veneau cu baterii adunate de acasă, de la rude, de la vecini, mândri că pot contribui.

În final, rămâne o întrebare esențială: ce fel de lume vrem să lăsăm în urmă? Răspunsul nu stă în teorii complicate, ci în alegerile noastre de zi cu zi. Educația are puterea de a schimba mentalități, de a inspira acțiuni și de a construi viitorul. Fiecare gest contează, fiecare lecție contează, fiecare exemplu contează. Poate că nu putem schimba lumea dintr-o dată, dar putem începe cu noi înșine. Putem alege să fim mai atenți, mai responsabili, mai implicați.

Educația nu înseamnă doar ceea ce predăm, ci mai ales ceea ce lăsăm în urmă. Iar dacă, prin ceea ce facem astăzi, reușim să formăm generații care iubesc, respectă și protejează mediul, atunci putem spune cu adevărat că ne-am îndeplinit misiunea de la începutul creației.

ECOVIITORUL PRIN EDUCAȚIE COLABORATIVĂ

Prof Bedrulea Andreea, prof Cîrmaci Alina,
Liceul Special Câmpulung Moldovenesc

Într-o lume aflată într-un echilibru fragil între dezvoltare și conservare, conceptul de „ecoviitor” capătă o importanță din ce în ce mai mare. Provocările actuale – schimbările climatice, poluarea, epuizarea resurselor naturale – impun o regândire profundă a modului în care societatea funcționează. În acest context, educația devine unul dintre cei mai importanți factori de schimbare, iar școala – spațiul în care se formează atitudini, valori și comportamente – are responsabilitatea de a contribui activ la construirea unui viitor sustenabil. Un element esențial în acest demers îl reprezintă schimbul de bune practici, care facilitează colaborarea, inovarea și adaptarea unor metode eficiente de educație ecologică.

Educația pentru mediu nu mai poate fi tratată ca o temă secundară, ci trebuie integrată în mod constant în procesul de învățare. O bună practică identificată în numeroase instituții de învățământ este abordarea interdisciplinară a temelor ecologice. Astfel, la discipline diferite, profesorii integrează conținuturi legate de protecția mediului: la limba română, prin texte argumentative sau eseuri pe teme ecologice; la științe, prin studierea fenomenelor naturale și a impactului activității umane; la geografie, prin analiza schimbărilor climatice. Această abordare contribuie la o înțelegere complexă și coerentă a problematicii mediului, dezvoltând gândirea critică și capacitatea de analiză a elevilor.

O altă bună practică relevantă este implicarea activă a elevilor în proiecte educaționale cu caracter ecologic. Activitățile practice, precum plantările de arbori, campaniile de ecologizare, colectarea selectivă a deșeurilor sau realizarea de obiecte din materiale reciclabile, au un impact semnificativ asupra formării comportamentelor responsabile. Elevii nu mai sunt simpli receptori de informații, ci devin participanți activi, conștienți de rolul lor în protejarea mediului. În plus, astfel de activități contribuie la dezvoltarea spiritului de echipă, a responsabilității și a inițiativei.

Schimbul de bune practici între cadrele didactice și instituțiile de învățământ reprezintă un factor esențial în eficientizarea acestor demersuri. Prin participarea la proiecte de parteneriat, conferințe, workshop-uri sau întâlniri metodice, profesorii au oportunitatea de a împărtăși experiențe și de a descoperi metode inovatoare de predare. Acest schimb de idei contribuie la diversificarea activităților și la creșterea calității actului educațional. De asemenea, colaborarea între școli, inclusiv la nivel internațional, permite compararea unor modele educaționale diferite și adaptarea lor la contextul local.

Un exemplu de bună practică îl constituie organizarea de activități comune între instituții partenere, precum vizite de studiu, schimburi de experiență sau proiecte tematice. Acestea oferă elevilor oportunitatea de a interacționa cu alți colegi, de a învăța din experiențele acestora și de a-și dezvolta o perspectivă mai largă asupra problemelor de mediu. În același timp, cadrele didactice își pot îmbunătăți strategiile de predare și pot identifica soluții adaptate nevoilor elevilor.

Integrarea tehnologiei în educația ecologică reprezintă, de asemenea, o direcție importantă. Utilizarea platformelor online, a prezentărilor interactive, a aplicațiilor educaționale sau a materialelor multimedia contribuie la creșterea interesului elevilor și la facilitarea învățării. De exemplu, realizarea unor campanii de conștientizare în mediul online sau a unor prezentări digitale pe teme ecologice poate avea un impact semnificativ atât asupra elevilor, cât și asupra comunității. În același timp, tehnologia permite diseminarea rapidă a bunelor practici și accesul la resurse educaționale variate.

Un alt aspect esențial îl reprezintă implicarea comunității în activitățile educaționale. Parteneriatele cu autoritățile locale, organizațiile non-guvernamentale sau instituțiile de mediu contribuie la extinderea impactului proiectelor desfășurate în școală. Prin colaborare, elevii înțeleg că protecția mediului nu este doar o responsabilitate individuală, ci un efort colectiv. De asemenea, aceste parteneriate oferă resurse și oportunități suplimentare pentru desfășurarea activităților.

Schimbul de bune practici presupune nu doar preluarea unor modele existente, ci și adaptarea acestora la specificul fiecărei unități de învățământ. Fiecare școală are propriile resurse, propriul context și propriile nevoi, iar succesul activităților depinde de capacitatea cadrelor didactice de a valorifica aceste elemente. Creativitatea, flexibilitatea și deschiderea către nou sunt esențiale în acest proces.

De asemenea, este important ca rezultatele activităților să fie promovate și diseminate. Realizarea de articole, prezentări, expoziții sau materiale informative contribuie la creșterea vizibilității proiectelor și la încurajarea altor instituții să adopte practici similare. Diseminarea nu reprezintă doar o etapă finală, ci un proces continuu de învățare și dezvoltare.

În concluzie, ecoviitorul nu poate fi construit fără implicarea activă a sistemului educațional. Schimbul de bune practici reprezintă un instrument esențial în acest demers, facilitând colaborarea, inovarea și adaptarea unor metode eficiente de educație ecologică. Prin activități concrete, prin parteneriate și prin valorificarea experiențelor acumulate, școala poate contribui la formarea unor generații responsabile, capabile să protejeze și să valorifice mediul înconjurător. Astfel, fiecare inițiativă, fiecare proiect și fiecare acțiune devin pași importanți în construirea unui viitor sustenabil, în care omul și natura coexistă în echilibru.

STRATEGII PENTRU ELIMINAREA RISIPEI ALIMENTARE

Prof. ing. Botezatu Aurica-Ramona

Liceul Tehnologic "Alexandru Ioan Cuza", Panciu, județul Vrancea

Risipa alimentară reprezintă una dintre cele mai grave provocări ale societății contemporane, cu implicații profunde asupra mediului înconjurător, economiei și securității alimentare la nivel global. Conform datelor Organizației pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite (FAO), aproximativ o treime din totalul alimentelor produse la nivel mondial este pierdută sau risipită anual. În contextul educației profesionale din liceele tehnologice cu profil Alimentație Publică și Turism, formarea unor atitudini responsabile față de resursele alimentare devine o componentă esențială a pregătirii viitorilor specialiști.

Disciplinele de specialitate studiate în cadrul filierelor tehnologice precum Tehnologia culinară, Tehnica servirii, Organizarea și controlul producției culinare și Siguranța alimentelor oferă cadrul teoretic și practic necesar pentru înțelegerea fenomenului risipei alimentare în toate etapele sale: recepție, depozitare, producție, distribuție și servire. Elevii înțeleg că, risipa nu apare exclusiv la consumatorul final, ci poate fi identificată încă din procesul de prelucrare termică incorectă, dimensionarea inadecvată a porțiilor sau planificarea deficitară a meniurilor.

Strategiile pentru reducerea și eliminarea risipei alimentare în unitățile de alimentație publică vizează mai multe niveluri de acțiune. La nivel de planificare, elaborarea meniurilor ciclice și calculul precis al necesarului de materii prime, competențe formate prin disciplina Organizarea și controlul producției culinare, conduc la o aprovizionare eficientă, adaptată cererii reale. La nivel operațional, tehnicile de valorificare integrală a ingredientelor (nose-to-tail cooking, zero-waste cooking) și metodele corecte de conservare și depozitare sunt esențiale în reducerea pierderilor. Disciplina Siguranța alimentelor pune accent pe trasabilitate, rotația stocurilor conform principiului FIFO (First In, First Out) și respectarea lanțului frigorific, factori determinanți în prevenirea alterării produselor.

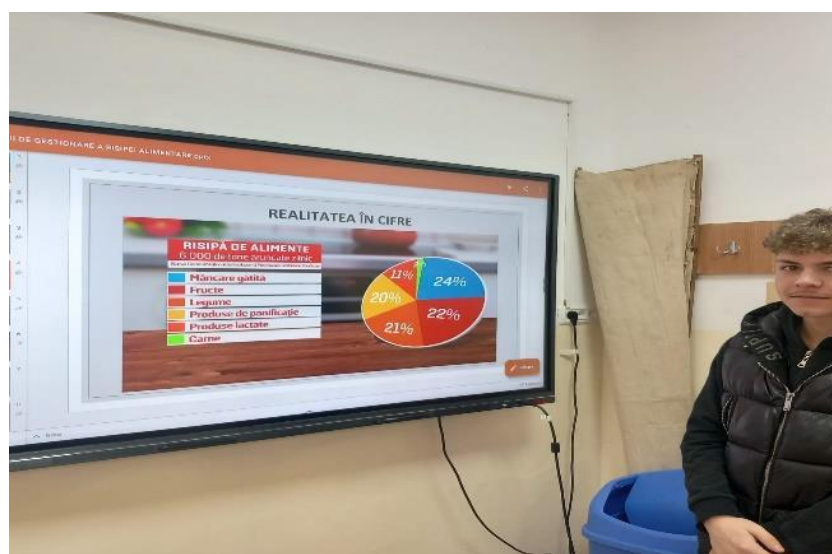
Un rol important îl joacă și componenta antreprenorială, dezvoltată prin disciplinele de profil: înțelegerea costurilor de producție și a marjei de profit îi determină pe viitorii lucrători în domeniu să perceapă risipa drept o pierdere economică concretă, nu doar un aspect de natură etică sau ecologică. Totodată, educarea consumatorilor prin prezentarea inteligentă a porțiilor, promovarea cutiei pentru acasă (doggy bag) și a meniurilor zilei bazate pe ingrediente de sezon, constituie instrumente eficiente pe care specialiștii formați în liceele tehnologice le pot aplica direct în practica profesională.

Integrarea strategiilor de reducere a risipei alimentare în curriculumul disciplinelor de Alimentație Publică nu reprezintă un obiectiv suplimentar, ci o dimensiune firească a profesionalismului în domeniu. Prin

coroborarea cunoștințelor tehnice cu valorile sustenabilității, liceul tehnologic devine un autentic formator de conștiințe profesionale responsabile, capabile să contribuie la tranziția către un sistem alimentar mai echitabil și mai eficient.

Bibliografie

1. Bârcă, Adriana; Bușe, Rodica, Tehnologia culinară, manual pentru clasa a X-a, Editura CD Press, București, 2008
2. Cocoș, Anca; Neagu, Gheorghe, Organizarea și controlul producției culinare, manual pentru clasa a XII-a, Editura Oscar Print, București, 2006
3. Dincă, Mariana; Toma, Steliana, Siguranța alimentelor, manual pentru clasa a XI-a, Editura CD Press, București, 2007
4. Dobrescu, Emilian, Tehnica servirii, manual pentru clasa a IX-a, Editura Niculescu, București, 2004
5. FAO, Global Food Losses and Food Waste – Extent, Causes and Prevention, Food and Agriculture Organization of the United Nations, Roma, 2011
6. Nicolescu, Radu; Negrea, Monica, Tehnologia restaurantelor, Editura Inter-Rebs, București, 1998
7. Pâslaru, Valentina; Ionescu, Cornelia, Materii prime și materiale în alimentația publică, manual pentru clasa a IX-a, Editura Economică Preuniversitaria, București, 2005

UN MEDIU CURAT ÎNCEPE CU EDUCAȚIA

Bulaga Ioana Smaranda,
Colegiul Tehnologic „Spiru Haret”

Educația pentru mediu este un aspect din ce în ce mai important în zilele noastre, chiar dacă uneori nu i se acordă suficientă atenție la vârste mici. Consider că formarea unor comportamente corecte față de natură începe încă din grădiniță, deoarece copiii sunt receptivi, curioși și dornici să imite ceea ce văd la adulți.

La vârsta preșcolară, copiii nu înțeleg concepte abstracte precum „protecția mediului” sau „poluare” în sens teoretic, dar pot învăța prin exemple simple și activități practice. De aceea, rolul cadrului didactic este acela de a crea contexte de învățare accesibile, bazate pe joc, experiență directă și repetiție.

În activitatea de zi cu zi, educația ecologică poate fi integrată ușor. De exemplu, copiii pot fi învățați să arunce corect deșeurile, să nu rupă plantele fără motiv sau să economisească apa. Aceste lucruri par mici, dar, repetate constant, devin deprinderi. Eu am observat că atunci când li se explică pe înțelesul lor și li se oferă exemple concrete, copiii reacționează pozitiv și chiar își corectează comportamentul unii altora.

Un alt aspect important este învățarea prin joc. Activitățile creative, cum ar fi realizarea unor lucrări din materiale reciclabile, au un impact mare. Copiii sunt încântați să creeze ceva și, în același timp, învață că obiectele pot fi refolosite. De exemplu, am realizat împreună cu copiii jucării din role de carton sau colaje din hârtie reciclată. Nu a fost ceva complicat, dar a fost eficient și le-a plăcut.

De asemenea, contactul direct cu natura este esențial. Ori de câte ori este posibil, activitățile în aer liber ajută copiii să observe mediul înconjurător. Plimbările, observarea plantelor sau îngrijirea unui colț verde în clasă contribuie la dezvoltarea unei atitudini pozitive față de natură. Copiii devin mai atenți și mai responsabili atunci când simt că au un rol.

Un lucru pe care l-am observat este că exemplul personal contează foarte mult. Dacă educatoarea respectă regulile, copiii vor face la fel. Dacă nu, mesajul nu mai este credibil. De aceea, cred că educația pentru mediu nu trebuie doar predată, ci și trăită în fiecare zi.

În plus, colaborarea cu familia are un rol important în formarea acestor deprinderi. Dacă ceea ce învață copilul la grădiniță este susținut și acasă, rezultatele apar mai repede și sunt mai stabile. Chiar și lucruri simple, cum ar fi colectarea selectivă sau grija față de plante, pot deveni obiceiuri dacă sunt practicate constant în ambele medii.

Totodată, este important ca activitățile să fie variate și adaptate nivelului de vârstă. Uneori, nu toate activitățile ies așa cum sunt planificate, dar chiar și din aceste situații copiii pot învăța. Important este să existe continuitate și să se revină asupra ideilor principale, pentru ca mesajul să fie înțeles și reținut.

În concluzie, formarea unui comportament responsabil față de mediu nu se face brusc, ci în timp, prin pași mici și activități simple. Grădinița are un rol important în acest proces, deoarece aici se pun bazele unor obiceiuri care pot dura toată viața. Chiar dacă rezultatele nu se văd imediat, ele apar în timp, iar impactul este semnificativ.

Bibliografie:

- Cucos, C. (2002). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.
- Dumitrana, M. (1999). *Activități integrate în grădiniță*. București: Editura Compania.
- Ministerul Educației (2019). *Curriculum pentru educația timpurie*. București.

GRĂDINIȚA VERDE

-SCHIMB DE BUNE PRACTICI

Cîrstoiu Paula Maria
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 29 Sibiu

Educația contemporană are misiunea de a forma nu doar copii bine pregătiți din punct de vedere cognitiv, ci și viitori adulți responsabili, capabili să trăiască în armonie cu mediul înconjurător. Într-o lume în care poluarea, schimbările climatice, risipa de resurse și degradarea naturii devin probleme tot mai evidente, educația ecologică capătă un rol fundamental încă din perioada timpurie a dezvoltării copilului. Grădinița reprezintă unul dintre cele mai importante medii de formare a atitudinilor, valorilor și comportamentelor, iar introducerea educației ecologice la acest nivel poate avea efecte de durată asupra modului în care copiii se raportează la natură, la comunitate și la propriile acțiuni.

Copilăria timpurie este etapa în care se formează primele deprinderi și reprezentări despre lume. În această perioadă, copilul este curios, receptiv, sensibil la experiențele directe și învață mai ales prin imitație, joc, experimentare și participare activă. Din acest motiv, educația ecologică nu trebuie privită ca o disciplină separată, ci ca o dimensiune integrată a întregului demers educațional desfășurat în grădiniță. Educația ecologică poate fi definită ca procesul prin care copilul dobândește cunoștințe, atitudini, deprinderi și comportamente orientate spre protejarea mediului și utilizarea responsabilă a resurselor naturale. În perioada preșcolară, acest tip de educație are un caracter preponderent formativ și experiențial, accentul fiind pus nu atât pe acumularea de informații abstracte, cât pe formarea unei relații afective și morale cu natura.

La vârsta preșcolară, copilul descoperă lumea prin contact direct, observare și acțiune. El nu înțelege încă în profunzime concepte complexe precum „dezvoltare durabilă” sau „echilibru ecologic”, însă poate învăța să iubească plantele, să protejeze animalele, să nu arunce hârtii pe jos, să economisească apa și să participe cu bucurie la activități de îngrijire a mediului. Prin urmare, educația ecologică la grădiniță trebuie să pornească de la experiențe concrete, adaptate nivelului de dezvoltare și intereselor copilului. Curriculumul pentru educație timpurie oferă multiple posibilități de integrare a conținuturilor ecologice în activitățile zilnice. Domeniile experiențiale, rutinele, tranzițiile, jocurile și activitățile liber alese pot deveni contexte favorabile pentru dezvoltarea unor comportamente ecologice. Astfel, educația ecologică nu trebuie limitată la anumite „zile tematice”, ci trebuie să fie o dimensiune constantă a procesului educativ.

În ceea ce privește educația ecologică, bunele practici sunt cu atât mai importante cu cât ele oferă exemple concrete de activități accesibile, aplicabile și eficiente în lucrul cu copiii mici. Astfel, prin valorificarea acestora, introducerea educației ecologice în grădiniță devine mai coerentă, mai atractivă și mai apropiată de realitatea copilului. Una dintre cele mai eficiente și ușor de aplicat bune practici este organizarea unui colț verde sau a unui spațiu ecologic în sala de grupă. Acesta poate include plante în ghivece, semințe, recipiente pentru colectare selectivă, imagini despre natură, materiale naturale (frunze, conuri, pietricele, scoarță, flori uscate), cărți ilustrate și instrumente simple de observare.

Importanța acestui colț constă în faptul că oferă copilului un contact zilnic cu elemente ale naturii și creează un context permanent de învățare. Copiii pot observa cum cresc plantele, pot participa la udarea acestora, la schimbarea pământului, la plantarea semințelor și la monitorizarea dezvoltării lor. În acest fel, educația ecologică devine parte a rutinei zilnice și nu doar o activitate ocazională. Colțul verde poate fi completat și cu un calendar al naturii, prin care copiii observă schimbările anotimpurilor, vremea, transformările plantelor și ale mediului. O bună practică esențială în educația ecologică este învățarea prin experiență directă. Copiii preșcolari învață cel mai bine atunci când pot vedea, atinge, explora și participa activ. Din acest motiv, activitățile în aer liber și contactul nemijlocit cu natura au un impact formativ deosebit.

Printre activitățile valoroase se pot număra: plimbări tematice în curtea grădiniței sau în parc; observarea plantelor, copacilor, insectelor și păsărilor; activități de plantare de flori, semințe sau puieți; îngrijirea unui mic spațiu verde; acțiuni de ecologizare a curții grădiniței; explorarea elementelor naturale specifice fiecărui anotimp. Prin astfel de activități, copiii dezvoltă o relație afectivă autentică cu natura. Ei nu doar aud despre importanța protejării mediului, ci trăiesc experiențe concrete care le oferă sens și semnificație. În plus, activitățile în aer liber contribuie la dezvoltarea fizică, emoțională și socială a copilului.

O practică deosebit de eficientă este abordarea interdisciplinară a educației ecologice. Aceasta presupune integrarea tematicii mediului în toate activitățile din grădiniță, nu doar în cele dedicate explicit naturii.

Exemple de integrare:

- la domeniul limbă și comunicare: povești, poezii, ghicitori și conversații despre natură, animale, anotimpuri, poluare;
- la științe: observarea plantelor, experimentarea cu apă, lumină, sol, semințe;
- la matematică: sortarea frunzelor, clasificarea materialelor, numărarea semințelor;
- la educație muzicală: cântece despre natură și mediu;
- la educație plastică și practică: lucrări din materiale naturale și reciclabile;
- la jocuri și activități liber alese: jocuri de rol despre protejarea mediului, „de-a grădinarul”, „de-a reciclarea”.

Educatorea are un rol fundamental în formarea comportamentelor ecologice ale copiilor. Ea nu este doar un transmitător de informații, ci un model de atitudine și comportament. Modul în care aceasta se raportează la natură, la curățenie, la economie de resurse și la protejarea mediului influențează direct conduita copiilor.

Bibliografie

1. **Legea învățământului preuniversitar** nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare.
2. **Ministerul Educației**, *Curriculum pentru educație timpurie*, București, 2019.
3. **Ministerul Educației**, *Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani*, București, 2018.

RECICLAREA – UN PAS SPRE UN VIITOR CURAT

Profesor pentru învățământul primar: Dobra Carmen Mădălina

Profesor pentru învățământul primar: Rădulescu Mădălina

Școala Gimnazială nr. 13, Rm. Vâlcea

Motto: „Pământul nu ne aparține nouă, noi aparținem Pământului.” — Chief Seattle

Educația ecologică se poate realiza prin orice tip de activitate școlară, activități științifice, artistice, practice, sportive sau religioase. Din multitudinea formelor de manifestare menționăm: observații în natură, experimente, povestiri științifice, desene, plimbări, drumeții, excursii, vizionare de diapozitive sau expuneri power point, jocuri de mișcare instructiv - distractive, labirinturi ecologice, vizitarea muzeelor, expoziții, spectacole, vizionari de emisiuni TV cu specific educațional, concursuri. Iată câteva teme care pot fi parcurse și pot fi stabilite în funcție de subiectul propus: "Să ocrotim natura!", "Poluarea în diferite anotimpuri", "Ce se întâmplă iarna cu plantele și animalele?", "Ce știm despre pădure?" "Natura se trezește la viață", "Copac tânăr, copac bătrân", "Ce ne învață natura?", "S.O.S. natura...", "Culorile și sănătatea", "Aspectul cartierului meu, satului meu", "Curiozități ecologice", "Pământul, planeta vie", "Măști și costume ecologice", etc.

În cadrul Proiectului educațional *"Protejând mediul, ne protejăm pe noi!"*, am desfășurat mai multe activități: *"Reciclare creativă"* (în atelierele interactive, elevii din grupul țintă au desfășurat activități de colectare, transformare și valorificare a deșeurilor în ornamente sau obiecte utile, *"Mai mult verde!"* (s-au plantat flori în zonele verzi ale școlii, au avut loc acțiuni de curățenie în școală, în zona limitrofă școlii, activități de colectare/ valorificare a deșeurilor), *"Natura vorbește. O auzi, dar...o ascuți? Dacă natura ar avea voce umană, ce ar spune?"* (s-au realizat creații plastice de către elevi: desene,colaje, prezentări power-point) și *"Parada costumelor ECO"*.

Realizarea acestor acțiuni este asigurată de baza teoretică structurată a metodelor și mijloacelor de învățare, de strategii privind organizarea procesului predării-învățării materializate în comunicarea dintre profesor și elev. Procesul de învățare este susținut de materiale didactice variate, mijloacele audio-vizuale, aplicații de teren, utilizate în practica educației ecologice. Educația ecologică se poate realiza prin cele trei forme ale educației: educația formală (realizată în unitățile de învățământ); educația informală (realizată prin organizații neguvernamentale, mass media, anturaj, familie), educația nonformală (realizată prin activități extrașcolare, centre de educație permanentă, cluburi etc.).

Educația privind mediul înconjurător este un proces complex de lungă durată. Rezultatele concrete pot fi observate peste câțiva ani și de aceea este necesar ca procesul de educație să înceapă foarte devreme și să se continue de-a lungul întregului ciclu de învățământ. S-a constatat că atunci când sunt mici, copiii au o atitudine pozitivă față de mediul înconjurător, aceasta modificându-se pe măsură ce cresc, din cauza influenței exercitate de tehnologiile moderne și modului de consum al vieții moderne.

Una dintre activitățile îndrăgite de elevii școlii noastre a fost "*Parada Costumelor ECO*". Cu multă îndemânare și entuziasm, aceștia, alături de cadre didactice și părinți, au transformat materiale reciclabile în ținute spectaculoase, demonstrând că sustenabilitatea poate fi și creativă.

Parada a fost o adevărată explozie de culoare și originalitate, fiecare costum fiind realizat din materiale reutilizate, precum hârtie, carton, plastic sau textile vechi. De la rochii din pagini de reviste până la costume de supereroi din pungi și PET-uri, fiecare creație a transmis un mesaj clar: protejarea mediului începe cu pași mici, dar siguri.

Scopul activității a fost de a încuraja elevii să adopte un comportament responsabil față de natură, dezvoltând deprinderi ecologice și o atitudine activă în ocrotirea mediului. Evenimentul a fost nu doar o lecție despre reciclare, ci și o ocazie de distracție și socializare, în care copiii au arătat că prin imaginație și efort comun se pot face schimbări pozitive.

Soarta viitorului vieții, în ansamblul ei, depinde de gândirea și efortul nostru de a menține echilibrul în natură prin formarea unei conștiințe ecologice de sine stătătoare în rândul oamenilor.

Bibliografie:

1. Oana Andra Bălăceanu, *Educația ecologică formală și importanța ei*, Ed. Columna, București, 2013;
2. Societatea de Științe Biologice din România, *Natura*, seria III, Arad, 2007;

ECOVIITORUL – EDUCAȚIE PENTRU MEDIU LA NIVEL PREȘCOLAR. SCHIMB DE BUNE PRACTICI

Prof. Iordache Marcela
Grădinița cu P.P. „Sf.Mc.Mina”, Ploiești

Educația pentru mediu reprezintă una dintre direcțiile esențiale ale societății contemporane, în contextul schimbărilor climatice, al poluării și al epuizării resurselor naturale. Conceptul de „Ecoviitor” sugerează construirea unui viitor sustenabil prin formarea unor comportamente responsabile față de natură încă din primii ani de viață. În acest sens, nivelul preșcolar joacă un rol fundamental, deoarece reprezintă etapa în care se pun bazele atitudinilor, valorilor și deprinderilor copiilor.

La vârsta preșcolară, copiii manifestă o curiozitate naturală față de mediul înconjurător. Ei observă plantele, animalele, fenomenele naturale și pun întrebări despre acestea. Acest interes spontan poate fi valorificat prin activități educative care să le dezvolte respectul și grija pentru natură. Educația ecologică la această vârstă nu trebuie să fie una teoretică, ci una bazată pe experiențe directe, joc și explorare.

Un prim obiectiv al educației pentru mediu în grădiniță este formarea unor comportamente simple, dar esențiale, precum: economisirea apei, colectarea selectivă a deșeurilor, protejarea plantelor și animalelor sau menținerea curățeniei în spațiile de joacă. Aceste comportamente pot fi introduse prin activități ludice, povești tematice, jocuri de rol sau proiecte practice. De exemplu, copiii pot participa la plantarea unor flori sau la îngrijirea unui colț verde în sala de grupă, învățând astfel responsabilitatea și importanța naturii în viața lor.

Un alt aspect important este integrarea educației pentru mediu în activitățile zilnice. Educatoarea poate valorifica fiecare moment al zilei pentru a transmite mesaje ecologice: în timpul plimbărilor în aer liber, în activitățile artistice (folosind materiale reciclabile) sau în discuțiile de grup. Astfel, copiii învață prin exemple concrete și prin implicare directă, ceea ce contribuie la consolidarea unor atitudini pozitive față de mediul înconjurător.

De asemenea, colaborarea cu familia este esențială în formarea unui comportament ecologic durabil. Părinții trebuie implicați în activități comune, precum campanii de ecologizare, reciclare sau proiecte tematice. Prin continuitatea dintre mediul educațional și cel familial, copilul își consolidează valorile și deprinderile dobândite.

Conceptul de „Ecoviitor” presupune nu doar informare, ci și formarea unei conștiințe ecologice.

La nivel preșcolar, acest lucru înseamnă dezvoltarea empatiei față de natură și înțelegerea faptului că fiecare acțiune are un impact asupra mediului. Chiar dacă la această vârstă copiii nu pot înțelege pe deplin problemele globale, ei pot învăța să respecte natura și să adopte comportamente corecte.

În concluzie, educația pentru mediu la nivel preșcolar reprezintă o investiție în viitor. Prin activități adaptate vârstei, prin implicare activă și prin colaborare cu familia, copiii pot deveni adulți responsabili și conștienți de importanța protejării mediului. „Ecoviitorul” începe astfel din grădiniță, prin pași mici, dar semnificativi, care contribuie la construirea unei societăți sustenabile.

Și noi, Licuricii grupei mari din grădinița „Sf.Mc.Mina”, am înțeles că viitorul Planetei și al nostru stă în mâinile noastre.

Bibliografie:

1. Ministerul Educației, *Curriculum pentru educație timpurie*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2019.
2. Dulamă, Maria Eliza, *Educația ecologică și de protecție a mediului*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2008.
3. Preda, Vasile, *Educația pentru mediu în învățământul preșcolar*, București, Editura Aramis, 2006.
4. *Revista Învățământului Preșcolar*, București, Editura Didactică și Pedagogică, colecție de articole (diverse numere, 2010–2020).

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

Prof. Educație timpurie: Scurtu Camelia Felicia

Grădinița cu P.P. „Tudor Vladimirescu”, Craiova

Pământul n-a fost văzut în toate timpurile și nici de toți oamenii așa cum îl vedem noi astăzi. mai ales legăturile dintre Om și Pământ n-au fost văzute la fel. Au câștigat oamenii de astăzi, oamenii moderni, în atitudinea lor față de Pământul pe care trăim. Sunt ei mai buni cu țărâna din care răsar plantele, sunt ei mai înțelegători cu apele, cu foșnetul vântului, cu păsările și animalele, cu frumusețea și bogăția pădurilor, a munților și a mărilor? Sunt ei , oamenii de astăzi, mai buni unii cu alții? Vă las pe voi să vă gândiți! Eu consider că gradul de cultură mai înalt ori mai scăzut, al oamenilor se poate judeca și după atitudinea pe care noi o avem față de Pământul pe care trăim. Sau, poate, în primul rând după asta!

Natura are nevoie de prieteni. Nu milă de viețuitoare cu respectul este necesar unei adevarate prietenii cu natura. De aceea este nevoie de o practizare cu întreaga natură apoi este necesară integrarea armonioasă a noastră, a oamenilor în natura, fără a provoca daune care de multe ori, sunt ireversibile. Natura trebuie ocrotită ca un tot întreg.

Orice copil poate deveni un prieten al naturii, cu condiția să respecte natura. Aceasta înseamnă azi, mai mult ca oricând să o privească în calitate de adevărat ecolog-cetățean, cu gândul refacerii ei. Uneori cuvintele, expresiile copiilor ni se par “trăsnite”, dar dincolo de partea hazlie, educatorul descoperă modul de gândire original alimentat de o curiozitate și o imaginație iesite din comun. Avalansa de întrebări cum ar fi: “Ce-i luna?”, “Ce-i soarele?” , “ Cum apar plantele, oamenii?”, “De ce nu se simte când Pământul se învâрте în jurul Soarelui?” , “De ce sunt războaiele?”, “De ce sunt răi oamenii?”, “De ce se ceartă mama cu tata?”, “De ce, de ce, de ce ...”. Din lipsă de timp sau alte motive, adulții se mulțumesc să răspundă în glumă sau să amâne răspunsurile până când vor crește mai mari, ignorând faptul că acum e terenul fertil pentru a semăna sămânța cunoașterii pentru că acum gândirea e mai creativă, memoria mai plastică, mintea mai iscoditoare.

În munca cu preșcolarii pentru a te face înțeleș trebuie să faci efort, să vezi ce și cât știi sau pot înțelege copiii.

“Dacă vreau să reușesc în a aduce pe cineva la un anumit punct, în primul rând trebuie să văd cum pot să ajung în lumea lui și să încep de acolo” , spunea, în acest sens filozoful danez S.Kierkegaard. Explicațiile formulate trebuie să fie cât mai accesibile cu putință. În marea lor majoritate părinții, bunicii, nu pot, nu au pregătirea necesară și nici timpul pentru a face acest efort. Speranțele lor se îndreaptă spre grădiniță și școală unde trebuie să găsim și timp și răbdare și înțelegere pentru o astfel de inițiere, dezbateri și comunicare. Preșcolarii trebuie să înțeleagă că oriunde se află atât omul cât și celelalte vietăți au nevoie de condiții esențiale mediului de viață: sol, aer, apă, hrană. La această vârstă copiii pot înțelege foarte bine că aceste condiții pot fi benefice sănătății numai dacă sunt respectate norme de igiena.

Educația ecologică se bazează pe cea mai importantă latură “igienă” și este angajată pe drumul transformării conștiințelor pentru a le determina să stabilească noi relații chiar din cele mai bune între om și natură, pentru a opri asaltul dezechilibrelor, consecință poluării, artificializării, al suprapopulației sau al exploatărilor sociale și economice.

Educația ecologică trebuie să ofere perspective reale în restabilirea acelor relații între om și natură care să aibă la bază înțelegerea, cunoșterea și respectarea normelor și legilor sanogenetice.

Lumea care ne înconjoară a fost și mai este o taină. Existența umană s-a schimbat în cursul timpului ca rezultat a curiozității și gândirii omului precum și ca o consecință a nevoii de a-și face din natură un prieten.

Pentru a înțelege, a explica și a formula niște concluzii cu privire la tainele naturii trebuie mai întâi să observi (privind, auzind, mirosind, pipăind, gustând), fie folosind anumite instrumente (lupa, microscop) fie făcând anumite experimente.

După cum spune un vechi proverb “omul sfințește locul și omul îl dărmă”, noi oamenii suntem considerați factorul principal de stabilire a relațiilor om - natură. De felul cum vom ști să intervenim și să protejăm natura, la randul ei va fi darnică sau nu cu noi cu excepția calamităților naturale.

Educația ecologică are o componentă de bază și anume “igiena”. Domeniul de cunoaștere al educației ecologice este vast. O importanță deosebită pentru educația preșcolarului o au următoarele domenii de cunoaștere:

- igiena mediului - atmosfera

- igiena mediului – apa
- igiena mediului – solul
- igiena habitatului – locuința, instituțiile publice
- igiena alimentație – alimente

Scopul final al educației ecologice este acela de a-l face pe copil să cunoască, să-și însușească, să repesce normele și regulile de prevenire și combatere a efectelor nedorite cauzate de unele fenomene naturale, de protejarea mediului înconjurător, de menținere a sănătății individuale și colective și să înțeleagă necesitatea cultivării comportamentelor și atitudinilor de protecție și autoprotecție în raport cu natura.

Bibliografie:

1. Acatrinei G.: "Poluarea și protecția mediului ambiant", editura Universității "Al. I. Cuza", Iași – 1994
2. Barnea M., Calciu Al.: "Ecologie umană", editura Medicală, București – 1979
3. Martinescu G., Ciuhodaru L.: "Fișe medicale de igienă", editura Bit, Iași – 2001
4. Revista Învățământului Preșcolar nr. 3-4-2000 "Educația în anul 2000", București
5. Cucuteanu I., Grunzu M., Rusu T., Luca O. "Indreptări pentru suflet de copil", editura Pim, Iași – 2003
6. Revista copiilor isteți "Ariel" editată de Comitetul Național Român UNICEF nr. 1-2, București - 1995

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ

Prof. Misăilă Constantina

Liceul Teoretic "Mircea Eliade" Galați

Educația ecologică are rolul de a dezvolta cunoștințe, atitudini și comportamente care contribuie la protejarea naturii. Aceasta îi învață pe oameni cum să utilizeze resursele într-un mod responsabil, cum să reducă poluarea și cum să respecte mediul înconjurător.

Educația ecologică începe încă din copilărie, în familie și la școală. Copiii trebuie învățați să nu arunce deșeuri pe jos, să recicleze, să economisească apa și energia și să respecte plantele și animalele.

Educația ecologică, trebuie să înceapă, din frageda copilărie. Aceasta contribuie la formarea unei conștiințe și a gândirii ecologice despre natură, dar și a formării unei comportări atente și corecte față de ea. Nu este suficientă o simplă informare cu privire la mediul înconjurător, ci este important ca elevii să-și poată exprima idei personale și să manifeste o atitudine legată de responsabilitatea pe care și-o asumă în privința mediului în care trăiesc. Trebuie să fie capabili să înțeleagă relațiile existente între anumite situații și să analizeze, să sintetizeze și generalizeze informațiile. Este importantă rezolvarea cauzelor care au dus la o anumită situație și nu a efectelor acesteia.

Educația pentru mediu este un mod de viață și problemele acestuia nu vor fi rezolvate doar prin soluții tehnice, ci prin înțelegerea profundă a legăturii existente între ființa umană - natură - mediu de viață și atitudinea individuală și comună față de aceste probleme. Starea mediului înconjurător, pe an ce trece este din ce în ce mai îngrijorătoare: spațiile împadurite se reduc, deșeurile se extind, solurile agricole se degradează, gradul de poluare este mai ridicat și astfel stratul de ozon se subțiază, efectul de seră de accentuează și numeroase specii de plante și animale sunt pe cale de dispariție.

De aceea pentru a înțelege importanța mediului înconjurător, elevii de la Liceul Teoretic "Mircea Eliade" clasa IA, au dezbătut tema "Învățăm să protejăm natura". Copiii au învățat despre importanța economisirii apei, a electricității și cum anume pot recondiționa lucrurile deja folosite.

Ei au recondiționat împreună cu familia și au realizat jucării și alte lucruri din materiale reciclabile.

Au înțeles că educația ecologică:

- ▯ contribuie la reducerea poluării;
- ▯ ajută la protejarea resurselor naturale;
- ▯ încurajează reciclarea și reutilizarea materialelor;
- ▯ promovează un stil de viață sănătos;
- ▯ dezvoltă responsabilitatea față de natură;
- ▯ contribuie la combaterea schimbărilor climatice.

Bibliografie

- www.didactic.ro
- Oana Andra Bălăceanu, Educația ecologică formală și importanța ei, ed. Columna, București, 2013;
- Societatea de Științe Biologice din România, Natura, seria III, Arad, 2007;
- Susan Shapiro, C. F. Zonis, Manual de ecologie, SUA, 1995.

EDUCAȚIA PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ LA CICLUL PRIMAR

Prof. înv. primar, Guneș Cristina

Educația pentru dezvoltare durabilă reprezintă o componentă esențială a procesului instructiv-educativ actual, având ca scop formarea unor comportamente responsabile față de mediu, comunitate și resursele naturale. În ciclul primar, această dimensiune capătă o importanță deosebită, deoarece vârsta micii școlarități (6–10 ani) este perioada în care se formează deprinderi, atitudini și valori care vor influența conduita viitorului adult.

Programul național „Săptămâna Verde”, implementat în unitățile de învățământ sub coordonarea Ministerul Educației, oferă cadrul potrivit pentru a transpune în practică principiile dezvoltării durabile. În această săptămână, accentul cade pe învățarea prin experiență directă, pe implicarea activă a elevilor și pe colaborarea cu familia și comunitatea locală.

La nivelul ciclului primar, educația pentru dezvoltare durabilă nu presupune prezentarea unor concepte teoretice complexe, ci formarea unor comportamente simple și concrete: economisirea apei și a energiei, colectarea selectivă a deșeurilor, protejarea plantelor și a spațiilor verzi, menținerea curățeniei în mediul înconjurător. Elevii învață cel mai eficient prin observare, prin activitate practică și prin asumarea unor responsabilități adaptate vârstei lor.

Dezvoltarea durabilă se bazează pe trei piloni principali – **mediul, societatea și economia** – iar lecțiile interactive despre reciclare ating în mod direct fiecare dintre aceștia:

- Protejarea mediului

Elevii învață să reducă cantitatea de deșeuri, să sorteze corect materialele și să refolosească obiecte care altfel ar ajunge la groapa de gunoi. Aceste comportamente contribuie la diminuarea poluării și la conservarea resurselor naturale.

- Responsabilitate socială

Activitățile de grup, precum jocurile de sortare sau proiectele creative, îi învață pe copii să colaboreze, să respecte reguli comune și să acționeze pentru binele comunității. Ei înțeleg că protejarea mediului este o responsabilitate împărtășită.

- Consum responsabil și economie circulară

Prin reutilizarea materialelor, elevii descoperă că obiectele pot avea o a doua viață.

Astfel, se formează o mentalitate orientată spre reducerea risipei și spre folosirea eficientă a resurselor, principii esențiale ale economiei circulare.

În cadrul activităților extracurriculare și a parteneriatelor desfășurate atât pe parcursul anului școlar (*Let's do it Romania, Școala Ecoterrierilor*, etc.) cât și în cadrul programului național „Săptămâna Verde” s-au realizat activități care au urmărit implicarea directă a elevilor în acțiuni cu impact vizibil asupra mediului școlar și comunitar.

- **Activitate de plantare în curtea școlii**

Economia circulară promovează ideea că resursele trebuie folosite în mod inteligent, astfel încât să rămână cât mai mult timp în circuitul natural sau economic, fără a deveni deșeuri. În acest sens, activitățile de plantare desfășurate în curtea școlii reprezintă un exemplu practic și accesibil pentru elevii din ciclul primar, ajutându-i să înțeleagă cum funcționează ciclurile naturale și cum pot contribui la protejarea mediului.

Plantarea de flori și arbori în curtea școlii a constituit o experiență formativă importantă, elevii participând activ la pregătirea solului și la îngrijirea plantelor. Prin această activitate, copiii au înțeles că fiecare gest contează și că spațiul în care învață poate deveni mai plăcut prin implicarea lor.

Plantarea florilor, arborilor sau a legumelor în spațiul școlii îi ajută pe copii să observe direct cum materia organică se transformă, cum solul se regenerează și cum fiecare element din natură are un rol într-un circuit mai mare. Cei mici descoperă că frunzele uscate pot deveni compost, că apa de ploaie poate fi colectată și folosită pentru udare, iar resturile vegetale pot fi reintegrate în sol pentru a-l hrăni. Astfel, elevii înțeleg că natura funcționează deja ca un sistem circular, fără risipă, iar oamenii pot învăța din acest model.

De asemenea, amenajarea unui colț verde în sala de clasă a contribuit la dezvoltarea responsabilității individuale. Elevii au avut sarcini clare privind udarea și îngrijirea plantelor, lucrând prin rotație și cooperând pentru menținerea unui mediu curat și îngrijit. Activitatea a favorizat dezvoltarea spiritului de echipă și a sentimentului de apartenență la grup.

- **"Fă rai din ce ai"** – reciclare creativă și upcycling

Proiectele de tip „upcycling” îi învață pe elevi să transforme ambalaje/deșeuri în obiecte utile sau decorative.

Altă activitate relevantă a fost acțiunea de ecologizare desfășurată în apropierea școlii, în colaborare cu părinții și reprezentanți ai comunității. Elevii au înțeles importanța implicării civice și a responsabilității față de spațiile publice. Experiența a fost însoțită de discuții privind efectele poluării și necesitatea protejării mediului înconjurător.

- **Activitate de ecologizare în comunitate**

- **Parada costumelor ECO**

Parada costumelor ECO contribuie la dezvoltarea durabilă deoarece îi învață pe elevi să transforme materiale refolosite în creații valoroase, cultivând responsabilitatea față de resurse, reducerea risipei și adoptarea unor comportamente sustenabile care pot fi aplicate în viața de zi cu zi.

Afișe și mesaje ecologice realizate de elevi

În contextul actual, în care protejarea mediului a devenit o prioritate globală, educația pentru dezvoltare durabilă capătă un rol esențial încă din primii ani de școală. Una dintre cele mai eficiente și accesibile modalități de a implica elevii în acest proces este realizarea de afișe și mesaje ecologice. Această activitate, aparent simplă, are un impact profund asupra formării unei mentalități responsabile și asupra înțelegerii principiilor dezvoltării durabile.

Afișele create de copii nu sunt doar produse artistice, ci instrumente educaționale care îi ajută să reflecteze asupra problemelor de mediu, să identifice soluții și să transmită comunității școlare mesaje clare despre protejarea naturii. Prin desen, culoare și cuvinte, elevii devin comunicatori ai schimbării, iar procesul de creație îi ajută să internalizeze valorile sustenabilității.

- **Lecții interactive de EcoManiere**

Lecții interactive despre reciclare selectivă care includ jocuri de sortare contra cronometru, ministație de reciclare în sala de clasă, crearea de obiecte din materiale reciclabile formează comportamente responsabile încă de la vârste mici. Copiii învață să reducă risipa, să sorteze corect și să refolesească materiale, ceea ce contribuie la protejarea resurselor naturale, prin:

Învățare prin acțiune

Sortarea materialelor în ritm alert sau organizarea unei mini-stații de reciclare îi ajută pe elevi să înțeleagă procesul de reciclare într-un mod practic, nu doar teoretic.

Formarea timpurie a obiceiurilor sustenabile

La vârste mici, copiii sunt receptivi și imită comportamentele pozitive. Prin repetarea acestor activități, reciclarea devine un reflex natural.

Dezvoltarea creativității și a gândirii critice

Crearea de obiecte din materiale reciclabile îi provoacă pe elevi să găsească soluții ingenioase, să observe potențialul ascuns al materialelor și să pună întrebări despre consumul excesiv.

Creșterea responsabilității personale

Copiii înțeleg că fiecare gest contează. Faptul că ei contribuie direct la menținerea unui mediu curat le oferă sentimentul de implicare și de putere de schimbare.

Îmbunătățirea colaborării și a comunicării

Activitățile de grup îi învață pe elevi să lucreze împreună, să își împartă sarcinile și să își respecte colegii, dezvoltând competențe sociale esențiale.

Activitățile practice ilustrează clar concepte precum: consum responsabil, economie circulară, reducerea deșeurilor și protejarea mediului.

Nu mai este doar teorie, ci o serie de acțiuni concrete care îi ajută să înțeleagă impactul propriilor alegeri. Elevii încep să se întrebe cum pot reduce consumul, cum pot reutiliza obiecte și cum pot contribui la un mediu mai curat.

Lecțiile interactive au un impact puternic asupra copiilor, deoarece îi implică activ și transformă învățarea într-o experiență plăcută și memorabilă.

- **"Pământul în palma ta – atelier de olărit "**

Activitate care a îmbinat educația artistică, dezvoltarea personală, educația pentru mediu și conectarea cu tradițiile. Lutul, ca material natural, deschide o discuție foarte firească despre resurse, consum responsabil și legătura noastră cu natura.

 Comportamente eco vizate de acet atelier:

Reducerea risipei – folosirea eficientă a materialelor, refolosirea resturilor de lut.

Reutilizarea – transformarea obiectelor imperfecte în altceva util sau decorativ.

Preferința pentru materiale naturale – înțelegerea avantajelor ceramicii față de plastic.

Responsabilitate în consum – alegerea obiectelor durabile, făcute manual, în locul celor ieftine și poluante.

Respect pentru procese lente și sustenabile – copiii învață că lucrurile de calitate cer timp, nu se produc în exces și nu se aruncă ușor.

Îngrijirea obiectelor – pentru că ei le-au creat, sunt mai atenți să le folosească și să le repare, nu să le înlocuiască.

Educația pentru dezvoltare durabilă are un rol esențial în formarea unor generații responsabile, conștiente și capabile să protejeze mediul. La nivelul ciclului primar, aceasta se bazează pe activități practice, jocuri, proiecte creative și experiențe directe.

Analiza SWOT de mai jos surprinde punctele forte, vulnerabilitățile, oportunitățile și riscurile acestui tip de educație.

□ Puncte forte

Receptivitatea ridicată a copiilor mici - elevii din ciclul primar sunt curioși, deschiși și ușor de motivat prin activități practice.

Învățare prin joc și experiență directă - activități precum plantarea, reciclarea, realizarea de afișe sau costume eco sunt ușor de integrat și foarte eficiente.

Formarea timpurie a obiceiurilor sustenabile- comportamente precum sortarea deșeurilor sau economisirea resurselor devin reflexe naturale.

Impact vizibil în comunitatea școlară - copiii devin mesageri ai schimbării, influențând familia și colegii.

Integrare interdisciplinară- educația pentru dezvoltare durabilă se poate combina cu științe, arte, educație civică, limba română sau matematică.

□ Puncte slabe

Resurse limitate în unele școli - lipsa materialelor, a spațiilor verzi sau a infrastructurii pentru reciclare poate îngreuna activitățile.

Cunoștințe insuficiente ale cadrelor didactice - nu toți profesorii sunt familiarizați cu conceptele dezvoltării durabile sau cu metode interactive.

Dificultatea de a menține consecvența - copiii pot uita regulile dacă nu sunt aplicate constant în școală și acasă.

Timp limitat în orar - activitățile practice necesită timp, iar programa este deja încărcată.

Dependenta de implicarea adulților - fără sprijinul profesorilor și al părinților, mesajele pot rămâne doar teoretice.

□ Oportunități

Proiecte școlare și parteneriate cu ONG-uri sau autorități locale
Acestea pot aduce resurse, expertiză și vizibilitate.

Acces la programe europene și naționale

Există numeroase inițiative care sprijină educația ecologică și dezvoltarea durabilă.

Interesul tot mai mare pentru protecția mediului

Temele de mediu sunt actuale și atractive pentru copii.

Posibilitatea de a crea comunități verzi în școli

Grădini școlare, stații de reciclare, parade eco, expoziții tematice.

Integrarea tehnologiei

Aplicații, jocuri digitale și resurse multimedia pot face învățarea mai captivantă.

□ Amenințări

Incoerența dintre mesajele școlii și cele din mediul social

Dacă acasă nu se practică reciclarea sau consumul responsabil, copiii pot deveni confuzi.

Lipsa infrastructurii locale pentru reciclare

Chiar dacă elevii sortează corect, lipsa colectării separate poate descuraja eforturile.

Suprainformarea și anxietatea ecologică

Unele mesaje despre schimbările climatice pot fi prea complexe sau alarmante pentru copii.

Schimbările frecvente în politici și priorități educaționale

Programele pot fi întrerupte sau neglijate în funcție de context.

Riscul ca activitățile să devină superficiale

Dacă se limitează la proiecte decorative fără înțelegerea conceptelor, impactul real scade.

Educația pentru dezvoltare durabilă la școlarii mici are un potențial enorm: poate forma generații responsabile, creative și conștiente de impactul propriilor acțiuni. Deși există provocări, oportunitățile și beneficiile depășesc cu mult dificultățile. Cu activități practice, sprijin comunitar și consecvență, școala devine un spațiu în care sustenabilitatea nu este doar predată, ci trăită.

• **Rezultate**

Impactul activităților realizate a fost vizibil în comportamentul elevilor. Aceștia au manifestat interes crescut pentru menținerea curățeniei în clasă, pentru îngrijirea plantelor și pentru colectarea selectivă a deșeurilor. De asemenea, s-a observat dezvoltarea spiritului de echipă și a capacității de cooperare. Entuziasmul și implicarea activă au demonstrat că învățarea prin experiență este mult mai eficientă decât simpla transmitere de informații.

Rolul cadrului didactic în acest proces este esențial. Prin organizarea atentă a activităților, prin oferirea unui exemplu personal și prin stimularea reflecției asupra celor realizate, profesorul contribuie la interiorizarea valorilor promovate. „Săptămâna Verde” nu trebuie privită ca un eveniment izolat, ci ca un punct de plecare pentru integrarea permanentă a principiilor dezvoltării durabile în viața școlii.

Prin derularea activităților cu temă ecologică, elevii au posibilitatea să-și formeze un comportament liber,

conștient și responsabil față de natură, deschis spre comunicare și inițiativă, valorificând implicarea activă la prezentarea unor activități recreative, cultural- artistice și/ sau sportive și a realizării unor produse inedite utilizând concepte ca *Reducere – Reutilizare – Reciclare* , *Sustenabilitate* , *Economie Circulară* , *Biodiversitate*, *Risipă alimentară*, *Gestionare eficientă a deșeurilor*, *Poluare*, etc. .

Conștientizarea ecologică se referă la gradul în care elevii constientizează impactul lor asupra mediului înconjurător și necesitatea de a-l proteja. Aceasta implică înțelegerea efectelor acțiunilor individuale și colective asupra mediului și luarea de măsuri pentru a reduce impactul negativ.

Prin activitățile desfășurate în timpul programului "Săptămâna Verde" am contribuit la construirea unei lumi mai sustenabile, la cultivarea grijii față de mediul înconjurător, față de importanța abordării unui stil de viață sănătos, cu implicații și asupra protejării mediului, pentru generațiile viitoare. Activitățile din cadrul programului „Săptămâna Verde” contribuie la formarea unui comportament ecologic, în armonie cu natura și la conștientizarea faptului că fiecare dintre noi putem contribui la protecția mediului înconjurător și la o scădere a ritmului de apariție a efectelor schimbărilor climatice.

În concluzie, educația pentru dezvoltare durabilă la vârsta micii școlarități se realizează eficient prin activități practice, adaptate nivelului de înțelegere al elevilor, iar programul „Săptămâna Verde” oferă oportunitatea de a transforma principiile teoretice în experiențe concrete și relevante, contribuind la formarea unor comportamente responsabile și la dezvoltarea armonioasă a copiilor. Prin implicare, colaborare și consecvență, școala poate pune bazele unei atitudini durabile față de mediu și comunitate.

Bibliografie:

1. Breiting, S., Mayer, M., Mogensen, F., Criterii de calitate ale școlilor dezvoltării durabile. Ghid pentru îmbunătățirea calității educației în sprijinul dezvoltării durabile (2005), Cluj-Napoca ;
2. Dumitrescu, G., (2020), *Rolul activităților extrașcolare în educația copiilor*, Vol. I , Ed. D'Art, Pitești;
3. <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/2020-carte-obiectivelor-de-dezvoltare-durabil-pentru-cei-mici>

FORMAREA CONDUITEI ECOLOGICE ÎN CLASELE PRIMARE

Prof. înv.primar Bălăcian Mihaela,

Școala Gimnazială "Petru Comarnescu" Gura Humorului, jud. Suceava

Privind în ansamblu, educația pentru mediu nu este doar o formă de educație, un instrument în rezolvarea problemelor de mediu sau în gestionarea resurselor naturale. Este vorba de o dimensiune esențială a educației fundamentale care implică dezvoltarea personală și socială. Acest tip de educație urmărește inducerea unei dinamici sociale, stimulând abordarea colaborativă și critică a realităților socio-economice și de mediu, dar și căutarea autonomă și creativă a soluțiilor pertinente.

Realizarea educației ecologice presupune instruirea și formarea elevilor. Instruirea în spirit ecologic se referă la informarea copilului cu anumite conținuturi, cerințe, valori, norme și reguli. Rezultatul acestei cunoașteri se concretizează în formarea reprezentărilor și noțiunilor ecologice, iar formarea deprinderilor și obișnuințelor de comportare ecologică ridică unele probleme de ordin pedagogic și psihologic după care profesorul trebuie să se orienteze. Exersarea trebuie să fie astfel organizată, încât să se desfășoare întotdeauna în concordanță cu cerințe precis și clar formulate. Formarea deprinderilor și obișnuințelor impune o bună organizare a activității elevilor. Ele se formează predominant pe baza imitației. Preocuparea cadrului didactic nu se reduce la organizarea unei activități, ea vizează ca elevii să cunoască și să înțeleagă semnificația cerințelor ecologice și să adere la ele.

Principalul scop al educației ecologice este de a crea atitudini pozitive față de mediul înconjurător. Cunoașterea naturii cu toate fenomenele sale biologice și nebiologice este necesară pentru formarea unor noțiuni, idei, convingeri, raționamente, a unui comportament adecvat și a conștiinței ecologice. Educația ecologică bine realizată răspunde cu succes la una din prevederile fundamentale ale drepturilor omului: dreptul la viață și la sănătate.

Consider că educația ecologică trebuie să fie parte integrantă a educației moderne și că procesul trebuie derulat de la cea mai fragedă vârstă, atunci când copiii încep să descopere adevăruri ale științei, să cunoască și să respecte natura, să păstreze și să protejeze mediul în care trăiesc.

Pentru a trăi pe pământ, omul are nevoie de existență stabilă, continuă a unui mediu favorabil de viață, capabil să-i asigure existența fizică și să-i ofere posibilitatea dezvoltării sale intelectuale, morale, sociale și spiritual. Astfel, trebuie să-i determinăm pe elevi să înțeleagă că omul este inseparabil de mediul său și că efectele negative ale acțiunilor sale se repercutează asupra lui însuși.

Dreptul la un mediu ambiant sănătos, depoluat fizic și moral, este un drept elementar al fiecăruia dintre noi. Pentru aceasta orice cetățean trebuie să se informeze și să fie informat.

Un lucru esențial este ca omul să fie educat în spiritul respectului pentru mediul înconjurător, pentru ca el să devină conștient că nu este stăpânul naturii, ci parte integrantă a acesteia. Elevii trebuie educați în

sensul dobândirii unui sistem de valori care să le permită să înțeleagă că problema numărului unu a omenirii este cea a protecției mediului, de rezolvarea căreia depinde însăși existența speciei umane. Deci educația ecologică, ca și componentă a „noilor educații”, își propune să-l conducă pe elev spre formarea unui punct de vedere mai obiectiv asupra realității înconjurătoare, „să-l incite” la participarea activă, să-l determine să devină conștient de viitor și de pericolele multiple care amenință însuși acest viitor, să-l ajute să înțeleagă bine că viața sa ca și a generațiilor viitoare, calitatea ei, depinde într-o mare măsură și de opțiunile sale. Cu aceste cuvinte, educația ecologică își propune crearea unui alt tip de personalitate umană energică și responsabilă, chiar de la o vârstă fragedă, aptă să răspundă provocărilor lumii contemporane și viitoare, capabilă să-și construiască o viață curată într-o lume curată. Cu credința că generațiile pe care le formăm vor rezolva problemele în fața cărora generația noastră este neputincioasă, cadrele didactice încearcă să formeze inteligența naturistă a tinerei generații încercând să-i aducă pe copii la stadiul de cunoscători ai naturii.

Într-o lume tot mai grăbită, în care timpul pare „a nu mai avea răbdare”, natura își cere drepturile. Nimic nu este prea mult când este vorba despre sănătatea noastră și a mediului în care trăim. De aceea pe copii trebuie să-i învățăm că pacea, sănătatea și natura sunt bunurile cele mai de preț ce trebuie apărute deopotrivă.

Permanent școala și comunitatea inițiază programe de educație ecologică, copiii venind în contact cu natura, sunt capabili să observe comportamentele agresive pentru mediu, mai târziu se vor implica direct în protecția și ocrotirea naturii. Aceste programe educaționale vor deschide noi drumuri spre perfecționarea într-un domeniu de cercetare a naturii, vor dezvolta legi ce au ca obiective principale protecția și ocrotirea naturii, vor dezvolta tinerilor dorința de a petrece cât mai mult timp în natură și vor crea posibilitatea de a opta pentru o viață sănătoasă fizică și mentală.

Școala noastră a participat în ultimii trei ani la programul „Școli prietenoase cu natura” și a obținut plăcuța reprezentativă a școlilor prietenoase cu natura. Prin înscrierea școlii în acest program dorim să antrenăm cât mai mulți elevi, părinți, factori ai comunității locale în acțiuni de îngrijire a claselor, școlii, împrejurimilor în vederea realizării unui mediu sănătos pentru muncă și instruire, formarea unui comportament ecologic și responsabil față de mediul înconjurător și față de păsările din jur.

Totuși cantitatea de deșeuri crește în același sens cu populația și producția de bunuri, iar deșeurile sunt substanțe materiale, obiecte, resturi de materii provenite din activități economice, menajere și de consum care și-au pierdut integral sau parțial, valoarea inițială de întrebuințare, dintre care unele devin reutilizabile după prelucrare.

Prevenirea și combaterea poluării mediului prin deșeuri presupune luarea unor măsuri tehnico-organizatorice cum ar fi:colectarea igienică a reziduurilor menajere în recipiente special amplasate, recuperarea reziduurilor utilizabile și prelucrarea lor.

La tot pasul întâlnim deșeuri, ambalaje, depozitarea lor devenind uneori o problemă. Ne-am gândit să impulsionăm copiii în colectarea și sortarea deșeurilor prin reutilizarea lor în confecționarea și realizarea unor produse care să fie valorificate în școală și nu numai.

În acest fel, la Școala Gimnazială "Petru Comarnescu" s-au desfășurat multiple acțiuni care au presupus o conștientizare asupra impactului deșeurilor. Am colectat selectiv materialele refolosibile, ambalaje, sârmă, deșeuri textile, de lemn, precum și materiale din natură. Cu acestea, copiii au propus realizarea unor activități prin care să confecționeze diferite obiecte, încercând să dea o nouă utilitate deșeurilor. Elevii au conștientizat faptul că deșeurile negestionate corect pot interacționa negativ cu mediul ambiant și, de aceea, acestea trebuie colectate, depozitate și reciclate în mod selectiv.

Orice copil poate deveni un prieten al naturii, cu condiția să respecte natura. Aceasta înseamnă azi, mai mult ca oricând, s-o privească în calitate de adevărat ecolog-cetățean, cu gândul refacerii ei. Natura are nevoie de prieteni. Nu mila față de viețuitoare, ci respectul este necesar unei adevărate prietenii cu natura.

Lucrurile nu pot merge așa la infinit, iar speranța noastră este ca generațiile viitoare să nu facă aceleași greșeli ca și noi. Știm că fiecare generație este altfel, că fiecare copil e un unicat, iar dacă sunt educați cu DRAGOSTE și RĂSPUNDERE, putem spera într-un viitor mai bun.

Așadar, soluția este EDUCAȚIA care nu trebuie să țină doar cât timp ești la școală, ci toată viața.

Bibliografie:

Elena Dincă, 2008 Copiii și natura – educație ecologică și de protecție a mediului, Editura Caba Educațional, București

Vlad Iordache, Florinela Ardelean, 2007, Ecologie și protecția mediului, Editura Matrixrom, București

MICII INGINERI AI APEI

Gherman Maria

Școala Gimnazială Nr. 2 Sebeș

Proiectul nostru, „**Stația de Micro-Irigare prin Capilaritate**”, a plecat de la o întrebare simplă, dar critică a elevilor mei: „*Doamna învățătoare, dacă plecăm în vacanță, cine are grijă de prietenii noștri verzi?*”

Provocarea

În loc să udăm noi plantele înainte de plecare, am transformat sala de clasă într-un laborator de design. Elevii nu au primit instrucțiuni, ci o provocare: *Construiți un sistem care să „gândească” singur și să livreze apă doar când și cât este nevoie.*

De la Problemă la Inovație

Iată „magia” din spatele practicii noastre:

Ingineria materialelor: Copiii au descoperit că nu orice sfoară funcționează. Au testat lână, nailon și bumbac. Au observat că nailonul „refuză” apa, în timp ce bumbacul o „ajută” să urce. Aceasta este metoda științifică pură: ipoteză, testare, eșec, recalibrare.

Matematica resurselor: Am introdus rigla nu ca pe un instrument școlar plictisitor, ci ca pe un senzor de date. Elevii au măsurat scăderea nivelului apei din rezervor. Am calculat împreună: „*Dacă planta bea 10 ml pe zi, ne ajunge sticla de 2 litri pentru toată vacanța iarnă?*”

Eco-Responsabilitatea: Cel mai important aspect? Am folosit exclusiv „deșeuri”. Sticle de plastic care ar fi ajuns la gunoi au devenit „creierul” sistemului nostru de irigații.

Impactul asupra elevului: Cea mai mare victorie a acestei bune practici nu a fost faptul că plantele au supraviețuit. A fost momentul în care un elev a spus: „Uite, sfoara e umedă deși apa e jos! Am păcălit gravitația!” În acel moment, copilul a înțeles un concept fizic complex (capilaritatea) fără să citească o definiție aridă dintr-un manual. A experimentat-o.

De ce merită implementat la scară largă?

Această practică este sustenabilă din trei motive:

1. Folosim resurse reciclabile.
2. Poate fi aplicată de la un singur ghiveci până la o seră școlară întreagă.
3. Elevul devine un „gardian” al vieții, folosind tehnologia pentru a proteja, nu doar pentru consum.

Concluzie pentru viitor

Dacă vrem o societate deschisă și sustenabilă în 2026, trebuie să le dăm copiilor permisiunea să greșească, să experimenteze și să construiască. Proiectul nostru demonstrează că, la 10 ani, poți fi și ecologist, și inginer în același timp.

Fișa de auto-evaluare

Ca parte a acestei bune practici, iată ce completează elevul la final:

Numele micului inginer: _____

Cea mai mare dificultate a fost: (ex: să fac gaura în dop / să tai sticla drept)

Ce am descoperit despre apă: _____

Dacă aș reface proiectul, ce aș schimba? _____

Cum m-am simțit când am văzut că planta mea e vie după weekend? (Desenează un emoji)

ECOVIIITORUL ÎNCEPE LA GRĂDINIȚĂ: PRACTICI INTEGRATE PENTRU FORMAREA COMPORTAMENTELOR ECOLOGICE LA GRUPA MIJLOCIE

Graur Vasilica-Andreea

GPN Curcubeu Șaru Dornei, structură a Școlii Gimnaziale Neagra Șarului

Educația ecologică începe, la vârsta preșcolară, prin experiențe simple, afective și repetate, în care copilul descoperă că natura nu este un decor, ci un spațiu viu, care are nevoie de grijă, atenție și responsabilitate. La grupa mijlocie „Buburuzelor”, tema proiectului „ECOVIIITORUL” poate fi valorificată prin activități integrate care transformă comportamentele ecologice în deprinderi firești: sortarea materialelor, economisirea apei, protejarea plantelor, refolosirea creativă a obiectelor și exprimarea emoțiilor pozitive față de mediul înconjurător.

Premisa demersului propus este aceea că preșcolarul învață mai eficient atunci când este implicat într-o poveste, are o misiune concretă și poate acționa direct asupra materialelor. În cadrul unei săptămâni tematice intitulată „Misiunea Buburuzelor pentru un viitor verde”, copiii primesc o scrisoare de la Zâna Pădurii, care le spune că pădurea și grădina grupei au nevoie de mici protectori. Scrisoarea declanșează un traseu educativ în care fiecare zi aduce o provocare: să observe, să întrebe, să creeze, să repare, să planteze și să transmită mai departe un mesaj ecologic.

Prima direcție de lucru urmărește dezvoltarea capacității de observare și exprimare orală. Copiii explorează imagini, frunze, semințe, sticle, hârtie, dopuri și materiale textile, apoi formulează răspunsuri la întrebări deschise: „Ce se întâmplă cu un ambalaj aruncat pe jos?”, „Cum putem ajuta o plantă să crească?”, „Ce obiect poate primi o nouă viață?”. Prin conversație euristică, învățare prin descoperire și metoda „Gândesc - aleg - explic”, educatoarea stimulează verbalizarea observațiilor, argumentarea simplă și asocierea dintre acțiune și consecință. Limbajul copiilor devine instrument de conștientizare, nu doar de reproducere a unor reguli.

A doua direcție valorifică învățarea prin joc și mișcare. Activitatea „Coșurile fermecate” îi invită pe copii să transporte, în ștafetă, materiale curate către trei spații marcate cromatic: hârtie, plastic și natură. Regulile sunt clare, adecvate vârstei și susținute prin semnal sonor, aplauze și cooperare. Scopul nu este competiția în sine, ci consolidarea deprinderii de selectare corectă, orientarea în spațiul de joc, respectarea rândului și dezvoltarea coordonării motrice. Mișcarea susține învățarea, iar sarcina ecologică devine experiență corporală și afectivă.

A treia direcție privește creativitatea practică. Din materiale reciclabile, copiii realizează „Orașul verde al viitorului”: căsuțe din cutii, copaci din role de carton, flori din hârtie refolosită și mașini prietenoase cu natura. Educatoarea intuiește materialele împreună cu preșcolarii, demonstrează tehnici simple de lipire, îndoire și asamblare, apoi oferă sprijin individual, fără a limita expresivitatea copiilor. Produsul final are

valoare estetică, dar și valoare educativă, deoarece fiecare element este însoțit de o explicație formulată de copil: „Am făcut un parc pentru că oamenii au nevoie de aer curat” sau „Am refolosit cutia ca să nu o aruncăm”.

Dimensiunea comunitară a proiectului poate fi consolidată printr-un moment de reflecție numit „Promisiunea verde”. Copiii aleg câte un gest ecologic pe care îl pot realiza acasă împreună cu familia: stingerea luminii când nu este nevoie, folosirea unei sacoșe reutilizabile, udarea unei plante, păstrarea curățeniei în parc. Aceste promisiuni sunt desenate pe frunze din hârtie reciclată și așezate într-un copac comun al grupei. Astfel, grădinița devine spațiu de transfer între învățare, familie și comunitate.

Rezultatele așteptate sunt realiste și observabile: copiii recunosc acțiuni prietenoase sau dăunătoare mediului, sortează materiale în contexte ludice, utilizează formule simple de exprimare a grijii față de natură, cooperează în sarcini comune și manifestă inițiativă în îngrijirea spațiului apropiat. Evaluarea se realizează prin observarea comportamentului, aprecierea produselor realizate, întrebări de reflecție și autoevaluare prin simboluri: frunza veselă, picătura responsabilă, buburuza harnică.

Prin asemenea activități integrate, proiectul „ECOVIIITORUL” răspunde nevoii de a forma, încă din grădiniță, o cultură a responsabilității. Copilul nu este doar receptorul unor informații despre mediu, ci participant activ la protejarea lui. Când povestea, jocul, mișcarea, arta și dialogul se împletesc firesc, educația ecologică devine o experiență vie, memorabilă și transferabilă în viața de zi cu zi.

Bibliografie

Breben, Silvia, Gongea, Elena, Ruiiu, Georgeta, Fulga, Mihaela, Metode interactive de grup, Editura Arves, Craiova, 2002.

Ministerul Educației, Curriculum pentru educația timpurie, București, 2019.

Răileanu, Daniela, Vieriu, Dorina, Alexa, Iuliana, Proiectarea pas cu pas, Editura Diamant, Pitești, 2010.

COMPORTAMENTUL ECOLOGIC AL PREȘCOLARILOR

Profesor învățământul preșcolar: GRIGORE IULIANA MARINELA
Grădinița cu Program Prelungit Tudor Vladimirescu, Craiova

În perioada actuală, în multe țări ale lumii, educația pentru protecția mediului, a devenit o nouă dimensiune a curriculumului, cu scopul de a iniția și promova o atitudine responsabilă față de mediu, de a-i face pe copii să conștientizeze pericolele unei degradări accentuate a mediului. Protecția mediului înconjurător a devenit un obiectiv major al lumii contemporane. De aceea omenirea caută soluții pentru prevenirea poluării mediului de viață și crearea unui mediu echilibrat și propice vieții.

Încă de la vârstă mică, copiii trebuie să învețe și să respecte legile naturii, ei fiind ajutați să descifreze și să-și însușească ABC-ul ecologiei, să înțeleagă necesitatea protecției mediului, a ocrotirii naturii. Copiii trebuie învățați cum să contribuie la refacerea naturii, menținând curățenia și îngrijind frumusețile ei oriunde s-ar afla, să înțeleagă că ocrotind natura se ocrotesc pe ei înșiși. Este obligatoriu ca educația ecologică să înceapă de timpuriu, încă de la vârsta preșcolară pentru că aceasta este vârsta la care începe formarea viitorului cetățean al planetei, din toate punctele de vedere. Este evident că nu trebuie să uităm de valoarea, pentru formarea viitorului individ uman, acelor „7 ani de acasă”, prin care unui copil i se transmit normele elementare de comportament, care constituie fundamentul acțiunilor unui cetățean preocupat de mediul în care trăiește.

Deci, școlii îi revine rolul important în educarea copiilor pentru păstrarea echilibrului ecologic. Considerăm că este de salutat faptul că încă de la grădiniță copiii sunt familiarizați cu noțiunile de ecologie, sunt încurajați să ia parte la experimente în aer liber cum ar fi: grădinărit, excursii în natură sau acțiuni de recuperare a zonelor deteriorate. Este bine să extindem aceste experiențe care pot fi organizate mai aproape sau mai departe de grădiniță și pot avea atât caracter educațional cât și recreativ.

La copiii de vârstă preșcolară, educația ecologică se poate realiza mai mult la nivelul formării deprinderilor și al trăirilor afective. Pentru grupele pregătitoare pentru școală și clasele primare, trebuie să existe o strategie de organizare a conținuturilor științifice și de transmitere a lor într-un mod individualizat. Trebuie să axăm această strategie în mod special pe valențe formative mai accentuate construită adecvat capacităților specifice vârstei și ritmului de dezvoltare al fiecărui copil, nevoilor și intereselor sale. De aceea, cunoașterea mediului și a problemelor sale, la această vârstă trebuie să îmbrace aspecte practice și să provoace trăiri emoționale. Ori de câte ori este posibil, trebuie să punem copiii în situația de a acționa, de a reacționa, de a manifesta atitudini. Copiii mici tind să dezvolte un atașament emoțional față de ce le este familial și față de care se simt bine.

Un lucru care trebuie avut în vedere atunci când lucrăm cu copiii, este acela, că dacă ei nu pricep de ce trebuie făcut un anumit lucru, interpretează că acel lucru nu trebuie făcut. Unele atitudini pozitive față de mediu ce pot fi formate și repetate la această vârstă, includ acțiuni precum oprirea apei în timpul spălării dinților, oprirea luminii atunci când nu ne este necesară folosirea ei și cunoașterea faptului că hârtia trebuie reciclată. Cunoscând natura și descifrându-i tainele sub îndrumarea educatoarei, copiii vor înțelege importanța acesteia și necesitatea de a o păstra sănătoasă pentru ei și pentru generațiile viitoare. În acest

sens printr-o serie de activități desfășurate la grupă, am adus în atenția copiilor probleme legate de efectele impactului omului asupra naturii, pentru ca aceștia să înțeleagă pericolele ce amenință planeta.

În acest context exemplificăm prin observările dirijate cu tema „Crizantema și tufănică”, „Ghiocelul și vioarea”, „Roșia și ardeiul”. Copiii au văzut și au înțeles că plantele (flori, legume) au nevoie de aer, apă, căldură și lumină pentru a se menține în viață. Ca experiment la această temă am ținut o plantă (crizantema) la întuneric. Ea a devenit palidă, gălbuie, frunza ofilindu-se. Le-am explicat copiilor că acest fenomen de ofilire a plantei apare numai când planta este crescută în întuneric în condiții necorespunzătoare dezvoltării vieții. Pentru veridicitatea experimentului am readus planta în condiții de lumină și căldură și copiii au observat că încet, încet planta își revine la culoarea normală. În acest fel, am demonstrat copiilor că plantele au nevoie și de lumină, căldură, pentru a se dezvolta, pentru a crește. În cadrul activității de observare „Roșia și ardeiul”, am desfășurat un joc distractiv în care copiii au recunoscut numai prin pipăire și gust legumele observate anterior, specificând modul în care se pregătesc aceste legume pentru consum (spălare, coajare, tăiere). În cadrul lecturii după imagini „Cum ocrotim natura?”, am citit imaginea sub aspectele de bază pozitive și negative concluzionând că fără grija față de natură, prin îndemnuri : Ocroteți natura! Copiii devin sensibili la frumusețile naturii, grijulii cu ea și simt că trebuie să o aibă permanent alături. Pentru evaluare am folosit o fișă în care preșcolarii trebuie să coloreze aspecte ecologice pozitive (plantare de puieți, udarea arborilor, adunatul gunoaielor) și să taie cu o linie aspectele ecologice negative (ruperea copacilor, aruncarea gunoaielor pe jos în parcuri și păduri). În completarea evaluării activității, copiii au spus ce activități ecologice au desfășurat în vacanță alături de părinți și care au fost aspectele pozitive și negative ale acestora. Prin aceasta am urmărit conștientizarea acțiunilor întreprinse atât de ei cât și de părinți și modul prin care acestea pot ajuta sau dăuna naturii (udarea plantelor, stropirea pomilor împotriva dăunătorilor, sau dimpotrivă ruperea crengilor copacilor pentru foc, aprinderea focului în pădure, lăsarea și împrăștierea resturilor menajere la plecarea din parc, pădure). Toate aceste activități, ca multe altele care pot fi desfășurate în grădiniță constituie o cale de dobândire a cunoștințelor ecologice și despre mediul înconjurător de verificare, de consolidare și chiar aplicare a acestora, a modului în care preșcolarii percep și interpretează realitatea înconjurătoare, deschid largi posibilități de stimulare a curiozității și interesului pentru cunoaștere, educă la copiii dragostea pentru natură și frumusețile ei.

În concluzie putem spune că educația ecologică vizează diferite laturi ale dezvoltării personalității individului. Ea are ca scop formarea premiselor de înțelegere a efectelor unui comportament necorespunzător asupra mediului și, deci, a atitudinii de protejare a mediului. Scopul final al educației ecologice la preșcolari este de a le forma bazele unei gândiri și atitudini centrate pe promovare a unui mediu natural propice vieții, de a le dezvolta spiritul de responsabilitate față de natură. Prin participare tuturor factorilor educativi: școală, familie, comunitate, mass-media, la realizarea acestor intenții, copilul înțelege mai bine efectele pe care le are un comportament necorespunzător asupra mediului. Educația ecologică bine realizată în grădiniță și apoi în școală răspunde la una din prevederile fundamentale ale Drepturilor Omului și anume : „Dreptul la sănătate, dreptul la viață!”.

Bibliografie:

1. Geamăna Nicoleta Adriana, Dima Maria, Zainea Dana, „Educația ecologică la vârsta preșcolară”, Supliment al Revistei Învățământ Preșcolar, C.N.I. Coresi, București, 2008, pag 15-18;
2. Pârvu Constantin, „Ecologie generală”, Editura Tehnică, București, 2001, pag 233-240; 3.

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ PRIN METODE INTERACTIVE ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBA ENGLEZĂ

Lucaci Noemi-Diana
Școala Gimnazială Batoș

Educația contemporană are responsabilitatea de a forma nu doar elevi bine pregătiți din punct de vedere academic, ci și cetățeni conștienți de impactul pe care îl au asupra mediului înconjurător. Într-o societate aflată în continuă schimbare, în care problemele de mediu devin din ce în ce mai evidente, școala are un rol esențial în cultivarea unor valori precum responsabilitatea, respectul față de natură și implicarea activă în protejarea acesteia. În acest sens, educația pentru mediu trebuie să fie integrată în mod natural în toate disciplinele, inclusiv în predarea limbilor străine, unde contextul comunicativ oferă multiple oportunități de abordare a temelor actuale. Proiectul „Ecoviitorul” încurajează astfel de demersuri interdisciplinare, în care învățarea devine relevantă și conectată la realitatea elevilor.

Integrarea educației ecologice în cadrul orelor de limba engleză contribuie la dezvoltarea unor competențe multiple, de la cele lingvistice la cele sociale și civice. Elevii nu doar că învață vocabular specific și structuri lingvistice, dar își dezvoltă și capacitatea de a înțelege problemele globale și de a reflecta asupra propriului comportament. Temele legate de reciclare, reducerea consumului de plastic sau protejarea naturii pot fi valorificate prin activități interactive, care implică participarea activă a elevilor și utilizarea limbii în contexte autentice.

Metodele interactive au un rol fundamental în acest proces, deoarece stimulează motivația și implicarea elevilor. Învățarea prin joc, cooperare și descoperire transformă ora de limba engleză într-un spațiu dinamic, în care elevii se simt încurajați să participe și să se exprime. În acest context, activitățile desfășurate în afara sălii de clasă capătă o importanță deosebită, deoarece oferă elevilor oportunitatea de a învăța prin experiență directă.

Un exemplu relevant de bună practică îl reprezintă organizarea unei activități de tip „treasure hunt” în cadrul programului „Săptămâna Verde”, activitate care a îmbinat în mod eficient învățarea limbii engleze cu educația ecologică. Elevii au fost organizați în perechi sau în grupuri mici, fiind încurajată colaborarea și comunicarea. Fiecare echipă a primit o listă de obiecte redactată în limba engleză, care includea deșeuri frecvent întâlnite în mediul înconjurător, precum plastic bottle, bottle cap, plastic bag, plastic straw, food wrapper, aluminium can, paper cup, glass piece sau piece of cardboard. Activitatea s-a desfășurat într-un spațiu deschis, în parc sau în comunitatea locală, oferind elevilor o experiență de învățare diferită de cea tradițională.

Sarcina elevilor a fost să identifice și să colecteze aceste obiecte într-un săculeț, respectând regulile stabilite și lucrând eficient în echipă. În timpul activității, aceștia au fost încurajați să comunice în limba engleză, să citească și să interpreteze lista primită și să colaboreze pentru a lua decizii rapide. Această abordare a contribuit la dezvoltarea abilităților de comunicare într-un context real, în care limba engleză a fost utilizată în mod funcțional și natural.

Activitatea a avut un impact semnificativ asupra elevilor, atât din punct de vedere educațional, cât și emoțional. Aceștia au conștientizat cantitatea mare de deșeuri existente în mediul înconjurător și au început să reflecteze asupra propriilor obiceiuri de consum. În același timp, implicarea activă, elementul de joc și lucrul în echipă au contribuit la creșterea motivației și la crearea unei atmosfere pozitive de învățare. Elevii au manifestat entuziasm și interes, iar experiența a fost percepută ca fiind una utilă și plăcută.

Pentru consolidarea cunoștințelor dobândite, activitatea a fost continuată în sala de clasă prin utilizarea unor instrumente digitale moderne. Platforme precum Canva, Kahoot sau Padlet au permis realizarea unor activități interactive, în cadrul cărora elevii au creat postere cu mesaje ecologice, au participat la quiz-uri tematice și au reflectat asupra importanței protejării mediului. Aceste instrumente contribuie la dezvoltarea competențelor digitale și oferă un cadru atractiv pentru învățare, adaptat nevoilor generației actuale.

În plus, integrarea educației ecologice în predarea limbii engleze contribuie la dezvoltarea gândirii critice și a responsabilității sociale. Elevii sunt încurajați să observe realitatea din jurul lor, să identifice probleme și să propună soluții, devenind astfel participanți activi în comunitate. Aceștia învață că acțiunile lor, oricât de mici, pot avea un impact semnificativ asupra mediului și că schimbarea începe cu fiecare individ.

În concluzie, utilizarea metodelor interactive în predarea limbii engleze, în corelație cu educația ecologică, reprezintă o abordare modernă, eficientă și necesară. Activitățile de tip „treasure hunt” demonstrează că învățarea poate depăși limitele clasei tradiționale, devenind o experiență practică, captivantă și relevantă. Prin astfel de demersuri, elevii nu doar că își dezvoltă competențele lingvistice, ci își formează și valori esențiale pentru viitor, devenind mai responsabili, mai implicați și mai conștienți de importanța protejării mediului înconjurător.

Bibliografie:

1. Scrivener, Jim, *Learning Teaching*, Ed. Macmillan, Oxford, 2011;
2. Harmer, Jeremy, *How to Teach English*, Ed. Pearson Education, Harlow, 2007;
3. Ministerul Educației, *Ghidul pentru Săptămâna Verde*, București, 2022;
4. European Commission, *Education for Environmental Sustainability*, Bruxelles, 2020.

EDUCAȚIA PENTRU SUSTENABILITATE PRIN CREATIVITATE: EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ ÎN FORMAREA ELEVILOR CU CES

Prof. Andrei Doina
Liceul Tehnologic Special pentru Copii cu Deficiențe Auditive Buzău

1. INTRODUCERE

În contextul actual, marcat de provocări majore generate de degradarea mediului și de utilizarea excesivă a resurselor naturale, educația pentru dezvoltare durabilă devine o direcție prioritară în sistemul de învățământ. Formarea unor competențe ecologice și a unor atitudini responsabile în rândul elevilor reprezintă un obiectiv esențial, mai ales în domenii cu impact semnificativ asupra mediului, precum industria textilă.

Integrarea principiilor sustenabilității în activitățile didactice contribuie nu doar la dezvoltarea competențelor profesionale, ci și la formarea unei conștiințe civice active. În acest sens, abordările educaționale centrate pe activități practice, colaborative și creative oferă un cadru eficient pentru valorificarea potențialului elevilor și pentru conștientizarea impactului alegerilor individuale asupra mediului.

În cadrul acestui demers, un exemplu relevant de bună practică este reprezentat de *Proiectul Educațional „E COOL să fii ECO”*, implementat în anul școlar curent de Liceul Tehnologic Special pentru Copii cu Deficiențe Auditive Buzău, în parteneriat cu Colegiul Economic „Regele Mihai I” Buzău și Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Buzău, proiect orientat spre dezvoltarea conștiinței ecologice a elevilor prin activități creative și aplicative.

2. CONTEXTUL ȘI GRUPUL ȚINTĂ

Activitatea *„De la deșeu la produs: aplicații practice în moda ecologică”* s-a desfășurat în cadrul ediției a III-a a *Proiectului Educațional „E COOL să fii ECO”*, implicând elevi din clasele IX-XII, învățământ profesional special, domeniul de pregătire *Industria textilă și pielărie*.

Grupul țintă, format din elevi cu o pregătire orientată preponderent spre activități practice, a permis integrarea eficientă a unor sarcini aplicative. Tema aleasă – moda sustenabilă/ecologică – a răspuns atât cerințelor actuale privind protecția mediului, cât și nevoii de corelare cu competențele specifice domeniului de pregătire.

3. DESCRIEREA ACTIVITĂȚII

Activitatea a fost structurată pe etape, urmărind atât componenta informativă, cât și pe cea aplicativă.

În prima etapă, elevii au participat la o prezentare introductivă privind impactul industriei textile asupra mediului. Au fost abordate aspecte precum consumul ridicat de resurse (în special apă), utilizarea substanțelor chimice în procesul de producție și generarea de deșeuri textile. Totodată, au fost evidențiate alternative sustenabile, precum utilizarea materialelor reciclate, reutilizarea produselor textile și prelungirea ciclului de viață al acestora.

În etapa a doua, elevii au fost organizați pe grupe de lucru și au primit sarcina de a realiza produse vestimentare sau accesorii din materiale reutilizate. Activitatea a presupus identificarea resurselor disponibile, elaborarea unor schițe de produs, precum și realizarea efectivă a acestora, utilizând tehnici specifice domeniului.

Materialele utilizate au provenit din haine uzate, resturi textile sau alte resurse recuperabile, accentul

fiind pus pe reducerea risipei și valorificarea creativă a materialelor existente.

În etapa finală, produsele realizate au fost prezentate în cadrul unei sesiuni de feedback, fiecare grupă explicând conceptul, etapele de lucru și mesajul ecologic transmis. Această etapă a favorizat dezvoltarea competențelor de comunicare și argumentare.

4. REZULTATE ȘI IMPACT

Activitatea a generat rezultate relevante atât la nivel cognitiv, cât și la nivel atitudinal. Elevii au demonstrat capacitatea de a aplica cunoștințele teoretice în contexte practice, valorificând competențele dobândite în domeniul de specializare.

Implicarea activă a elevilor a condus la dezvoltarea unor competențe transversale, precum lucrul în echipă, gândirea critică, creativitatea și responsabilitatea față de mediu. De asemenea, activitatea a contribuit la conștientizarea importanței reutilizării materialelor și a reducerii consumului excesiv.

Produsele realizate au reflectat atât diversitatea ideilor, cât și capacitatea elevilor de a identifica soluții sustenabile în contexte reale. În același timp, s-a observat o schimbare pozitivă în atitudinea elevilor față de consumul de produse textile.

5. VALOAREA DE BUNĂ PRACTICĂ

Activitatea se evidențiază ca exemplu de bună practică prin caracterul său integrat, care îmbină formarea competențelor profesionale cu educația pentru mediu. Metodologia utilizată, bazată pe învățarea prin descoperire și activitate practică, facilitează implicarea directă a elevilor și crește relevanța conținuturilor studiate.

Un element important îl reprezintă accesibilitatea resurselor utilizate, activitatea putând fi implementată fără costuri ridicate, prin valorificarea materialelor reciclabile. De asemenea, caracterul flexibil permite adaptarea acesteia la diferite contexte educaționale.

Prin astfel de demersuri, se contribuie la formarea unor viitori specialiști capabili să integreze principiile sustenabilității în activitatea profesională.

6. CONCLUZII

Educația pentru sustenabilitate reprezintă o componentă esențială a formării elevilor în contextul actual. Integrarea acesteia în activități practice și relevante contribuie la dezvoltarea unor competențe durabile și la formarea unor comportamente responsabile.

Proiectul Educațional „E COOL să fii ECO” ilustrează eficiența unor astfel de abordări, demonstrând că elevii pot deveni participanți activi în procesul de schimbare. Prin implicare, creativitate și responsabilitate, aceștia pot contribui la construirea unui viitor mai echilibrat și mai sustenabil.

TEST DE EVALUARE PENTRU DIFERENȚIEREA EVALUĂRII

Noțiuni fundamentale despre WWW și Internet

Disciplina TIC, Clasa a XII-a elevi cu CES

Prof. Dașu Narcisa Gabriela

Liceul Special pentru Deficienți de Vedere Buzău

Școala Gimnazială nr 7 Buzău

Timp de lucru: 45 minute •

Din oficiu: 1 punct

COMPETENȚE VIZATE PRIN ACEST TEST

Instrucțiune pentru profesor: itemii testului acoperă următoarele competențe specifice din programa de Informatică / TIC, clasa a XII-a.

1. Identificarea și clasificarea tipurilor de rețele de calculatoare (LAN, WAN) și a componentelor unui URL;
2. Diferențierea paginilor web statice de cele dinamice și descrierea modului de funcționare a acestora;
3. Reproducerea și utilizarea corectă a terminologiei specifice: structura unui document HTML, istoricul WWW, triumphiul HTML–CSS–JS;
4. Explicarea relației dintre Internet și WWW și identificarea serviciilor Internet distincte de navigarea web.

TIPUL I — Alegere multiplă – selectați răspunsul corect

4 × 0,5 p = 2 p

Instrucțiune: Încercuiți litera corespunzătoare unui singur răspuns corect.

1. Ce reprezintă Internetul, în definiția sa cea mai succintă?

- a) Un singur calculator central conectat la toți utilizatorii
- b) O rețea în continuă creștere de rețele de calculatoare (LAN și WAN)
- c) Un protocol de comunicare între servere web
- d) O colecție de pagini web scrise în HTML

2. Care dintre următoarele reprezintă un exemplu de rețea WAN (Wide Area Network)?

- a) Rețeaua dintr-un laborator de informatică al unei școli
- b) Rețeaua wireless dintr-un apartament
- c) Internetul, care conectează rețele din întreaga lume
- d) Rețeaua Bluetooth dintre două telefoane

3. Care componentă a unui URL indică locația resursei pe server?

- a) Schema (protocolul)
- b) Host-ul / domeniul
- c) Calea (path)
- d) Query string-ul

4. Ce protocol este utilizat pentru transferul fișierelor între client și server?

- a) FTP / SFTP b) SMTP / IMAP c) WebSocket d) DNS

TIPUL II — Adevărat / Fals

5 × 0,5 p = 2,5 p

Instrucțiune: Notați A (Adevărat) sau F (Fals) în coloana rezervată, pentru fiecare afirmație.

Nr.	Afirmație	A/F
8.	Orice URI este un URL, deoarece URL este termenul generic care le cuprinde pe toate.	
9.	Un document HTML este salvat cu extensia .htm sau .html și poate fi deschis direct într-un browser.	
10.	Serverul web trimite direct fișierul HTML al paginilor statice, fără nicio procesare intermediară.	
11.	Adobe Flash este în continuare tehnologia dominantă pentru animații și jocuri web, folosită de toate browserele moderne.	
12.	JavaScript rulează exclusiv pe server, similar cu PHP și ASP.NET.	

TIPUL III — Asociere / Corespondență

4 × 0,5 p = 2 p

Instrucțiune: Asociați fiecare element din Coloana A cu definiția potrivită din Coloana B.

13. Asociați protocolul cu descrierea sa:

Coloana A	Coloana B
1. HTTP / HTTPS	A. Rezolvă numele de domeniu în adresă IP numerică
2. FTP / SFTP	B. Protocol pentru transferul paginilor web; HTTPS adaugă criptare SSL/TLS
3. SMTP / IMAP	C. Protocoale pentru trimiterea și primirea mesajelor email
4. DNS	D. Transfer de fișiere între client și server

TIPUL IV — Completare lacune

2 × 1 p = 2 p

Instrucțiune: Completați spațiile libere cu termenul / expresia corectă.

14. Structura oricărui document HTML este formată din trei părți principale: declarația _____ , antetul _____ și corpul documentului _____. (scrie tag-urile specifice)

15. Cele trei tehnologii de bază ale oricărui site web modern sunt: _____ (pentru structură), _____ (pentru aspect vizual) și _____ (pentru interactivitate).

TIPUL V — Răspuns scurt

2 × 1 p = 2 p

Instrucțiune: Răspundeți în spațiul alocat, utilizând cunoștințele dobândite din fișa de documentare.

16. Explicați diferența dintre o pagină web statică și una dinamică. Dați câte un exemplu pentru fiecare tip. (1 punct)

17. Care este diferența dintre Internet și WWW (World Wide Web)? Dați un exemplu de serviciu Internet care nu face parte din WWW. (1 punct)

UN COPIL - O FLOARE

– plantare

Profesor Dulgheru Alina Simona,

Profesor Buhuș Cristina,

Grădinița cu Program Prelungit numărul 5, Bârlad,

Structură a Școlii Gimnaziale de Arte "N. N.Tonitza", Bârlad

În condițiile epocii contemporane, caracterizate prin creștere demografică, industrializare și prin acțiunea deseori necontrolată a omului asupra mediului, se pune tot mai acut problema *protecției mediului înconjurător*. Realitățile zilelor noastre arată că acest secol este perioada celor mai mari descoperiri tehnologice și transformări ale civilizației omenеști, dar și a celor mai grave și nebănuite efecte ale acestora asupra vieții pe Terra.

La vârsta preșcolară se poate pune piatra de temelie a educației ecologice urmărind ca micuții, pentru început să învețe să privească cu atenție plantele, animalele, mediul înconjurător. Pentru o reușită deplină, este necesar ca preșcolarul să trăiască experiența de cunoaștere, să participe cu mult interes la

descoperirea tainelor naturii, vieții plantelor și animalelor, fenomenelor din natură, cât și a rolului pe care îl are omul în protecția mediului înconjurător.

Activitatea **Un copil-o floare – plantare** a avut drept scop implicarea preșcolarilor în acțiuni de protejare a naturii. Ea a constat în achiziționarea unor flori, din suma adunată la expoziția cu vânzare (intitulată **Pentru mama mea**), pentru plantarea în curtea grădiniței. Copiii au realizat felicitări pentru părinți, iar acestea au fost vândute pe sume modice. Din totalul adunat, s-au cumpărat ghivece cu flori ce au fost plantate pentru înfrumusețarea spațiului verde al unității.

Îmbrăcați în costumașe verzi, micii ecologiști s-au echipat corespunzător și au plantat câte o floare. Ajutorul l-au primit de la îngrijitorul grădiniței care i-a supravegheat permanent și de la doamnele educatoare. În scurt timp curtea arăta înfloritoare, iar micile petunii le zâmbeau tuturor trecătorilor. Copiii au avut grijă ca permanent să ude florile.

Părinții au fost încântați de idee și de faptul că, deși mici, copiii sunt implicați în altfel de acțiuni. Cu toții au învățat că nu e greu să participi la ocrotirea mediului și, implicit, la păstrarea propriei sănătăți. Este o activitate devenită tradiție la grupa noastră, fiind o încântare pentru toți factorii implicați.

ECOVIITORUL- SCHIMB DE BUNE PRACTICI ÎN MANAGEMENTUL SUSTENABILITĂȚII

Prof.Morariu Mihaela,
Liceul Tehnologic Pucioasa

În contextul actual al schimbărilor climatice accelerate și al epuizării resurselor naturale, conceptul de Ecoviitor nu mai reprezintă doar o viziune utopică, ci o necesitate pragmatică. Proiectul „Ecoviitorul” se fundamentează pe ideea că nicio entitate (școală, primărie, companie sau individ) nu poate rezolva singură criza ecologică.

Schimbul de bune practici devine, astfel, motorul principal al progresului. Acesta presupune identificarea, adaptarea și implementarea unor soluții care s-au dovedit deja eficiente în alte contexte, reducând riscurile și accelerând tranziția către o economie circulară. Pentru a asigura un impact real, schimbul de experiență trebuie să se concentreze pe patru piloni fundamentali:

1.Managementul deșeurilor și Economia Circulară

Tranziția de la modelul liniar „produc-utilizez-arunc” la cel circular este esențială.

- Colectarea selectivă la sursă: Implementarea unor sisteme de sortare riguroasă în instituții și gospodării.
- Compostarea deșeurilor organice: Transformarea resturilor alimentare în fertilizant natural, o practică ce reduce amprenta de carbon a transportului deșeurilor.

2.Eficiența Energetică și Resursele Regenerabile

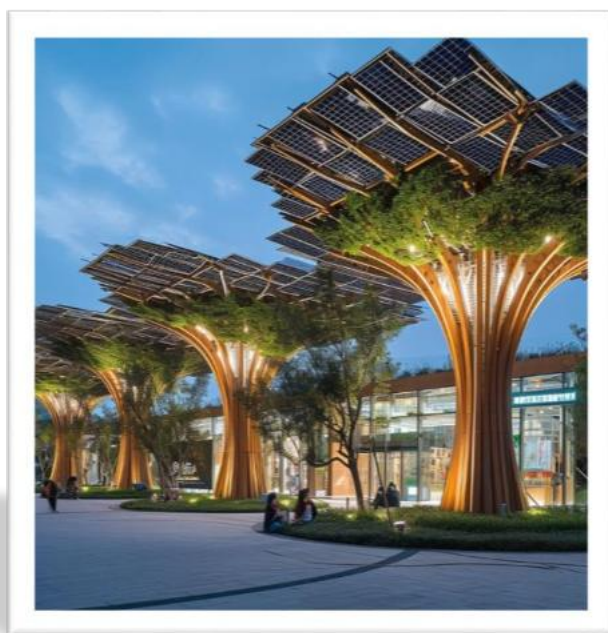
- Reabilitarea termică: Utilizarea materialelor izolatoare ecologice (precum lână de sticlă reciclată sau cânepă).
- Sisteme de iluminat inteligent: Implementarea senzorilor de mișcare și a tehnologiei LED pentru reducerea consumului electric cu până la 60%.

3.Digitalizarea „Verde”

Reducerea consumului de hârtie prin arhivare digitală și utilizarea platformelor de colaborare cloud reprezintă o bună practică ușor de adoptat și cu impact imediat asupra conservării fondului forestier.

4.Educația și responsabilizarea socială

Nicio tehnologie nu poate înlocui mentalitatea ecodidă fără educație. Bunele practici includ ateliere practice

de „upcycling” (crearea de obiecte noi din deșeuri) și „Grădina Urbană” ca laborator de învățare activă.

Un exemplu de succes în schimbul de bune practici este adoptarea modelului *Zero Waste*. Analizând comunitățile care au reușit să reducă deșeurile trimise la groapa de gunoi cu peste 80%, observăm următoarele etape replicabile:

- Audit ecologic prin evaluarea tipului de deșeuri generate.
- Parteneriat public-privat prin colaborarea cu firme de reciclare pentru a transforma plasticul și metalul în materii prime secundare.
- Sistemul „Plătește pentru cât arunci” (Pay-As-You-Throw), o politică financiară care încurajează cetățenii să sorteze mai mult pentru a plăti mai puțin.

Analiza SWOT a procesului de schimb

Pentru a înțelege viabilitatea acestor practici, este necesară o scurtă analiză a contextului de implementare:

Puncte Tari (Strengths)	Puncte Slabe (Weaknesses)
Soluții testate care reduc costurile pe termen lung.	Rezistența la schimbare a mentalității colective.
Creșterea coeziunii comunitare.	Costuri inițiale de implementare ridicate.
Oportunități (Opportunities)	Amenințări (Threats)
Accesarea fondurilor europene (ex. PNRR).	Lipsa de continuitate în politicile publice.
Dezvoltarea unor noi piețe de muncă „verzi”.	Instabilitatea prețurilor la energia regenerabilă.

Un aspect critic în schimbul de bune practici este utilizarea tehnologiei pentru monitorizarea mediului. De exemplu, utilizarea senzorilor IoT (Internet of Things) pentru monitorizarea calității aerului și a apei permite autorităților să intervină rapid în caz de poluare. De asemenea, în agricultură, adoptarea *permaculturii* și a sistemelor de irigații prin picurare (importate ca bună practică din zonele aride) asigură conservarea resurselor de apă, vitale pentru un viitor sustenabil.

Concluzii

Proiectul „Ecoviitorul” demonstrează că sustenabilitatea nu este un cost, ci o investiție în supraviețuire. Schimbul de bune practici nu trebuie să fie un eveniment izolat, ci un proces continuu de învățare.

Principalele recomandări pentru viitor:

- Crearea unei rețele naționale de mentori ecologici care să faciliteze transferul de know-how între orașe și sate.
- Integrarea criteriilor verzi în toate licitațiile publice (achiziții verzi).
- Promovarea consumului local pentru a reduce emisiile generate de transportul pe distanțe lungi.

În final, Ecoviitorul depinde de capacitatea noastră de a transforma „experiența altora” în „acțiunea noastră”. Prin cooperare și responsabilitate, putem transforma criza ecologică într-o oportunitate de reinventare socială și economică.

Bibliografie:

1. Berca, Mihai, *Ecologie și protecția mediului*, Editura Ceres, București, 2011.
2. Brown, Lester R., *Planul B 4.0: Mobilizarea pentru salvarea civilizației*, Editura Tehnică, București, 2011.
3. Cândea, Petruța; Simon, Tamara, *Protecția mediului și dezvoltarea durabilă*, Editura Universitară, București, 2012.
4. Dămăcuș, George, *Managementul deșeurilor și economia circulară: Ghid de bune practici*, Editura Economică, București, 2021.

REDUCEREA POLUĂRII CU PLASTIC ÎNTRE RESPONSABILITATEA ECOLOGICĂ ȘI GRIJA FAȚĂ DE CREAȚIA LUI DUMNEZEU

Profesor Munteanu Gabriela-Ionica
Școala Gimnazială Suraia
Județul Vrancea

1. ARGUMENT

Poluarea cu plastic reprezintă una dintre cele mai grave provocări de mediu ale secolului XXI. Având în vedere că materialele plastice persistă în ecosisteme sute de ani, afectând calitatea solului, puritatea resurselor de apă și sănătatea biodiversității, este imperativ ca școala să devină un catalizator al schimbării. Proiectul de față propune o abordare aplicativă, menită să transforme elevii din simpli observatori în actori activi ai protecției mediului, prin însușirea conceptelor de sustenabilitate și reducerea amprente de carbon la nivel local.

Din perspectivă creștină, responsabilitatea față de mediu capătă o semnificație profundă: natura este darul lui Dumnezeu oferit omului, iar protejarea ei reprezintă un act de recunoștință față de Creator. Poluarea nu este doar o eroare ecologică, ci și o lipsă de respect față de armonia creației divine. Astfel, educația pentru mediu devine o formă de educație spirituală, cultivând grija față de „casa comună” încredințată nouă spre pază și cultivare.

2. OBIECTIVE

- Identificarea principalelor surse de poluare cu plastic din comunitatea locală și analiza impactului acestora asupra mediului;
- Însușirea și aplicarea conceptelor de bază ale economiei circulare: Reducere, Refolosire, Reciclare (Cei 3 R);
- Dezvoltarea deprinderilor de colectare selectivă și de valorificare creativă a deșeurilor;
- Promovarea responsabilității sociale, a moralei creștine și a lucrului în echipă pentru soluționarea unor probleme ecologice concrete.

3. DESCRIEREA ACTIVITĂȚII

Activitatea a fost structurată sub forma unui itinerar educativ, desfășurat pe parcursul a trei zile, combinând teoria cu învățarea prin experiență. Proiectul „Ziua Planetei Pământ” s-a desfășurat sub forma unui ansamblu de activități interdisciplinare:

- „Plasticul în viața noastră” (Sensibilizare și documentare): Prima etapă a vizat conștientizarea amplitudinii fenomenului. Elevii au vizionat materiale video despre impactul microplasticului asupra sănătății umane și a oceanelor. Vizionarea a fost urmată de o dezbatere de tip „Scaunul autorului” în care elevii au analizat obiectele de plastic de unică folosință pe care le utilizează zilnic, propunând alternative (sticlă, metal, materiale textile).

- „Colectăm și Sortăm” (Învățare prin acțiune): Această secvență a presupus un exercițiu practic de colectare a deșeurilor pe malul Siretului și pe drumul de la Școală la malul Siretului. Elevii au învățat să facă distincția între diversele tipuri de polimeri (identificând codurile de reciclare de pe ambalaje) și au exersat sortarea corectă în containerele dedicate.
- Atelier creativ: Expoziția „Afișe ECO”: Elevii au transpus mesajele ecologice în limbaj vizual. Utilizând materiale reciclabile și carton, au creat afișe cu mesaje de impact: „*Plasticul nu dispare, doar se ascunde!*” sau „*Fii tu schimbarea, nu poluarea!*”. În această etapă s-a discutat și despre rolul omului ca „administrator” al creației lui Dumnezeu, responsabil de frumusețea lumii înconjurătoare.

4. JOCURI EDUCATIVE PROPUSE

Pentru a fixa cunoștințele într-un mod ludic, au fost incluse următoarele jocuri:

- „Ștafeta Reciclării”: Elevii sunt împărțiți în două echipe. La capătul traseului se află un coș cu ambalaje amestecate și trei containere (Plastic, Hartie, Metal). Fiecare elev trebuie să alerge, să aleagă un obiect și să îl depună în containerul corect. Câștigă echipa care termină prima și are cele mai puține erori de sortare.
- „Prizonierii Plasticului”: Un joc de rol în care un grup de elevi reprezintă „Creaturile Marine”, iar un alt grup reprezintă „Plasticul”. Jocul simulează dificultatea animalelor de a se mișca printre deșeuri, generând empatie față de biodiversitate.
- „Căutătorii de Comori Divine”: Elevii trebuie să găsească în natură elemente create de Dumnezeu (o piatră, o floare, o frunză) și să le compare cu elemente create de om (plastic, doze). Se discută despre care dintre acestea „aparțin” locului și care îl sufocă.

5. REZULTATE ȘI IMPACT ASUPRA ELEVILOR

Implementarea proiectului a generat rezultate vizibile:

- Impact cognitiv: Clarificarea diferenței dintre deșeurile reciclabile și cele reziduale;
- Impact comportamental: Reducerea consumului de PET-uri în școală prin utilizarea recipientelor reutilizabile;
- Impact social și spiritual: Coeziunea colectivului prin muncă voluntară și asumarea rolului de „ambasadori ai mediului” și „păzitori ai creației” în familie.

6. CONCLUZII

Educația ecologică nu trebuie să rămână la stadiul de teorie. Prin proiectul desfășurat la Școala Gimnazială Suraia, am demonstrat că implicarea activă și metodele non-formale sunt mult mai eficiente în formarea unui comportament responsabil durabil. Protejarea Planetei Pământ începe cu pași mici, făcuți în curtea propriei școli, și continuă cu o atitudine de smerenie și respect față de natura dăruită de Dumnezeu. Învățând să respectăm mediul, învățăm de fapt să respectăm viața însăși, conform îndemnului biblic de a „cultiva și păzi” pământul (Facerea 2, 15).

Bibliografie:

- Cucoș, C., Pedagogie. Ediția a III-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2014.
- Ministerul Mediului, Ghid de bune practici pentru gestionarea deșeurilor, București, 2023.
- Pânișoară, I. O., Comunicarea eficientă, Editura Polirom, Iași, 2015.
- Patriarhia Română, Mesajul privind protejarea mediului înconjurător, București, 2023.
- Sfânta Scriptură (Biblia), Geneza (Facerea), Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, f.a.
- UNESCO, Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives, UNESCO Publishing, Paris, 2021.

ROLUL ȘI IMPORTANȚA JOCULUI DIDACTIC ÎN CADRUL EDUCAȚIEI ECOLOGICE LA NIVELUL CLASELOR PRIMARE

Prof. înv. primar Nagy Edit,

Liceul de Arte „Plugor Sándor” Sf. Gheorghe

În activitatea mea la clasă, consider că educația ecologică reprezintă mult mai mult decât o simplă transmitere de informații; este procesul fundamental de formare a cunoștințelor, atitudinilor și competențelor necesare pentru înțelegerea și aprecierea relațiilor dintre om, cultură și mediul înconjurător. În opinia mea, scopul nostru principal este să dezvoltăm o conștiință ecologică și să încurajăm acele acțiuni responsabile care vor proteja viitorul copiilor noștri.

Prin educația ecologică, urmăresc să dezvolt abilitățile necesare elevilor mei pentru a anticipa, preveni și rezolva problemele de mediu. Îmi doresc să formez la clasă atitudini și valori care să îi motiveze pe elevi să se implice activ. Deși educația ecologică nu este încă o disciplină obligatorie în școlile noastre, fiind abordată mai degrabă opțional sau integrat, am observat că importanța sa este din ce în ce mai recunoscută, reprezentând o etapă crucială în formarea unei generații conștiente.

Consider că o metodă extrem de eficientă este integrarea conceptelor de ecologie în diverse discipline, o abordare interdisciplinară care îi ajută pe elevi să înțeleagă complexitatea problemelor de mediu:

La orele de Științe ale naturii: Îmi îndrum elevii să studieze ecosistemele și biodiversitatea. Discutăm deschis despre efectele poluării pentru a dezvolta o înțelegere științifică a impactului uman. La Geografie: Analizăm împreună impactul activităților umane la scară locală și globală, oferindu-le o perspectivă spațială asupra problemelor ecologice.

Activități practice: În experiența mea, activitățile practice și experimentele sunt esențiale pentru stimularea interesului. Folosesc frecvent îngrijirea plantelor din clasă sau din grădina școlii pentru a le oferi o experiență directă asupra ciclurilor de viață. De asemenea, prin experimente simple (precum observarea impactului ploii acide asupra plantelor), fac vizibile consecințele acțiunilor noastre.

Promovez colectarea selectivă în școală și crearea de obiecte din materiale reciclate, dezvoltând astfel abilități practice și promovând principiile economiei circulare.

După părerea mea, la școlarul mic este extrem de importantă formarea bazei unei gândiri centrate pe promovarea unui mediu natural propice vieții. Pentru a atinge acest obiectiv, folosesc jocul didactic ca instrument principal, deoarece acesta oferă un cadru propice pentru învățarea activă și participativă.

Am constatat că folosirea jocului în predarea cunoașterii mediului oferă numeroase avantaje:

- Este o modalitate admirabilă de a-i determina pe copii să participe activ la lecție.
- Antrenează copiii timizi, care devin mai volubili, mai activi și capătă mai multă încredere în capacitățile lor.

- Dezvoltă spiritul de cooperare, iscusința și spiritul de observație.
- Constituie o tehnică atractivă de exploatare a realității.

Voi prezenta în continuare câteva dintre jocurile pe care le aplic cu succes în activitatea mea didactică:

1. Să protejăm natura (Micii ecologiști)

În cadrul acestui joc, sarcina elevilor este identificarea și gruparea imaginilor în funcție de urmările lor asupra mediului.

Împart clasa în două subgrupe. Pe un panou alb, elevii așază imaginile care reprezintă acțiuni de îngrijire (sădirea pomilor, curățenie), iar pe panoul gri pe cele de deteriorare (tăierea pomilor, foc în pădure).

Variantă personală: Adesea le cer elevilor să vină cu imagini decupate de ei de acasă, motivându-și alegerea în fața clasei. Finalizăm activitatea cu un exercițiu de limbaj prin care găsim antonime (ex: curat – murdar) și cântăm împreună „Frumoasă-i strada noastră”.

2. Cercul naturii

Utilizez acest joc pentru a-i ajuta să înțeleagă legăturile dintre plante și animale. Elevii poartă ecusoane (lup, grâu, iepure, om etc.) și trebuie să se unească în perechi în funcție de legăturile naturale. În final, toți elevii se prind de mâini, formând un cerc – simbolul echilibrului pe care natura îl menține.

3. Meniul pentru păsări

Prin acest joc, verific capacitatea copiilor de a întocmi un meniu pentru o pasăre concretă (de pădure, acvatică sau domestică), explicând totodată unde poate fi găsită hrana respectivă în natură.

4. Uscat, aer, apă

Este un joc de mișcare și atenție pe care elevii îl adoră. Folosesc o minge și, în funcție de mediul rostit, elevul trebuie să denumească rapid o ființă care trăiește acolo. Este un mod excelent de a verifica cunoștințele într-o atmosferă relaxată.

În încheiere, doresc să subliniez faptul că prin participarea tuturor factorilor educativi – școală, familie, comunitate – copilul înțelege mult mai bine impactul comportamentului său asupra mediului. Viziunea mea este că, prin joc și implicare directă, putem transforma micul școlar într-un adult responsabil, capabil să protejeze natura. Consider că implementarea acestor metode la clasă nu este doar o opțiune didactică, ci o datorie pe care o avem față de generațiile viitoare.

Bibliografie

<https://ecosynergy.ro/blog-activitati-de-educatia-ecologica-exemple-practice-si-importanta-implementarii-acestui-domeniu-pentru-un-viitor-sustenabil/>

<https://edict.ro/realizarea-educatiei-ecologice-prin-utilizarea-jocului-didactic/>

https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/46-50_22.pdf

https://www.academia.edu/24638218/Jocuri_didactice_folosite_in_cadrul_activitatilor_de_educatie_ecologica

ACTIVITĂȚILE ECOLOGICE ÎN ȘCOLI–

STUDIU PRIVIND ROLUL, IMPACTUL ȘI STRATEGIILE DE IMPLEMENTARE

prof. Necula Mihaela

prof. Apostu Daniela

Liceul Teoretic Marin Preda, București

Activitățile ecologice desfășurate în învățământul gimnazial reprezintă un pilon fundamental în formarea unei generații capabile să răspundă provocărilor de mediu ale secolului XXI. Într-o perioadă în care schimbările climatice, poluarea, degradarea biodiversității și consumul excesiv de resurse devin probleme globale acute, educația ecologică nu mai poate fi privită ca o componentă opțională a procesului educativ, ci ca o necesitate stringentă. Școala, în special la nivel gimnazial, are rolul de a modela valori, comportamente și atitudini durabile, contribuind la dezvoltarea unei conștiințe ecologice autentice. Elevii din ciclul gimnazial se află într-o etapă de formare intensă, în care curiozitatea, nevoia de explorare și capacitatea de învățare prin experiență sunt la cote maxime, ceea ce face ca activitățile ecologice să aibă un impact profund asupra dezvoltării lor cognitive, emoționale și sociale.

Educația ecologică se bazează pe câteva principii fundamentale, printre care interdisciplinaritatea, învățarea prin experiență și orientarea către sustenabilitate. Interdisciplinaritatea permite integrarea temelor de mediu în diverse discipline, de la biologie și geografie până la limba română, educație civică sau matematică. Astfel, elevii înțeleg că mediul nu este un domeniu izolat, ci un sistem complex, în care fenomenele naturale, sociale și economice sunt interconectate. Învățarea prin experiență, un alt principiu esențial, presupune implicarea directă a elevilor în activități practice, experimentale sau de investigație, care le permit să observe, să analizeze și să înțeleagă procesele ecologice în mod concret. Orientarea către sustenabilitate îi ajută pe elevi să conștientizeze importanța utilizării responsabile a resurselor și să adopte comportamente care contribuie la protejarea mediului pe termen lung.

Impactul activităților ecologice asupra elevilor este complex și profund. Pe plan cognitiv, elevii dobândesc cunoștințe despre ecosisteme, resurse naturale, poluare, schimbări climatice și relațiile dintre om și natură. Ei învață să analizeze cauzele și consecințele problemelor de mediu, să identifice soluții și să dezvolte gândirea critică. Pe plan afectiv, activitățile ecologice contribuie la formarea unei atitudini de respect față de natură, la dezvoltarea empatiei față de alte forme de viață și la conștientizarea responsabilității personale în protejarea mediului. Pe plan social, elevii învață să colaboreze, să comunice eficient, să lucreze în echipă și să se implice în proiecte comunitare, dezvoltând competențe esențiale pentru viața de adult.

Activitățile ecologice desfășurate în școli pot lua forme variate, adaptate vârstei și nivelului de dezvoltare al elevilor. Activitățile practice în aer liber, precum plantarea de arbori, amenajarea unei grădini școlare sau observarea biodiversității locale, îi ajută pe elevi să intre în contact direct cu natura și să înțeleagă procesele ecologice într-un mod concret. Proiectele de investigație, cum ar fi analiza calității apei sau studiul

poluării aerului, dezvoltă abilități de cercetare și experimentare. Campaniile ecologice, precum colectarea selectivă a deșeurilor, reducerea consumului de plastic sau economisirea energiei, îi responsabilizează pe elevi și îi implică în acțiuni cu impact real asupra comunității. Activitățile interdisciplinare, cum ar fi realizarea de afișe ecologice, dezbaterile despre schimbările climatice sau calcularea amprente de carbon, permit integrarea educației ecologice în diverse domenii și stimulează creativitatea și gândirea critică.

Exemplele de bune practici din școlile românești și internaționale demonstrează eficiența programelor ecologice bine structurate. Programul „Eco-Școala”, implementat în numeroase instituții de învățământ, promovează reciclarea, economisirea resurselor și implicarea elevilor în luarea deciziilor ecologice la nivelul școlii. Grădinile didactice, tot mai frecvente în școlile europene, contribuie la dezvoltarea abilităților practice, la creșterea interesului pentru științe și la responsabilizarea elevilor. Parteneriatele cu organizații de mediu oferă acces la resurse educaționale specializate, activități de voluntariat și expertiză în domeniul protecției mediului.

Pentru ca activitățile ecologice să aibă un impact real și durabil, este necesară o abordare sistematică și coerentă. Integrarea educației ecologice în toate disciplinele, formarea continuă a cadrelor didactice, implicarea părinților și a comunității locale, utilizarea metodelor interactive de predare și evaluarea periodică a impactului activităților sunt elemente esențiale pentru optimizarea procesului educativ. Profesorii trebuie să fie pregătiți să abordeze teme ecologice într-un mod atractiv și relevant, iar școala trebuie să devină un model de comportament responsabil față de mediu.

În concluzie, activitățile ecologice din învățământul gimnazial reprezintă un instrument valoros pentru formarea unei generații conștiente, responsabile și capabile să contribuie la dezvoltarea durabilă. Prin experiențe practice, colaborare și reflecție critică, elevii dobândesc competențe esențiale pentru viață și devin actori activi în protejarea mediului înconjurător. Educația ecologică nu este doar o componentă a curriculumului, ci o investiție în viitorul societății, în sănătatea planetei și în calitatea vieții generațiilor următoare.

Bibliografie

- Bălțeanu, D., & Badea, L. (2001). Geografia mediului. Editura Corint.
- Bocoș, M. (2013). Didactica disciplinelor pedagogice. Editura Paralela 45.
- Bunescu, G. (2010). Educația ecologică în școală. Editura Didactică și Pedagogică.
- Călin, M. (2015). Educația pentru mediu și dezvoltare durabilă. Editura Universitară.

ACTIVITATE ECOLOGICĂ: „MICII PROTECTORI AI NATURII”

Prof. Nicolae Simona Oana

Locul desfășurării: Parcul “Nicolae Romanescu”

Descrierea activității

Activitatea ecologică „Micii protectori ai naturii” s-a desfășurat în cadrul unei ieșiri educative organizate în Parcul Nicolae Romanescu, un spațiu natural ideal pentru observarea mediului și formarea unor comportamente responsabile față de natură.

La începutul activității, copiii au participat la o scurtă discuție despre importanța păstrării curățeniei în natură și despre rolul fiecăruia în protejarea mediului. Au fost prezentate reguli simple: nu aruncăm deșeurile pe jos, protejăm plantele și respectăm animalele din parc.

Activitatea practică a constat în colectarea selectivă a deșeurilor din zonele accesibile ale parcului. Copiii au fost organizați pe echipe și au primit mănuși și saci colorați, fiecare culoare corespunzând unui tip de deșeu (hârtie, plastic). Sub supravegherea cadrelor didactice, aceștia au identificat și colectat deșeurile, învățând prin experiență directă importanța reciclării.

Pe parcursul activității, s-au desfășurat și momente de observare a naturii, copiii fiind încurajați să identifice copaci, flori și păsări, dezvoltând astfel respectul față de mediul înconjurător.

La final, s-a organizat un joc de reflecție, în care copiii au răspuns la întrebări precum: „De ce este important să păstrăm parcul curat?” și „Ce putem face acasă pentru a proteja natura?”. Fiecare participant a primit simbolic titlul de „Mic ecologist”.

Rezultate și impact

Activitatea a avut un impact pozitiv asupra copiilor, aceștia:

- au conștientizat importanța protejării mediului;
- au învățat să colecteze selectiv deșeurile;
- au manifestat interes și implicare activă;
- au dezvoltat comportamente ecologice de bază.

Desfășurarea activităților ecologice în aer liber, într-un cadru natural precum Parcul “Nicolae Romanescu”, contribuie semnificativ la formarea unor atitudini responsabile față de mediu încă de la vârste fragede, transformând învățarea într-o experiență plăcută și memorabilă.

CREATIVITATEA LA VÂRSTA ȘCOLARĂ

Nistor Maria Dana

Școala Primară Nr.1 Oșand

Creativitatea la vârsta școlară (6/7 – 10/11 ani) marchează trecerea de la fantezia liberă, specifică preșcolarului, la o creativitate structurată, logică și orientată spre performanță. În această etapă (numită și mica școlaritate), potențialul creativ este influențat direct de acumularea de cunoștințe, de rigorile școlii și de dezvoltarea gândirii abstracte.

Spre deosebire de preșcolar, care creează din plăcerea pură a jocului, școlarul mic începe să își compare produsele cu ale celorlalți și să caute **utilitatea practică sau aprecierea socială**.

Creativitatea sa capătă noi valențe:

Trecerea de la fantastic la realist: Imaginația nu mai este pur fabulatorie; textul scris sau desenul respectă regulile lumii reale.

Apariția spiritului critic: Copilul devine capabil să își auto-evalueze lucrările și să observe imperfecțiunile.

Creativitatea integrată: Procesul creativ se manifestă acum în rezolvarea de probleme matematice, compunerea de texte scrise și proiecte școlare.

Gândirea divergentă rămâne pilonul central al creativității și se măsoară prin patru indicatori stabiliți de psihologia educației:

Fluența: Capacitatea de a produce un număr mare de idei, cuvinte sau desene într-un timp scurt.

Flexibilitatea: Abilitatea de a schimba unghiul de abordare și de a trece rapid de la o categorie de idei la alta.

Originalitatea: Capacitatea de a oferi răspunsuri neobișnuite, unice sau statistic rare.

Elaborarea: Diligența de a dezvolta, organiza și finaliza o idee de la stadiul de schiță la produsul finit.

Unul dintre marile pericole ale micii școlarități este declinul creativ, provocat adesea de adaptarea la un sistem de reguli stricte:

Modelul unic (Șablonizarea): Solicitarea ca toți elevii să rezolve o problemă prin aceeași metodă sau să deseneze exact după modelul învățătorului.

Notarea excesivă și frica de calificative mici: Elevii preferă să ofere răspunsuri sigure, standard, de teama de a nu greși.

Sarcini repetitive (Rutina): Temele pentru acasă axate exclusiv pe memorare și reproducere mecanică în detrimentul aplicării practice.

La vârsta școlară mică, creativitatea încetează să mai fie un simplu joc al imaginației și devine o formă superioară de rezolvare a problemelor din viața reală. Menținerea vie a acestui potențial depinde de abilitatea cadrului didactic de a transforma sala de clasă într-un laborator de experimentare, unde întrebările sunt mai importante decât răspunsurile de-a gata și unde eșecul este privit doar ca o etapă firească a învățării.

Bibliografie:

Ilport, Gordon (1991) – *Structura și dezvoltarea personalității*, Editura Didactică și Pedagogică, București.

Cosmovici, Andrei (1996) – *Psihologie generală*, Editura Polirom, Iași.

Cucoș, Constantin (2014) – *Pedagogie*, Ediția a III-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași.

Golu, Pantelimon (2001) – *Psihologia învățării și a dezvoltării*, Editura Fundației Humanitas, București.

ORIZONTURILE ECOEDUCAȚIEI ÎN SECOLUL XXI

Hojda Vasile,
Liceul Tehnologic „Francisc Neuman” Arad

Ecoeducația, sau educația pentru dezvoltare durabilă (EDD), depășește simpla transmitere de informații despre natură. Aceasta reprezintă un proces de învățare continuu care cultivă abilități, valori și atitudini necesare pentru a trăi în armonie cu sistemele biosferei. În secolul XXI, relevanța sa este critică; pe măsură ce criza climatică globală se intensifică, educația devine singurul instrument capabil să restructureze mentalitățile de la un model de consum liniar către unul regenerativ.

Rolul său fundamental este formarea cetățeanului responsabil, dotat cu „alfabetizare ecologică”, capabil să ia decizii etice care să echilibreze nevoile economice cu limitele planetare.

Contextul Global: Criza climatică și politicile internaționale:

Schimbările climatice nu sunt doar un subiect de studiu, ci un factor care destabilizează sistemele educaționale prin migrații climatice și degradarea infrastructurii. În acest context, UNESCO joacă un rol catalizator, stabilind cadrul „Educația 2030”, care integrează obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) în sistemele naționale.

Cu toate acestea, implementarea la nivel mondial se lovește de bariere semnificative:

- Lipsa resurselor: în special în țările în curs de dezvoltare.
- Rigiditatea curriculară: dificultatea de a sparge barierele dintre disciplinele tradiționale.
- Formarea deficitară: cadrele didactice nu sunt întotdeauna pregătite să abordeze teme complexe precum amprenta de carbon, etc.

Strategii și metode inovatoare de predare:

Pentru ca ecoeducația să fie eficientă, metodele de predare trebuie să fie transformatoare. Integrarea principiilor dezvoltării durabile nu se mai face prin lecții izolate, ci prin transdisciplinaritate.

- Învățarea prin experiențe: Aceasta este inima ecoeducației. Proiectele practice, precum crearea unei grădini școlare sau monitorizarea consumului de energie al instituției, transformă conceptele abstracte în realități palpabile.
- Curriculum integrat: Conceptele de sustenabilitate sunt inserate în matematică (calculul statistic al emisiilor), literatură (ecocritică) și artă (folosirea materialelor reciclate).

Tehnologia: Un aliat pentru mediu:

Tehnologia digitală acționează ca un multiplicator de impact. Platformele online și aplicațiile educaționale (precum iNaturalist sau simulatoarele de amprentă ecologică) permit o ușurare a accesului la datele științifice.

Inteligența Artificială (IA) aduce o dimensiune nouă:

- Poate personaliza învățarea despre mediu în funcție de interesele elevului.
- Permite modelarea unor scenarii climatice complexe, oferind elevilor posibilitatea de a vizualiza impactul deciziilor politice asupra ecosistemelor viitoare.

Studii de Caz și Modele de Succes:

La nivel global, există modele remarcabile care demonstrează viabilitatea ecoeducației:

- Țările Scandinave: Au integrat „friluftsliv” (viața în aer liber) ca parte esențială a curriculei, punând accent pe reziliență și autonomie în natură.
- Uniunea Europeană: Prin inițiative precum *GreenComp* (Cadrul european de competențe în materie de durabilitate) și programul *Erasmus+*, UE finanțează proiecte care conectează școlile cu experți în biodiversitate, promovând standarde comune de sustenabilitate.

Implicarea comunității și a familiei:

Educația nu se termină la poarta școlii. Familia este primul laborator ecologic, unde se deprind obiceiurile de consum, reciclare și respect pentru resurse. Totodată, ONG-urile joacă un rol vital în completarea educației formale, aducând expertiză tehnică și resurse pe care școlile adesea nu le dețin, facilitând legătura dintre elevi și problemele reale ale comunității lor.

Concluzii și perspective de viitor:

Viitorul ecoeducației în contextul globalizării depinde de capacitatea noastră de a crea o conștiință colectivă transfrontalieră. Pentru a îmbunătăți sistemele actuale, sunt necesare câteva soluții urgente:

1. Reconceptualizarea evaluării: Notarea succesului școlar nu doar prin teste scrise, ci prin impactul proiectelor ecologice comunitare.
2. Parteneriate public-private: Pentru dotarea școlilor cu tehnologii verzi.
3. Formarea continuă a profesorilor: Transformarea acestora în mentori ai schimbării.

Ecoeducația nu este doar o pregătire pentru viață; ea este o strategie de supraviețuire și o invitație la a reimagina prosperitatea umană în limitele unei planete finite.

Bibliografie:

- UNESCO - *Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives*, UNESCO Publishing, Paris-2017
- ONU . *The Sustainable Development Goals Report*. United Nations-2023
- Selby, D.- *Teaching for a Better World: Global Education and the Environmental Crisis*-2000
- European Commission - *GreenComp: The European sustainability competence framework*-2022
- OECD - *Education and Climate Change: Preparing the Next Generation*-2020
- World Bank. *World Development Report: Education and the Environment*. [Online resource].

MICII ECOLOGIȘTI ÎN ACȚIUNE

Prof.educ.timpurie: Pandeleanu Adriana
Grădinița Nr.7, Sector 2, București

„Învățându-i pe copii să apere natura, îi învățăm să apere viața. Viața triumfă și suntem mai optimiști când mediul înconjurător e curat, când copacii înfloresc și dau culoare cenușului urban.”

Noi, cadrele didactice, avem o datorie, să dăruim mai departe urmașilor noștri, o moștenire, care să ne aducă cinste peste veacuri. Și mai avem datoria morală să-i învățăm pe copiii noștri să prețuiască natura înconjurătoare, protejând-o permanent printr-o purtare atentă, corectă, civilizată.

Protejarea mediului natural devine tot mai mult una dintre cele mai importante preocupări ale societății contemporane și vizează trei aspecte importante: prevenirea deteriorării mediului, acțiuni de depoluare și reconstrucție ecologică, păstrarea și întreținerea zonelor depolate.

Educația ecologică are ca obiective fundamentale tocmai prevenirea deteriorării mediului natural, sensibilizarea și antrenarea copiilor în acțiuni concrete de ocrotire și îngrijire a acestuia, asumarea de responsabilități privind viitorul generațiilor următoare și al planetei.

Comportamentul ecologic al copilului mic se formează printr-un exercițiu permanent îndrumat de către adult. În grădiniță deprinderile și obișnuințele ecologice se formează în situații concrete de învățare. Zilnic copilul se confruntă cu situații reale din care el învață să ia o atitudine corectă față de mediul imediat apropiat. De la hârtiile, resturile menajere, sticlele de plastic aruncate cu nepăsare pe stradă, copilul învață că strada ar trebui să fie mereu curată și atunci el învață să le aruncate la coșurile de gunoi sau că se poate face reciclarea selectivă a acestora, trebuind puse corespunzător în pubele specializate. Activitățile de învățare se pot desfășura în interiorul și în afara sălii de grupă. Astfel plantarea de copaci, de pomi fructiferi și de flori în spațiul verde al grădiniței, adoptarea de copaci, întreținerea spațiului verde sunt activități de învățare cu un impact covârșitor asupra personalității copiilor.

Prin desfășurarea proiectelor tematice de tipul "Mici ecologiști în acțiune", "Apa – înseamnă viață" ne propunem să dezvoltăm abilități artistice și un comportament ecologic privind reciclarea obiectelor uzate în scopul protejării mediului înconjurător. RECICLAREA este una din cele mai simple metode de a proteja planeta de poluare. Aceasta reprezintă procesul de separare, colectare și refolosire a materialelor și produselor vechi pentru crearea unor noi. În urma activităților se urmărește sensibilizarea față de economisirea resurselor, cât și conștientizarea beneficiarilor proiectului asupra riscului pe care îl presupune poluarea mediului.

În cadrul proiectului tematic "Micii ecologiști" am sărbătorit și Ziua Pământului, eveniment de educație ecologică, prin care cei mici au învățat că viața și sănătatea noastră, a oamenilor, depind de sănătatea pământului.

Au transformat sticlele de plastic în "pensule" și au pictat cu ajutorul lor "Crenguța cu flori de cireș", "Copacul înflorit", apoi au reciclat, au dat o altă utilitate sticlelor de plastic transformându-le în ghivece, pe care le-au decorat cu fluturași și floricele, a urmat activitatea de sădire și îngrijire a plantelor, prin care am urmărit să dezvoltăm dragostea și grija pentru a le crește și pentru a se bucura de frumusețea lor – în grădina cu flori a grădiniței și în sala de grupă.

Au învățat că pot face lucruri simple, dar folositoare, din materiale reciclabile. Preșcolarii au participat la activități de ecologizare, prin strângerea de PET-uri, sticlă, hârtie, cartoane, a cutiilor de aluminiu și a ambalajelor nedegradabile, apoi împreună cu părinții au creat costume originale din materiale reciclabile, la final au realizat o paradă une și-au prezentat fiecare costumul. Copiii au fost fascinați, pășind pe covorul verde costumați în roboți, dinozauri și prințese, toate realizate prin spirit creativ și cu dăruire, mobilizați de dorința de a trăi într-o lume civilizată cu orașe, sate, grădini și parcuri curate, într-un mediu natural sănătos.

Cu prilejul "Zilei Mondiale a Apei" preșcolarii au participat la o serie de activități educative și creative menite să le dezvolte conștientizarea importanța apei în viața noastră. Au colorat picături de apă, au realizat o planșă tematică demonstrând creativitate și implicare, am căutat prin activitățile practice de îngrijire a plantelor să dezvoltăm dragostea și grija pe care să o poarte pentru a le crește și pentru a se bucura de frumusețea lor – în gradina cu flori a grădiniței și în sala de grupă la „Colțul naturii”.

Bucuria reală și entuziasmul copiilor a fost deosebit, au avut satisfacția lucrului bine împlinit, într-un scop nobil – acela de a păstra strada, orașul în care trăiesc mai curat, mai frumos, mai strălucitor într-o lume dominată de multe alte griji, departe de puritatea și curățenia sufletească a copiilor inocenți dornici de bucurii, pace și armonie.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI: PARTENERIAT EDUCAȚIONAL „MICII ECOLOGIȘTI”

TIPUL: Local

INIȚIATORI PARTENERIAT: Prof. Andronache Alessandra

REZUMAT:

Proiectul de parteneriat educațional „Micii ecologiști”, are ca scop promovarea educației ecologice și formarea unei atitudini responsabile față de mediul înconjurător în rândul preșcolarilor. Pornind de la ideea că viitorul naturii depinde de acțiunile oamenilor din prezent, proiectul urmărește implicarea activă a copiilor în activități care dezvoltă respectul pentru natură și conștientizarea importanței protejării mediului.

Parteneriatul reunește preșcolari, cadre didactice, părinți și alte instituții, valorificând resursele umane și materiale pentru organizarea unor activități educative și extracurriculare. Printre obiectivele principale se numără dezvoltarea comunicării și colaborării între copii din instituții diferite, formarea unui comportament civic responsabil și stimularea spiritului de cooperare și respect față de oameni și natură. Copiii sunt încurajați nu doar să cunoască problemele de mediu, ci și să aplice în viața de zi cu zi comportamente ecologice și să transmită aceste valori celor din jur.

Activitățile proiectului se desfășoară pe parcursul unui an și includ convorbiri, vizite, jocuri distractive și activități practice cu tematică ecologică. Implementarea proiectului presupune colaborarea constantă între instituțiile partenere, realizarea de expoziții cu lucrările copiilor și promovarea activităților desfășurate. Monitorizarea și evaluarea se realizează prin urmărirea periodică a activităților, realizarea unui album foto și organizarea unor expoziții. Rezultatele proiectului sunt diseminate prin rapoarte prezentate în cadrul întâlnirilor cu părinții, al comisiilor metodice și al consiliului profesoral.

ARGUMENT :

„ Natura va fi maine ceea ce o fac sa fie oamenii de azi!”

Plecând de la problemele mediului, partenerii din cadrul proiectului își concentrează atenția pe tematici ce se află în relație cu calitatea vieții și a mediului.

Partenerii implicați în această colaborare dispun de resurse materiale si umane care să le permită să ia atitudine față de acțiunile oamenilor de distrugere a mediului înconjurător, care să inițieze acțiuni de promovare a educației ecologice.

Parteneriatul educațional urmărește transformarea reală a elevilor în actorii principali ai demersului de prevenire și combatere a poluării, urmărindu-se atingerea unor obiective de natură formală, informală, socio-comportamentală.

Copiii trebuie sa fie conștienți de faptul ca este insuficient „ sa știi” ci este necesar să „ aplici” ceea ce știi, că trebuie sa-și schimbe mai întâi ei propriul mod de viață, apoi, dacă reușesc, să-i convingă pe cei apropiați lor (familie, colegi, prieteni, cunoștințe, etc) sa facă acest lucru.

SCOP:

- ❖ Constituirea unui grup partenerial care să promoveze valori comune despre procesul de ecologizare a mediului, despre sănătatea planetei Pământ;
- ❖ Promovarea dialogului și a comunicării între elevii și preșcolarii din instituții diferite; dezvoltarea cooperării și a colaborării între cadre didactice din unități diferite de învățământ, urmărindu-se armonizarea condițiilor specifice fiecărei școli cu exigențele sociale de ordin general;
- ❖ Pregătirea elevilor în sensul dezvoltării personale, revigorării spiritului civic și a mentalităților comunitare;

Atragerea efectivă a elevilor în organizarea unor activități cu caracter educativ și extracurricular, conducând la creșterea numerică și calitativă a acestor activități

OBIECTIVE:

1. Să se stabilească o relație de comunicare cu preșcolarii din grădinite diferite;
2. Să desfășoare împreună o serie de acțiuni civice, ecologice;
3. Să conștientizeze că ei pot ajuta planeta prin acțiunile pe care le desfășoară;
4. Să dovedească un comportament atent, tolerant, civilizat în tot ceea ce întreprind;
5. Să dobândească sentimente de înțelegere, respect față de toți oamenii, indiferent de poziția socială, limbă, orientare religioasă sau politică;
6. Să fie un apărător al vieții, al naturii.

GRUP ȚINTĂ:

- preșcolarii din grupele participante la proiect;
- cadrele didactice participante la proiect;
- alte instituții

RESURSE

- umane: preșcolarii, cadre didactice, părinți, parteneri ocazionali.
- materiale: broșuri, pliante, jucării pentru desfășurarea jocurilor, mulaje, materiale utile desfășurării activităților practice

FORME DE REALIZARE:

- convorbiri;
- vizite;
- activități practice;
- jocuri distractive;

DURATA: 1 an

IMPLEMENTAREA PARTENERIATULUI:

- colaborarea între instituții;
- promovarea reciprocă, în cadrul acțiunilor comune, a imaginii instituțiilor partenere;
- comunicarea permanentă în ceea ce privește buna desfășurare a proiectului;

realizarea de expoziții cu creații ale preșcolarilor în instituțiile partenere.

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA PARTENERIATULUI:

- Urmărirea periodică a activităților derulate.
- Întocmirea unui album foto în care să se prezinte momente din activitățile realizate în vederea atingerii obiectivelor propuse.
- Realizarea unor expoziții cu lucrări ale copiilor.

DISEMINAREA REZULTATELOR:

Raportul de activitate care cuprinde aspecte pozitive din derularea proiectului se va prezenta în cadrul unui lectorat cu părinții, în cadrul comisiilor metodice, în consiliilor profesoral.

FORMAREA COMPORTAMENTULUI ECOLOGIC LA PREȘCOLARI

Profesor pentru educație timpurie, Pop Giulia-Grigorina,

Grădinița cu Program Prolungit „Micii Exploratori”, Apahida

Primii ani din viața unui copil sunt cei mai importanți pentru formarea comportamentului. La grupa mare, preșcolarii sunt extrem de curioși, pun întrebări despre tot ce îi înconjoară și pot înțelege ușor că acțiunile lor au consecințe asupra naturii. Din acest motiv, educația ecologică în grădiniță trebuie să fie o experiență practică, trăită zi de zi în sala de grupă. Prin activități simple, dar bine gândite, copiii nu doar învață despre plante și animale, ci își formează deprinderi reale de protejare a mediului. Implicându-i direct, îi ajutăm să devină responsabili și să respecte resursele planetei, pregătindu-i cu adevărat pentru un viitor mai curat.

Pentru ca cei mici să înțeleagă cu adevărat ce înseamnă grija față de natură, este necesar să organizăm activități practice și creative pe tot parcursul anului școlar. Putem îmbina activitățile de lucru manual cu cele de cunoaștere a mediului, oferindu-le copiilor ocazia să învețe prin joc și experiment.

Activitățile practice desfășurate în diferite contexte au un impact semnificativ asupra dezvoltării globale a copiilor. Aceste experiențe îi poate ajuta pe copii să își îmbogățească vocabularul cu noțiuni despre natură și să creeze o legătură reală cu mediul înconjurător (Marin și Rusu, 2023).

Așadar, putem pune accent pe re folosirea unor materiale în cadrul sărbătorilor din timpul anului școlar. De Crăciun, cei mici pot realiza globuri și decorațiuni deosebite din diferite materiale reciclabile, cu care pot împodobi bradul (Figura 1). Primăvara, copiii pot confecționa măștișoare originale din materiale pe care le au la îndemână. Se pot valorifica resturile rămase de la ascuțirea creioanelor pentru a crea petalele unei flori și dopurile de plastic pot fi transformate în fețe zâmbitoare, prinse pe un suport de carton (Figura 2). În acest mod, copiii înțeleg prin propria experiență că multe lucruri pe care adesea le numim gunoi, pot deveni jucării sau decorațiuni frumoase.

Figura 1. Decorațiuni

Figura 2. Măștișoare eco

Pe lângă decorațiunile de sezon, o altă activitate de succes o reprezintă confecționarea de jucării din materiale reciclabile. Folosind cutii de carton, tuburi de la hârtia igienică, sticle de plastic și dopuri, copiii pot asambla cu multă imaginație roboți, mașinuțe, marionete sau chiar instrumente muzicale. Acest tip de activitate le dezvoltă celor mici creativitatea și motricitatea fină, demonstrându-le în același timp că nu au nevoie mereu de jucării cumpărate din magazin pentru a se distra. Prin reutilizarea acestor obiecte, copiii înțeleg practic cum putem reduce deșeurile și cum putem proteja planeta prin gesturi simple și distractive.

Figura 3 Jucării eco

O altă activitate îndrăgită poate fi plantarea și îngrijirea unor culturi simple. Cadrele didactice pot organiza activități în care preșcolarii să planteze ceapă din arpagic și boabe de fasole în ghivece făcute din recipiente reciclate. Fiecare copil poate primi sarcina de a-și uda și îngriji propria plantă, urmărind zi de zi cum încolțesc și cum cresc. Această activitate le poate dezvolta răbdarea și îi poate ajuta să înțeleagă mai bine ce au nevoie plantele pentru a crește.

Figura 4. Activitate de plantare

Nu în ultimul rând, excursiile și plimbările în aer liber pot completa perfect activitățile din grupă. Ieșirile în parcul local sau mici drumeții în apropiere sunt un prilej foarte bun pentru a observa natura. Copiii pot învăța direct la fața locului reguli simple de comportament: să nu lase deșeuri în urmă, să nu rupă plantele și să ocrotească micile viețuitoare.

În concluzie, educația ecologică la grădiniță poate avea cele mai bune rezultate dacă ne axăm pe experiențe practice și interactive. Implicarea copiilor în activități practice, prin refolosirea materialelor pentru măștișoare și jucării, plantarea semințelor și excursiile în natură, îi ajută pe cei mici să înțeleagă mult mai ușor conceptul de ecologie.

Bibliografie:

- Benedek-Sîrbu, A.M., & Filip, R. Îndrumar pentru educația ecologică în grădinițe. Asociația pentru Protecția Animalelor și a Naturii „Animal Life”, Sibiu, 2016.
- Marin, A.A., & Rusu, A.S. (2023). Preschool environmental education: a systematic review. Journal of Educational Sciences & Psychology, , vol. 13 (75), nr. 1, 2023, pp. 26-33, Doi:10.51865/JESP.2023.1.04

PROIECT EDUCAȚIONAL „PĂDUREA. BENEFICIILE PĂDURII”

Prof.înv.primar Pralea Carmen, Școala

Gimnazială Timișești, Județul Neamț

SCOPUL PROIECTULUI: Conștientizarea și implicarea în protejarea pădurii, înțelegerea importanței acesteia pentru oameni și viețuitoare, adoptarea unor comportamente de ocrotire a pădurilor.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- Cunoașterea suprafețelor împădurite din țara noastră;
- Înțelegerea etapelor de creștere și de dezvoltare ale unui arbore;
- Implicarea în etapele de îngrijire a arborilor;
- Conștientizarea importanței pădurii pentru viața oamenilor și a viețuitoarelor;

PLANUL DE ACTIVITĂȚI:

Nr. crt.	Denumirea activității	Descrierea activității	Responsabil	Locul desfășurării	Perioada de timp
1.	Alfabetul pădurii	-prezentarea unor informații despre pădure: etapele de dezvoltare, tipuri de păduri, specii de plante, specii de animale, specii de păsări, flora pădurii, ariile naturale protejate; -vizitarea pădurii din apropiere, Pădurea Făgețel din Dumbrava;	Prof.înv.primar Pralea Carmen	-sala de clasă -Pădurea Făgețel	19 mai 2026
2.	Copilul și pădurea	-vizionarea unor filme educative despre ocrotirea și protejarea pădurii; -jocuri de rol, dramatizări care să pună în evidență comportamente pozitive ale copiilor față de mediu; -cofeccionarea unor costume specifice personajelor interpretate; -parada costumelor ecologice; -plantarea de pomi, îngrijirea pomilor;	Prof.înv.primar Pralea Carmen	-sala de clasă	20 mai 2026
3.	De ce e trist spiridușul pădurii?	-activități pe grupe de realizare a unui proiect despre comportamentele negative care duc la distrugerea pădurilor, la dispariția animalelor; -identificarea în filmele prezentate a comportamentelor negative ale omului asupra pădurilor;	Prof.înv.primar Pralea Carmen	-sala de clasă	21 mai 2026

		- alegerea comportamentelor pozitive din fișa dată motivând alegerea făcută;			
4.	Alege: oraș sau pădure?	-vizită la Parcul Natural Vânători Neamț; -picnic în pădure, jocuri recreative; -popas în orașul Tg. Neamț, în parcul orașului; -discuții privind calitatea aerului, spațiile verzi, poluarea fonică; -realizarea concursului: „Oraș sau pădure?” , câștigând echipa care aduce cele mai multe argumente.	Prof.înv.primar Pralea Carmen Personalul Parcului Natural Vânători Neamț	-Parcul Natural Vânători Neamț -orașul Tg. Neamț	22 mai 2026
5.	Pădurea și omul	-prezentarea beneficiilor pădurii; -informarea elevilor cu privire la cauzele dispariției pădurilor și efectele acestui fapt asupra mediului; -joc de rol: „Avocatul stejarului”; -realizarea unor ornamente din trunchi de copac, mușchi de pădure, flori de pădure.	Prof.înv.primar Pralea Carmen Părinții	-sala de clasă	23 mai 2026

Bibliografie:

<https://vanatoripark.ro/wp-content/uploads/2024/02/Padurea-noastra.pdf>

PRIETENII NATURII

prof. Mihaela Pleșu / prof. Ana-Maria Bejenaru
Grădinița cu P.P. nr.5 Bârlad, Vaslui

Pentru că cei mici sunt foarte receptivi și în formare, vor adopta mult mai ușor comportamente pozitive față de mediul înconjurător, pe care le vor păstra, cel mai probabil, pe tot parcursul vieții. Acest lucru contează foarte mult, în acest caz, grija față de natura se va revărsa în multe alte comportamente ale copilului – grija față de spațiul personal – de la camera de acasă, la grădiniță, ghiozdan și dulap. Un copil care învață de mic noțiuni de ecologie va deveni un adult responsabil.

Pentru noi, dascălii, este o datorie de onoare să punem bazele sau să continuăm educația ecologică a celor mici, pentru a putea asigura un viitor mai bun pentru planeta Pământ. Astfel, natura mamă va avea la rândul ei grijă de noi, oferindu-ne tot ceea ce are ea mai bun și mai frumos: ciripit de păsărele, izvoare cristaline, codri verzi, aer curat. Una dintre cele mai mari șanse de a construi o conștiință ecologică este implicarea la maximum a învățământului în promovarea problemelor de mediu.

Am încercat, începând încă din 2015, să implementăm la nivel de grupă, un proiect educațional de educație ecologică intitulat „Prietenii naturii”. Acesta are următoarele obiective deosebit de importante pe care le-am grupat în trei categorii: dezvoltarea capacităților de cunoaștere și înțelegere a mediului înconjurător; formarea atitudinii de respect față de ceea ce ne înconjoară; dezvoltarea comportamentelor responsabile față de ceea ce ne înconjoară.

Pincipalele activități proiectate și desfășurate sunt: de informare, prin care copiii află multe lucruri interesante legate de mediu, poluare și cum poate fi aceasta diminuată sau chiar înlăturată total, cum pot ei, cei mici, să contribuie la acest lucru; activități practice de plantare de flori, pomi, de ecologizare a unor zone, de colectare selectivă a deșeurilor, de reciclare și reutilizare a acestora. Pot fi date exemple de astfel de activități: „10 pași pentru un mediu mai curat”, „Natura râde, natura plânge!”, „O floare pentru grădinița mea”, „Reciclând hârtia, salvezi un copac!”, „Să înveselim natura!”. Activitățile proiectului ecologic le împletim armonios cu celelalte categorii de activități desfășurate la grupă, tocmai pentru a potența efectele pozitive ale acestora. Astfel, la activități practice copiii îngrijesc plantele din sala de grupă, realizează jucării din materiale refolosibile, realizează colecții de frunze, semințe, alte materiale pe care le folosesc apoi în activitatea lor.

Activitățile artistico-plastice își aduc contribuția la dezvoltarea simțului artistic, la sesizarea echilibrului, armoniei din mediul înconjurător, oferă posibilitatea transpunerii prin mijloace artistice a frumosului din natură.

Educația pentru societate cuprinde teme care pot fi valorificate, cu succes, pentru formarea de atitudini adecvate în raporturile copiilor cu mediul înconjurător.

Astfel de activități îi pregătesc pe copii să facă față provocărilor vieții: le trezesc interesul de a participa la sarcini noi și complexe, îi încurajează să nu se sperie de situații imprevizibile și să găsească cea mai bună soluție, le dezvoltă abilități de comunicare, fiind orientați către cooperare și colaborare, fără de care nu poate fi atins obiectivul comun al echipei. Copiii învață să recunoască meritele celorlalți, să le respecte ideile, sentimentele și nevoile, îi ajută să învețe din greșeli. De aceea, nu exista eșec ci doar feed-back la sfârșitul unei activități ecologice.

Îndemnul nostru ar fi: Să încurajăm Educația ecologică a copiilor de la vârste timpurii pentru a corda planetei noastre o șansă la viață și să petrecem cât mai mult timp în natură!

Bibliografie:

- NICOLETA ADRIANA GEAMĂNĂ, *Să cunoaștem mediul*, Editura Cuvântul Info, 2005, Ploiești
- NICOLETA ADRIANA GEAMĂNĂ, MARIA DIMA, „Educația ecologică la vârsta preșcolară”, Supliment al Revistei Învățământ Preșcolar, 2008, București;
- MOHAN GH., *Ghidul naturalistului*, Editura Teora, 1998, București;
- M. CIOBANU, N. GEANĂNĂ, C. Jalbă-*Educația ecologică în grădiniță*, Editura CD PRES, București, 2005;
- C. PÂRVU. „*Ecologie generală*”, Editura Tehnică, București, 2001
- http://www.polgartars.ro/uploaded/files/file_789ee6d93b.pdf
- <https://edict.ro/educatia-ecologica-realizata-prin-activitati-scolare-si-extrascolare/>
- COSMOVICI, ANDREI, COZMA, TEODOR – „Psihopedagogie”, Iași, Ed. Spiru Haret, 1995
- MOHAN, GHEORGHE, ARDELEAN, A., – „Ecologie și protecția mediului”, București, Ed. „Scaiul”, 1993.
- www.isu.edu/outdoor
- LILIANA BUCICĂ, DANA LORENA BRAN, *Manual de educație outdoor*, 2010-2012

ECOVII TORUL ÎNCEPE ÎN CLASĂ BUNE PRACTICI PENTRU FORMAREA COMPORTAMENTULUI ECOLOGIC LA ELEVII DE GIMNAZIU PRIN ACTIVITĂȚI INTERDISCIPLINARE

Carmen NEGOIȚĂ

Școala Gimnazială "Arhanghelii Mihail și Gavriil"

Munteni-Buzău, jud. Ialomița

Educația pentru protejarea mediului reprezintă una dintre cele mai importante direcții ale școlii contemporane. În contextul actual, în care problemele legate de poluare, risipa resurselor și degradarea naturii devin tot mai vizibile, formarea unui comportament responsabil față de mediu trebuie să înceapă încă din perioada gimnaziului. Elevii au nevoie nu doar de informații teoretice, ci și de exemple concrete, experiențe practice și activități prin care să înțeleagă că fiecare gest poate contribui la constituirea unui ecoviitor sustenabil.

În activitatea desfășurată ca profesor și consilier educativ am urmărit permanent implicarea elevilor în proiecte și activități interdisciplinare care să îmbine educația ecologică, creativitatea și spiritul civic. Participarea la numeroase parteneriate educaționale cu instituții școlare din țară și din străinătate au oferit elevilor posibilitatea de a descoperi perspective diferite asupra protejării mediului și de a înțelege importanța colaborării pentru atingerea unor obiective comune.

De bună practică aplicată constant a fost participarea elevilor la concursuri extrașcolare județene, interjudețene, naționale și internaționale cu tematici diverse, precum ecologie, natură, literatură, copilărie, diversitate culturală și educație civică. În cadrul acestor activități, elevii au realizat creații plastice și literare inspirate din frumusețea naturii și din necesitatea protejării mediului înconjurător. Prin compuneri, poezii, afișe și colaje, aceștia și-au exprimat propriile opinii despre responsabilitatea oamenilor față de natură și au învățat să transmită mesaje cu impact pozitiv în comunitate.

Activitățile interdisciplinare au avut un rol esențial în dezvoltarea interesului pentru educația ecologică. La disciplina limba și literatura română, elevii au analizat texte literare cu tematică inspirată din natură, au realizat eseuri și reflecții privind relația dintre om și mediul înconjurător și au participat la dezbateri despre efectele poluării. Îmbinarea literaturii cu educația ecologică a contribuit la dezvoltarea sensibilității estetice și a spiritului critic, dar și la formarea unor atitudini responsabile.

De asemenea, în cadrul Programului Național „Săptămâna Verde” au fost organizate activități elaborate în funcție de nevoile și interesele elevilor. Acestea au inclus campanii de ecologizare, activități de reciclare creativă, realizarea unor materiale informative despre protecția mediului, dezbateri tematice și activități de voluntariat. Elevii au participat activ la toate etapele proiectelor, de la documentare și organizare până la promovarea rezultatelor în comunitatea școlară.

Un aspect important observat în urma desfășurării acestor activități a fost schimbarea treptată a comportamentului elevilor. Aceștia au fost mai atenți la modul în care utilizează resursele mai implicați în menținerea curățeniei și mai deschiși către activități de voluntariat și colaborare. În același timp, activitățile

au contribuit la dezvoltarea creativității, a comunicării și a lucrului în echipă competențe esențiale pentru dezvoltarea viitorilor cetățeni responsabili.

Prin diversitatea proiectelor și activităților realizate, școala poate deveni un spațiu în care educația ecologică nu se limitează la transmiterea unor informații, ci se transformă într-un mod de viață. Formarea unui ecoviitor începe prin pași mici realizați zilnic, iar implicarea elevilor în activități concrete reprezintă una dintre cele mai eficiente metode de educare a generațiilor viitoare.

Bibliografie:

Cucoș, Constantin, *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iași, 2014

Iucu, Romiță, *Managementul și gestiunea clasei de elevi*, Ed. Polirom, Iași, 2006

Negreț-Dobridor, Ion, *Didactica Nova*, Ed. Aramis, București, 2008

Stoica, Adrian, *Educație și dezvoltare durabilă*, EDP, București, 2010

PROIECT EDUCAȚIONAL:

"ARHITECȚII VIITORULUI VERDE"

Pușcaș Miclăuș Mirela Ioana

Școala Gimnazială Bârsău de Sus

Tema: Educație pentru dezvoltare durabilă și economie circulară.

Grup țintă: Elevii din ciclul primar (clasele pregătitoare – a IV-a).

Durata: 4 săptămâni (o etapă pe săptămână).

Scopul: Formarea conștiinței ecologice prin transformarea conceptului de "deșeu" în "resursă" și proiectarea unei așezări urbane sustenabile.

I. Obiective Operaționale

1. **Cognitive:** Identificarea principalelor surse de poluare și înțelegerea conceptului de "amprentă de carbon".
2. **Creative:** Proiectarea și construirea unui machete de oraș eco-sustenabil folosind exclusiv materiale reciclate.
3. **Afective:** Dezvoltarea spiritului de echipă și a empatiei față de mediul înconjurător prin asumarea rolului de "protector al planetei".

II. Etapele Proiectului

Săptămâna 1: "Detectivii Mediului" (Documentare)

- **Activitate:** Elevii identifică problemele de mediu din comunitatea lor locală (școală/cartier).
- **Instrument:** Completarea unui "Jurnal de observație" cu fotografii și scurte descrieri ale problemelor identificate.
- **Scop:** Conștientizarea realității imediate.

Săptămâna 2: "Laboratorul de Inovație" (Design Thinking)

- **Activitate:** Ateliere de brainstorming. Elevii lucrează în echipe pentru a schița soluții pentru problemele identificate: *Cum ar arăta o casă care produce energie? Cum am putea colecta apa de ploaie?*
- **Rezultat:** Schițe și planuri de arhitectură pe hârtie reciclată.

Săptămâna 3: "Constructorii Ecopoli" (Producție)

- **Activitate:** Construcția machetei orașului sustenabil folosind tehnici de *upcycling* (transformarea deșeurilor în obiecte cu valoare mai mare).
- **Materiale:** Carton, plastic curat, doze metalice, resturi textile, lipici eco.
- **Sfat pedagogic:** Încurajați folosirea de elemente "inteligente" (ex: panouri solare improvizate din folie de aluminiu, grădini pe acoperiș din iarbă uscată).

Săptămâna 4: "Summitul Ecopoli" (Comunicare)

- **Activitate:** Prezentarea proiectelor în fața părinților sau a altor clase. Elevii trebuie să "vândă" ideile lor ecologice (pitching).
- **Evaluare:** Se acordă diplome simbolice ("Arhitect al Viitorului", "Erou Verde", "Expert în Reciclare").

III. Modalități de Evaluare

- **Portofoliul proiectului:** Jurnalul de observație, schițele și fotografiile machetelor.
- **Grila de autoevaluare:** Fiecare echipă reflectează la provocările întâmpinate.
- **Rubrica de evaluare:** Evaluarea creativității, gradului de implicare în echipă și a originalității soluțiilor ecologice.

Bibliografie:

Pentru fundamentarea teoretică a proiectului și elaborarea materialelor suport, se recomandă consultarea următoarelor lucrări:

1. **Brănișteanu, M.**, *Educație ecologică și durabilitate în ciclul primar*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2021.
2. **Ionescu, A.**, *Metode interactive de predare: de la teorie la practică*, Editura Paralela 45, Pitești, 2019.
3. **Popa, D.**, *Reciclarea creativă: ghid pentru micii artiști și inventatori*, Editura Aramis, București, 2022.
4. **Stancu, I.**, *Pedagogia proiectului: strategii pentru învățământul modern*, Editura Universitară, București, 2020.
5. **UNESCO**, *Educația pentru dezvoltare durabilă: repere și bune practici*, Editura CD Press, București, 2023.

LOCUL ȘI ROLUL DEMERSULUI INVESTIGATIV ÎN FORMAREA LA ELEVI A COMPETENȚELOR SPECIFICE ȘTIINȚELOR

Prof. Wendling Eva Petronela
Școala Gimnazială „Petru Comarnescu”

Studiul Științelor naturii nu urmărește doar transmiterea unor cunoștințe teoretice, ci mai ales dezvoltarea capacității elevului de a observa, explora, înțelege și explica lumea înconjurătoare. Accentul se pune pe învățarea prin acțiune, prin experimentare și descoperire, astfel încât elevul să devină participant activ la propria formare, nu simplu receptor de informații. Predarea integrată a Științelor naturii la clasele a III-a și a IV-a permite abordarea unor teme apropiate de universul copilului, pornind de la realitatea imediată și extinzând treptat cunoașterea către lumi mai îndepărtate. În acest fel, elevul își dezvoltă raportarea corectă la mediul în care trăiește și își formează o atitudine responsabilă față de natură. Referatul subliniază și dimensiunea ecologică a educației, arătând că elevii trebuie familiarizați cu limitele intervenției omului asupra mediului și cu necesitatea protecției acestuia.

Un rol central îl ocupă lecția, considerată forma fundamentală de organizare a procesului instructiv-educativ. Totuși, specificul disciplinei impune completarea acesteia cu alte forme de activitate, precum observațiile în natură, excursiile tematice, vizitele, activitățile practice sau cele desfășurate în laborator. Toate aceste forme contribuie la apropierea elevului de realitate și la stimularea curiozității sale naturale. În cadrul unei lecții moderne, de tip constructivist, învățătorul trebuie să pornească de la cunoștințele anterioare ale elevilor, să formuleze întrebări deschise, să încurajeze dezbaterile și formularea de ipoteze, să permită experimentarea și să conducă discuțiile spre clarificarea și validarea noilor cunoștințe.

Referatul insistă asupra faptului că, în viziunea curriculară modernă, elevul reprezintă centrul demersului educațional. Curriculumul nu mai este orientat prioritar spre conținut, ci spre formarea elevului ca personalitate activă, capabilă să știe, să facă, să fie și să devină. Competența este privită ca o combinație între cunoștințe, deprinderi, atitudini și valori. În acest context, cadrul didactic nu mai este doar transmițător de informații, ci devine organizator, ghid, facilitator al învățării și partener al elevului în procesul educativ.

Obiectivele predării Științelor naturii urmăresc dezvoltarea capacităților de observare, explorare și înțelegere a mediului înconjurător, însușirea vocabularului specific și formarea unor atitudini pozitive față de natură. Aceste obiective se concretizează prin activități de învățare variate, flexibile și atractive, care stimulează gândirea elevilor și încurajează participarea lor activă. În același timp, conținuturile programei au rol de suport informațional și sunt selectate nu pentru valoarea lor în sine, ci pentru măsura în care contribuie la atingerea obiectivelor și la formarea competențelor vizate.

În realizarea demersului didactic, resursele materiale și procedurale au o importanță deosebită. Cu cât elevul intră mai direct în contact cu obiectele și fenomenele reale, cu atât înțelegerea sa devine mai profundă. De aceea, se recomandă utilizarea unor instrumente și materiale variate: lupă, microscop, busolă, machete, planșe, colecții naturale, dar și mijloace audio-vizuale și tehnologii moderne. Totodată, metodele alese trebuie să fie adaptate particularităților de vârstă ale copiilor și să favorizeze acțiunea, investigația și colaborarea.

Un loc important în referat îl ocupă rolul învățătorului. Acesta trebuie să stimuleze curiozitatea elevilor, să organizeze activități de explorare, să dirijeze discuțiile, să dezvolte cooperarea și autoevaluarea, să

asigure materialele necesare investigației și să valorifice resursele mediului înconjurător. De asemenea, învățătorul trebuie să creeze un climat educațional bazat pe respect față de ideile elevilor, pe încurajarea gândirii critice și pe acceptarea exprimării libere a opiniilor. Respectarea valorii gândirii elevului contribuie la dezvoltarea încrederii în sine și la implicarea autentică în învățare.

Referatul evidențiază și faptul că noile practici educaționale pun accent pe metode activ-participative și interactive, cum sunt experimentul, observația, conversația euristică, jocul didactic, metoda mozaicului, metoda cubului, pălăriile gânditoare, explozia stelară și altele. Aceste metode transformă elevul în actor principal al învățării, favorizează înțelegerea profundă și dezvoltă gândirea critică, creativitatea și capacitatea de colaborare.

Experimentul este prezentat drept metoda de bază în predarea Științelor naturii, atât ca mijloc de investigație științifică, cât și ca metodă de învățare. Prin experiment, elevii observă direct fenomenele, formulează ipoteze, adună dovezi, interpretează rezultate și ajung la concluzii prin efort propriu. Chiar dacă elevii mici nu au încă pe deplin dezvoltată gândirea formală, ei pot realiza activități experimentale simple, adaptate nivelului lor de înțelegere. Alături de experiment, observația are o mare valoare formativă, deoarece dezvoltă spiritul de observație, răbdarea, perseverența, imaginația și gândirea cauzală.

În concluzie, demersul investigativ ocupă un loc esențial în formarea competențelor specifice Științelor naturii la elevii din ciclul primar. Prin activități bazate pe explorare, observație, experiment și reflecție, elevii își dezvoltă nu doar cunoștințele despre natură, ci și capacitatea de a gândi critic, de a colabora, de a aplica informațiile în situații concrete și de a manifesta atitudini responsabile față de mediul înconjurător. Astfel, predarea modernă a Științelor naturii contribuie la formarea unei personalități active, autonome și deschise către cunoaștere.

„PLANETA PĂMÂNT – CASA TUTUROR”

Prof.Costache Gabriela
Grădinița cu P.P Nr. 8 Vaslui

Motto: " A înțelege natura înseamnă a înțelege viitorul, iar a face ceva pentru salvarea naturii, atât de amenințată azi, înseamnă a contribui la fericirea omenirii. (Eugen Pora)

În prezent omenirea trece printr-o perioadă de ample transformări, aflându-se în plin proces de schimbare la noile condiții de dezvoltare pe toate nivelurile: economic, social-politic și cultural.

Însă în acest secol al tehnologiei moderne, computerizată, al exploziei științifice, al cuceririi spațiului cosmic , uităm de interesele biosferei, de legile naturii și de interacțiunile din natură.Pentru mulți dintre noi, o plimbare prin parc, pe malul unei ape, pe o câmpie scăldată de soare, reprezintă un refugiu, o adevărată relaxare, o deconectare. Liniștea aparentă a naturii se răsfrânge și asupra noastră.Totuși omul – cu îndrăzneala și puterile sale nemărginite, a adus TERRA la marginea prăpastiei, smulgându-i tot ce s-a putut și dându-i înapoi prea puțin, uitând că este și el o parte inseparabilă a naturii.În acest context, un gând constant pentru orice ființă rațională ce trăiește pe acest pământ: pregătirea în spiritul ocrotirii naturii, începând de la vârsta fragedă a copilăriei. E bine ca omul de mâine să fie capabil să discearnă asupra binelui și a răului în raport cu " natura mamă " pentru ca mai târziu – tânărul, iar apoi adultul, să acționeze în deplină cunoștință de cauză. În învățământul preșcolar trebuie avut în vedere cunoașterea și menținerea în forul interior al copiilor a doua stări – dorința de a cunoaște universul lumii vii și puterea de a ocroti formele de viață. Ei au nevoie să perceapă cel mai mare adevăr din spațiul viului: plantele, animalele, oamenii se nasc, trăiesc și mor, lăsând semințe pentru următoarea generație.

Astfel, încă de la grădiniță, prin activitățile organizate cu grupele de copii urmărim să-i învățăm pe aceștia să înțeleagă și să iubească natura, să-i pătrundă tainele și să o protejeze, să le sădăm dorința de a o păstra intactă, să înțeleagă faptul că orice ființă are dreptul să trăiască într-un mediu curat și sănătos.Mijloacele cele mai eficiente pentru transmiterea cunoștințelor către preșcolari , sunt : implementarea unor proiecte educaționale pe diferite teme ecologice, prin participarea și implicarea preșcolarilor , a cadrelor didactice și a comunității; implicarea activă a preșcolarilor în activități din cadrul proiectelor tematice cu scop ecologic; colaborări și schimb de experiență cu diferite instituții reprezentative ce ne pot oferi material didactic, exemple de bună practică prin observările directe, experimentele simple, activități practice, jocurile,scenete, activități educative, plimbări, excursii și drumeții. Pentru a nu suprasolicita copiii de fiecare dată, am regândit activitățile tematice în ansamblul lor, cu deosebire conținutul acestora, strategiile de lucru aplicate, punând accent pe desfășurarea activităților în viziune interdisciplinară. Enumerăm câteva activități desfășurate în cadrul proiectelor educaționale prin abordarea diferitelor teme:„Plantez un copac”; „Ecologizăm spațiul verde” , Pentru "partea teoretică" a proiectului, am vorbit copiilor despre importanța colectării selective a deșeurilor, despre "dorința" acestora de a fi transformate în ceva folositor și nou, de a fi așezate în recipiente de colectare separați; „Reciclăm” (becuri,baterii,obiecte casnice),facem economie la apă . Sunt doar câțiva pași mărunți pe care îi poți face pentru a salva mediul înconjurător.

Ca urmare, concluzia desprinsă a fost că pentru a obține rezultate pozitive cu preșcolarii, fiecare acțiune ecologică trebuie să fie concepută și realizată atât practic sau însoțită de un joc ecologic, deoarece

copiii au nevoie să se joace pentru a se dezvolta piceperi, deprinderi, abilități iar mai târziu competențe , pentru a învăța despre lumea și mediul din jurul lor.

Jocul este calea directă prin care copilul își îmbogățește sfera cunoștințelor, ia mai ușor contact cu mediul ambiant, își dezvoltă motricitatea, se orientează, stabilește relații și acționează. Având încredere în puterea noastră de creație, am gândit și folosit în cadrul activităților cu conținut ecologic jocuri având ca teme " Detectivii ", " Ce se aude? ", " Viață – foc ", " Veverița la castane ", " Așază fiecare element la locul lui " și multe altele , prin care copiii au înțeles că numai aflându-se în mijlocul naturii îi pot cunoaște tainele. De aceea, așa cum noi cadrele didactice, ne ocupăm de educația intelectuală, de cea morală și estetică, de dezvoltarea aptitudinilor și sentimentelor, de educația voinței, este momentul să ne ocupăm și de educația ecologică prin care să-i învățăm pe copii " de ce ? " și mai ales " cum ? " trebuie protejată natura, iar când copilul începe să-și deschidă spre natură ochii minții, ai sufletului, când prin gesturile pe care le face vis-a-vis de mediul înconjurător ne demonstrează că a ajuns nu numai să îi placă ceea ce vede în jurul lui – plante, animale, păsări, dealuri, râuri, etc.- ci și să-și îndrepte eforturile (la puterea și nivelul specific vârstei) spre a ocroti toate acestea, sau chiar mai mult, spre a îndrepta greșelile făcute de generațiile trecute, vom putea spune că munca noastră educativă nu a fost în zadar!

Cu gândul la Ziua Planetei Pământ, cu certitudinea că grădinița face primii pași în formarea unor conduite ecologice adecvate ocrotirii și îngrijirii naturii, știind că educația ecologică trebuie să fie un proces care să înceapă de la vârsta preșcolară, având drept scop prezentarea datelor, a corelațiilor valorilor, problemelor și soluțiilor raportate la ecologie, la relația om-mediul, am îmbinat activitățile de cunoaștere a modului de viață al florilor, locul și rolul lor în viața oamenilor, cu activități dedicate conștientizării copiilor asupra importanței protejării mediului, activități prin care preșcolarii să vină în contact direct cu natura, cu tainele și frumusețile ei.

Cunoașterea naturii trezește gândirea copilului, contribuie la dezvoltarea capacității creatoare, la dezvoltarea vorbirii corecte și coerente, făcându-l astfel pe copil să mediteze asupra fenomenelor și corpurilor ce-l înconjoară. Știm cu toții că sănătatea este bunul cel mai de preț al omului, aceasta fiind o calitate a organismului uman, omul având răspunderea de a o menține de-a lungul vieții. Copilul de vârstă preșcolară nu are informații și atitudini față de problemele de sănătate, de aceea, toți cei din jurul lui ar trebui să îl ajute să înțeleagă modul de păstrare al acesteia, de ocrotire a naturii, de formare a unor comportamente și deprinderi față de plante și animale.

Preșcolarii vor realiza astfel că problemele mediului înconjurător sunt ale lumii întregi, ale fiecăruia dintre noi, iar fiecare acțiune negativă a noastră poate să afecteze în mod distructiv natura. Semnalele de alarmă lansate de specialiști, explicațiile și statisticile întocmite de aceștia au un rol incontestabil, dar pentru implicarea și acțiunea eficientă de formare în sens ecologic se ajunge prin sensibilizare și prin antrenarea componentelor afective și volitive ale copiilor. De aceea, activitățile de educație ecologică se desfășoară într-o atmosferă relaxantă, unde interesul și comunicarea să încurajeze inițiativele, dar și opțiunile fiecăruia.

DEZVOLTAREA ATITUDINILOR ECOLOGICE PRIN ORELE DE FIZICĂ ȘI EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ

Roșculeasa Verginica,
Liceul Tehnologic Segarcea

Educația ecologică reprezintă o componentă esențială a formării elevilor responsabili față de mediu. Integrarea temelor de mediu în disciplinele Fizică și Educație tehnologică contribuie la dezvoltarea unei gândiri științifice aplicate și a unor comportamente sustenabile. Lucrarea evidențiază modul în care conținuturile din programa școlară și metodele didactice moderne pot fi utilizate pentru formarea unei atitudini ecologice active la elevii din ciclul gimnazial. În contextul actual, caracterizat de intensificarea problemelor de mediu, educația are un rol fundamental în formarea unei generații responsabile față de natură. Școala nu este doar un spațiu de transmitere a cunoștințelor, ci și un mediu în care elevii își formează valori și atitudini.

Educația ecologică poate fi abordată interdisciplinar, fiind integrată în diferite discipline școlare. Fizica și educația tehnologică oferă contexte relevante pentru înțelegerea fenomenelor naturale, a energiei și a impactului activităților umane asupra mediului.

1. Fizică – înțelegerea științifică a sustenabilității

Fizica oferă o înțelegere riguroasă a fenomenelor care stau la baza schimbărilor climatice și a poluării. În cadrul disciplinei Fizică, elevii studiază fenomene naturale și legi fundamentale ale naturii, care pot fi corelate cu protecția mediului. La ore, elevii învață despre efectul de seră, radiațiile solare, proprietățile materialelor, producerea și transformarea energiei. Toate aceste concepte sunt esențiale pentru înțelegerea modului în care tehnologiile moderne influențează mediul.

De exemplu, studiul energiei electrice și al circuitelor introduce discuții despre surse alternative – eoliană, solară, hidro – și despre importanța eficienței energetice. Elevii înțeleg de ce dependența de combustibili fosili contribuie la încălzirea globală și cum pot fi reduse emisiile prin tehnologii moderne. Studiarea legilor transformării energiei și a randamentului energetic stimulează gândirea critică asupra consumului responsabil. Experimentele privind energia solară, eoliană, termică pot transforma teoria în conștientizare concretă a soluțiilor verzi. Astfel, fizica devine un instrument științific pentru explicarea și combaterea problemelor ecologice.

2. Educația tehnologică – soluții practice pentru dezvoltarea durabilă

Disciplina Educație tehnologică oferă contexte aplicative pentru formarea comportamentelor ecologice, prin activități practice și studii asupra resurselor. Elevii studiază formele de energie, sursele de energie (regenerabile și neregenerabile), utilizarea eficientă a energiei, impactul producerii energiei asupra mediului. Orele de educație tehnologică oferă contextul în care elevii pot trece de la teorie la aplicarea efectivă a principiilor durabilității. Aici se discută despre utilizarea rațională a resurselor, proiectarea unor obiecte durabile, reciclarea materialelor și funcționarea unor mecanisme ecologice, precum panourile solare sau sistemele de colectare a apei de ploaie. Prin activități practice – realizarea unor obiecte din materiale reciclate, de postere tematice „Energia verde”, dezbateri privind avantajele energiei regenerabile, analiza unor materiale video educative despre poluare și energie precum și construirea unor modele de dispozitive

economice sau analiza modului de funcționare al echipamentelor casnice – elevii înțeleg că tehnologia poate fi aliatul mediului, dacă este folosită responsabil.

3. Impactul asupra elevilor

Integrarea educației ecologice în cadrul disciplinelor Fizică și Educație tehnologică are efecte pozitive asupra formării elevilor. Aceștia devin mai conștienți de importanța protejării mediului, înțeleg rolul energiei în viața cotidiană, își dezvoltă spiritul de responsabilitate, adoptă comportamente ecologice în viața de zi cu zi. De asemenea, activitățile practice contribuie la creșterea interesului pentru știință și tehnologie.

4. Concluzii

Educația ecologică integrată în disciplinele școlare reprezintă o modalitate eficientă de formare a unor comportamente responsabile față de mediu. Fizica și Educația tehnologică oferă contexte reale pentru înțelegerea fenomenelor legate de energie și pentru dezvoltarea unei gândiri sustenabile. Prin utilizarea metodelor didactice moderne și a conținuturilor din programa școlară, elevii sunt implicați activ în procesul de învățare și devin conștienți de rolul lor în protejarea mediului înconjurător.

Prin împletirea formării morale (dirigenție), a înțelegerii științifice (fizică) și a aplicării practice (educație tehnologică), școala devine laborator în care se conturează ecocetățeanul viitorului — un tânăr informat, empatic și activ în protejarea planetei.

Prin activități educative variate și atractive, elevii pot învăța să respecte mediul înconjurător și să devină cetățeni responsabili. Proiectele educaționale dedicate mediului oferă oportunități valoroase pentru dezvoltarea conștiinței ecologice și pentru implicarea activă a elevilor în protejarea naturii.

Așa cum spunea **Mahatma Gandhi**:

„Pământul oferă suficiente resurse pentru nevoile fiecăruia, dar nu pentru lăcomia fiecăruia.”

Prin educație și implicare, putem contribui la formarea unei generații care va proteja și va respecta mediul înconjurător pentru viitor.

Bibliografie:

1. Cucos C. , *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom, 2014
2. Ionescu, M. , *Didactica modernă*. Cluj-Napoca: Editura Dacia , 2003.
3. Ministerul Educației, *Programa școlară – Fizică, gimnaziu 2017*.
4. Ministerul Educației, *Programa școlară – Educație tehnologică și aplicații practice, gimnaziu 2017*.
5. UNESCO (2017). *Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives*.

„SĂ PĂSTRĂM UN MEDIU SĂNĂTOS”

Prof. CORD MARILENA

Școala Gimnazială Călățele, Jud. Cluj

„ Sănătatea este darul cel mai frumos și mai bogat pe care natura știe să-l facă!”

(Michel de Montaigne)

Un vechi proverb indian ne învață că noi nu moștenim Pământul de la strămoși, ci îl împrumutăm de la copiii noștri. Pentru fiecare dintre noi, familia este prima școală. Aici elevii învață că relațiile dintre oameni sunt alcătuite nu doar din drepturi ci și din obligații reciproce. Al doilea colectiv este școala, în care elevii și profesorii au un ideal comun: formarea pentru viață a tinerilor. Educația ecologică se poate realiza oriunde, prin orice tip de activitate: școlară, extrașcolară, activități științifice, literare, artistice, sportive, etc. Formele de manifestare pot fi foarte variate: observații, experimente, povestiri, desene, drumeții, excursii, orientări turistice, expoziții, spectacole, filme, emisiuni TV, etc. Chiar dacă se vorbește mult despre ecologie, sănătatea mediului nu-l preocupă pe fiecare om în parte. De aceea este necesar să se acționeze pentru creșterea gradului de conștientizare a oamenilor pentru menținerea unui mediu de viață sănătos.

Mediul înconjurător și sănătatea sunt două daruri divine de care trebuie să avem grijă pentru noi și pentru viitorul generațiilor următoare. Întrucât omul este parte a naturii, trebuie să o respectăm și să acționăm în mod responsabil. Ne afectează starea mediului viața și sănătatea noastră? Cu siguranță! Personal, cred că mediul și sănătatea sunt organic interconectate: nu putem fi o societate sănătoasă, cu oameni sănătoși dacă trăim într-un mediu poluat, la fel cum un mediu curat ne poate asigura baza pentru o sănătate bună și durabilă.

Educația ecologică și problemele mediului trebuie abordate cu seriozitate de toată lumea, iar noi profesorii avem obligația morală să o facem. Copiii trebuie să constientizeze rolul important al naturii în viața noastră. A iubi natura nu înseamnă doar dorința de a fi în mijlocul ei, de a admira măreția ei, ci și de a o proteja, pentru a ne putea bucura pe termen lung de albastrul cerului, de limpezimea apelor sau paradisul

padurii. Copiii de toate varstele trebuie să fie educați în spiritul unei atitudini pozitive față de mediul înconjurător, în vederea formării ulterioare a conștiinței și comportamentului ecologic, favorabile unui stil de viață sănătos – mental, emoțional, fizic și socio-moral. O școală cu un mediu prietenos este un loc primitor, în care elevii vin cu drag. O școală cu spații verzi este și mai atractiv. Educația ecologică nu-și va atinge scopul dacă acțiunile pe care le sugerăm elevilor nu au o utilitate imediată prin aplicații practice, prin intervenția elevului în situații concrete în comunitatea în care trăiește (familie, clasă, școală, localitate) prin acțiuni de plantări de copaci, flori, acțiuni de igienizare și ecologizare, reciclarea deșeurilor etc .

Exemple de activități extrașcolare și de bună practică derulate în școala noastră:

- excursii și drumetii;
- ecologizarea spațiului verde din fața școlii;
- plantarea rasadurilor de flori și îngrijirea pomilor din grădina școlii;
- amenajarea colțului verde în clasă;
- colectarea de deșeuri: baterii, aparatură electrocasnică, hârtie, peturi, și valorificarea lor la centrele specializate;
- expoziție de afișe, machete desene pe teme ecologice;

Bibliografie:

I. Moroianu; Z.O Popescu - Mediul și sănătatea - Institutul Român pentru Drepturile Omului

M.E.C.,2007, Educația ecologică și de protecția mediului — Ghid metodic pentru cadrele didactice

https://ro.wikipedia.org/wiki/Energie_regenerabila

<https://www.google.ro/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fenergia.ro>

<https://sites.google.com/site/ceitreir>

ECOVIITORUL – RESPONSABILITATEA PREZENTULUI PENTRU SUPRAVIEȚUIREA DE MÂINE

Prof. Șeiciuc Alina
Colegiul Silvic „Bucovina”

Criza ecologică ca oglindă a civilizației

Trăim într-o epocă definită de un paradox profund: civilizația umană a atins culmi tehnologice uluitoare, dar, în același timp, a destabilizat sistemele naturale care îi susțin viața. Conceptul de "ecoviitor" nu mai este o fantezie utopică sau o temă pentru activiștii de mediu, ci o necesitate existențială. Aceasta reprezintă trecerea de la un model de dezvoltare bazat pe exploatare la unul bazat pe regenerare și echilibru. Viitorul ecologic nu se construiește de la sine; el este rezultatul direct al alegerilor pe care le facem astăzi, o oglindă a responsabilității noastre prezente. Ecologia, definită ca studiul relațiilor dintre organisme și mediul lor, a devenit astfel pilonul central al supraviețuirii, incluzând ramuri esențiale precum ecologia industrială, mentală și socială.

Amprenta ecologică și limitele Terrei

Pentru a construi un ecoviitor, trebuie să înțelegem gravitatea situației actuale. „Amprenta ecologică” a omenirii depășește capacitatea de regenerare a planetei. Schimbările climatice, pierderea biodiversității, poluarea oceanelor și defrișările masive sunt semnele unui sistem "bolnav".

1. Criza climatică și energetică

Dependența de combustibili fosili a dus la creșterea concentrației de gaze cu efect de seră. Trecerea la energie regenerabilă (solară, eoliană, geotermală) nu este doar o opțiune economică, ci un imperativ ecologic.

2. Epoca deșeurilor

Societatea de consum funcționează pe modelul liniar: "extrage-produce-aruncă". Ecoviitorul cere o tranziție urgentă către economia circulară, unde deșeurile devin resurse.

3. Biodiversitatea

Dispariția speciilor afectează lanțurile trofice și, implicit, securitatea alimentară a omului. Protejarea ecosistemelor nu este doar o chestiune de etică, ci de auto-conservare.

Educația ecologică - Temelia ecoviitorului

Un viitor sustenabil nu poate fi construit fără o schimbare de mentalitate, iar aceasta începe prin educație. „Educația ecologică și supraviețuirea omului” sunt indisolubil legate.

• Conștientizare din copilărie

Scopul educației ecologice este de a face copilul să cunoască, să-și însușească și să respecte normele de prevenire a distrugerii mediului, dezvoltând o atitudine de dragoste și responsabilitate față de natură.

• Formarea comportamentului "Eco"

Aceasta implică educarea pentru reducerea risipei, reciclare selectivă, consum responsabil și respectarea biodiversității.

• Rolul instituțiilor de învățământ

Școlile trebuie să devină "școli verzi", unde ecologia nu este doar o materie, ci un mod de viață.

Pilonii Ecoviitorului: Tehnologie, Social și Mental

Ecoviitorul se sprijină pe trei direcții majore:

1. Ecologia industrială și tehnologia

Dezvoltarea de tehnologii curate, eficiente energetic, și utilizarea inteligenței artificiale pentru monitorizarea și gestionarea resurselor naturale. Orașele inteligente (smart cities) trebuie să fie, în primul rând, orașe verzi.

2. Ecologia socială și politicile publice

Politicile de mediu trebuie să fie corelate cu echitatea socială. Sustenabilitatea nu trebuie să fie un lux, ci un drept. Aceasta implică politici de planificare urbană, transport public eficient și protejarea spațiilor verzi.

3. Ecologia mentală

Aceasta este cea mai subtilă, dar importantă schimbare. Ea implică reevaluarea relației noastre cu natura: nu suntem stăpâni, ci parte a unui întreg. Trebuie să trecem de la o mentalitate de "posesie" la una de "administrare responsabilă".

În concluzie, ecoviitorul nu este o opțiune, ci singura cale rațională. Acesta necesită o acțiune colectivă, rapidă și susținută. „Responsabilitatea prezentului” înseamnă să acceptăm că resursele planetei sunt finite și că fiecare decizie – de la ce cumpărăm, până la modul în care votăm sau ne educăm copiii – contează. Supraviețuirea de mâine depinde de capacitatea noastră de a deveni, astăzi, cetățeni ecologici activi. Avem nevoie de o schimbare profundă de paradigmă pentru a trece de la o ecologie pasivă la o acțiune ecologică vie și implicată.

Bibliografie:

1. **Pârvu C.**, *Ecologie generală*, Editura Tehnică, București, 2001.
2. **Arhim A.**, *Educație ecologică și supraviețuirea omului*, Chișinău, 2000.
3. **Ciubotaru M.**, *Educația ecologică în grădiniță*, Editura CD Press, 2005.
4. **Varvara D. M.**, *Curs de Ecologie*, Ed. Universității „Al.I.Cuza”, Iași- 1999

COOPERARE EUROPEANĂ ȘI SCHIMBUL DE BUNE PRACTICI

– DIRECȚII PENTRU VIITOR

Smădu Georgeta Daniela
Smădu Albert Nicolae
Liceul Tehnologic Petre Ionescu Muscel

Într-o lume marcată de globalizare și de interdependențe tot mai puternice între state, cooperarea devine un element esențial pentru dezvoltare. În acest context, Uniunea Europeană reprezintă un exemplu relevant de colaborare între țări care își propun să construiască un viitor comun bazat pe valori precum solidaritatea, transparența și progresul. Unul dintre instrumentele principale prin care se realizează acest obiectiv este schimbul de bune practici, un proces prin care statele membre învață unele de la altele și își îmbunătățesc constant politicile și strategiile.

Schimbul de bune practici presupune identificarea și preluarea unor modele de succes din diferite domenii, precum educația, sănătatea, economia sau protecția mediului. Acest proces nu înseamnă o simplă copiere a unor soluții, ci o adaptare inteligentă a acestora la contextul național. Astfel, fiecare stat poate beneficia de experiența celorlalte, evitând greșelile și accelerând procesul de dezvoltare. În cadrul Uniunii Europene, acest tip de cooperare este încurajat prin programe și inițiative care facilitează schimbul de informații și colaborarea între instituții.

Un domeniu în care schimbul de bune practici are un impact semnificativ este educația. Prin programe europene, elevii, studenții și profesorii au posibilitatea de a participa la mobilități internaționale, unde pot învăța metode noi de predare și învățare. Aceste experiențe contribuie la dezvoltarea competențelor interculturale și la formarea unei perspective deschise asupra lumii. În același timp, instituțiile de învățământ își pot îmbunătăți programele prin preluarea unor modele educaționale eficiente.

În domeniul economic, schimbul de bune practici contribuie la creșterea competitivității și la dezvoltarea sustenabilă. Statele membre pot învăța unele de la altele cum să sprijine antreprenoriatul, cum să atragă investiții sau cum să gestioneze resursele în mod eficient. De asemenea, colaborarea între țări facilitează implementarea unor politici economice coerente, care să răspundă provocărilor globale, precum crizele financiare sau schimbările climatice.

Un alt domeniu important este cel al protecției mediului. Problemele de mediu nu cunosc granițe, iar soluțiile trebuie să fie comune. Prin schimbul de bune practici, statele pot identifica metode eficiente de reducere a poluării, de gestionare a deșeurilor sau de utilizare a surselor de energie regenerabilă. Astfel, Uniunea Europeană devine un spațiu în care inovația și responsabilitatea față de mediu sunt promovate constant.

Cu toate acestea, procesul de schimb de bune practici nu este lipsit de provocări. Diferențele culturale, economice și sociale dintre state pot îngreuna adaptarea unor modele de succes. De asemenea, există riscul ca unele soluții să nu fie aplicabile în anumite contexte. Din acest motiv, este important ca fiecare stat să analizeze atent informațiile primite și să le adapteze în funcție de propriile nevoi și resurse.

În perspectivă, viitorul Uniunii Europene depinde în mare măsură de capacitatea statelor membre de a colabora și de a învăța unele de la altele. Schimbul de bune practici nu reprezintă doar un instrument de dezvoltare, ci și un mod de a consolida unitatea europeană. Prin dialog, cooperare și deschidere, statele pot construi împreună un viitor mai prosper și mai echilibrat.

În concluzie, schimbul de bune practici reprezintă un element esențial în procesul de dezvoltare al Uniunii Europene. Acesta facilitează învățarea reciprocă, stimulează inovația și contribuie la crearea unor politici eficiente în diverse domenii. Într-o lume în continuă schimbare, cooperarea și adaptabilitatea devin factori cheie pentru succes, iar Uniunea Europeană demonstrează că progresul este posibil atunci când statele lucrează împreună.

Bibliografie:

Bărbulescu, Iordan Gheorghe, *Uniunea Europeană: de la economic la politic*, Editura Tritonic, București, 2005

Dinan, Desmond, *Europa recâștigată*, Editura Polirom, Iași, 2010

McCormick, John, *Înțelegerea Uniunii Europene*, Editura Codecs, București, 2006

Wallace, Helen, Wallace, William, Pollack, Mark A., *Elaborarea politicilor în Uniunea Europeană*, Editura Institutul European, Iași, 2011

IMPLEMENTAREA EDUCAȚIEI ECOLOGICE PRIN ÎNVĂȚARE EXPERIENȚIALĂ UTILIZÂND PEDAGOGIA FRANZ KETT ÎN GRĂDINIȚĂ

Szigeti Tímea,
Grădinița „Kis Herceg”

Perioada preșcolară reprezintă o etapă esențială în formarea sensibilității copiilor față de mediu, proces care nu se realizează prin transmitere teoretică de cunoștințe, ci prin experiențe directe și trăiri personale. La această vârstă, copiii își construiesc relația cu lumea prin intermediul experiențelor senzoriale și acționale, de aceea este deosebit de important ca ei să intre în contact direct cu natura.

Acest proces de învățare experiențială este susținut în mod eficient de pedagogia Franz Kett, o abordare holistică, centrată pe sens, dezvoltată de pedagogul german Franz Kett pe baze religioase (Kett, Muroňová, Havel, & Neubauer, 2015). Viziunea pedagogică pornește de la concepția despre om ca unitate de corp, suflet și spirit, aflat într-o relație inseparabilă cu semenii, mediul și sinele propriu. Scopul acesteia este de a conecta individul – indiferent de vârstă – cu sine însuși, cu comunitatea, cu lumea și cu divinitatea (Măda, 2023).

Aplicarea practică a metodei poate fi ilustrată printr-o activitate simplă, dar complexă, precum explorarea mărului. În prima etapă a procesului de învățare, corespunzătoare perspectivei orizontale, copilul intră în contact cu mărul prin experiențe senzoriale: observă culoarea și forma, îl atinge, îl miroase și îl gustă, în timp ce descoperă și procesul de dezvoltare al acestuia, de la sămânță până la fruct. Această experiență contribuie la înțelegerea caracterului ciclic al naturii și a relațiilor dintre fenomenele din mediul înconjurător.

Ulterior, procesul de învățare evoluează către un nivel mai profund, caracterizat de perspectiva verticală. În această etapă, copilul nu mai este doar observator, ci se identifică cu obiectul explorat. În contextul ciclului de viață al mărului, copilul își imaginează că este o mică sămânță care crește, se dezvoltă și devine un copac puternic și plin de viață. Astfel, experiența externă devine una internă: copilul își corelează propria dezvoltare cu transformările observate în natură și înțelege că, asemenea seminței, și el are potențialul de a se dezvolta și de a evolua (Kett & Koczy, 2009).

Pedagogia Franz Kett este deosebit de potrivită pentru dezvoltarea unei relații de respect și atașament față de natură, deoarece cunoașterea lumii nu se realizează în mod abstract, ci prin întâlniri și experiențe autentice (Muronova, Havel & Neubauer, 2015). În același timp, aceasta pune accent pe formarea unei atitudini de apreciere și respect față de lume și față de ceilalți. Copiii învață să respecte valorile naturii, să aprecieze darurile acesteia și să manifeste deschidere și acceptare față de semenii.

Pedagogia Franz Kett susține eficient educația ecologică prin faptul că valorifică experiențele personale ale copilului și implicarea activă a acestuia în procesul de învățare. Prin viziunea sa, care consideră omul o unitate complexă aflată în relație cu sine, cu ceilalți și cu mediul, copilul nu doar acumulează

cunoștințe, ci își descoperă locul în lume (Măda, 2023). Această abordare contribuie la formarea unei atitudini responsabile, bazate pe respect și apreciere față de natură.

Bibliografie:

Kett, F., Muroňová, E., Havel, T. H., & Neubauer, H. (2015). *Gespräche mit Franz Kett: Über sein Leben und seine Pädagogik*. Franz Kett-Verlag GSEB.

Kett, F., & Koczy, R. (2009). *Die religionspädagogische Praxis: Ein Weg der Menschenbildung*. RPA-Verlag.

Măda, S. (2023). *Elemente nonverbale în pedagogia Franz Kett: O abordare pragmasemantică*. Editura Universității din București.

Muroňová, E., Havel, T. H., & Neubauer, H. (n.d.). *Gespräche mit Franz Kett*.

IMPACTUL ACTIVITĂȚILOR DE EDUCAȚIE ECOLOGICĂ ASUPRA ELEVILOR

Prof. înv. primar Țăpîrlan Dănuța Maria

Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu” Drăgășani, Vâlcea

Educația ecologică joacă un rol esențial în formarea conștiinței și responsabilității ecologice a tinerei generații. Prin intermediul activităților de educație ecologică, elevii nu doar învață despre problemele de mediu, ci dezvoltă și competențe esențiale pentru a deveni cetățeni activi și responsabili. Aceste activități au un impact profund și durabil asupra elevilor, influențându-le comportamentele și atitudinile față de mediul înconjurător.

Un prim impact semnificativ al activităților de educație ecologică asupra elevilor este creșterea gradului de conștientizare privind problemele de mediu. Prin participarea la diverse proiecte și inițiative ecologice, elevii înțeleg mai bine importanța protejării naturii și a resurselor naturale. Această conștientizare se traduce în comportamente ecologice zilnice, cum ar fi reciclarea, economisirea energiei și apa, și adoptarea unor obiceiuri de consum mai sustenabile.

În al doilea rând, educația ecologică contribuie la dezvoltarea abilităților practice și cognitive ale elevilor. Activitățile ecologice, precum plantarea de copaci, curățarea parcurilor sau participarea la proiecte de reciclare, oferă oportunități de învățare practică. Aceste experiențe directe sunt esențiale pentru dezvoltarea unei înțelegeri profunde a conceptelor ecologice și pentru consolidarea cunoștințelor teoretice acumulate în cadrul orelor de curs. Elevii învață să aplice principiile ecologice în viața reală, ceea ce le dezvoltă gândirea critică și capacitatea de a rezolva probleme.

Un alt impact notabil este formarea unui simț al responsabilității și al angajamentului civic. Prin implicarea în activități ecologice, elevii devin conștienți de rolul lor în comunitate și de importanța acțiunilor lor pentru binele colectiv. Acest sentiment de responsabilitate îi motivează să fie agenți ai schimbării în comunitățile lor, să promoveze practici ecologice și să inspire și pe alții să adopte un comportament responsabil față de mediu.

De asemenea, educația ecologică are un efect pozitiv asupra dezvoltării personale a elevilor. Participarea la activități ecologice promovează lucrul în echipă, comunicarea eficientă și leadership-ul. Elevii învață să colaboreze, să își asume responsabilități și să își dezvolte abilități de gestionare a proiectelor. Aceste competențe sunt esențiale nu doar pentru succesul în domeniul ecologic, ci și pentru dezvoltarea lor generală și pentru viitoarea lor carieră.

Nu în ultimul rând, activitățile de educație ecologică contribuie la îmbunătățirea stării de bine a elevilor. Contactul cu natura și implicarea în activități în aer liber au beneficii dovedite asupra sănătății

mentale și fizice. Elevii devin mai conectați cu mediul natural, ceea ce le reduce nivelul de stres și le îmbunătățește starea de spirit. Această legătură cu natura poate duce, de asemenea, la un respect și la o apreciere mai profundă pentru mediul înconjurător.

În plus, educația ecologică poate stimula creativitatea și inovația în rândul elevilor. Atunci când sunt implicați în proiecte de mediu, elevii sunt adesea încurajați să găsească soluții noi și originale pentru problemele ecologice. Acest proces de gândire critică și inovatoare nu numai că îmbunătățește abilitățile lor de rezolvare a problemelor, dar le și pregătește pentru provocările viitoare din diverse domenii.

Educația ecologică poate, de asemenea, să încurajeze elevii să dezvolte o relație de lungă durată cu natura. Prin activități care implică explorarea și observarea mediului natural, elevii învață să aprecieze frumusețea și complexitatea ecosistemelor. Această apreciere poate conduce la o atitudine de respect și protecție pe termen lung față de mediul înconjurător.

Un alt aspect important este integrarea educației ecologice în curriculum-ul școlar, care poate avea un efect multiplicator. Atunci când educația ecologică este parte integrantă a programelor școlare, elevii au mai multe oportunități de a învăța despre mediu și a se implica în activități ecologice pe tot parcursul anului. Acest lucru poate duce la o cultură școlară care valorizează și promovează sustenabilitatea și responsabilitatea ecologică.

În concluzie, impactul activităților de educație ecologică asupra elevilor este profund și multifacetic. Prin creșterea conștientizării, dezvoltarea abilităților practice și cognitive, formarea unui simț al responsabilității civice, promovarea dezvoltării personale și îmbunătățirea stării de bine, educația ecologică contribuie la formarea unor cetățeni responsabili și angajați, pregătiți să protejeze și să conserve mediul pentru generațiile viitoare. Aceste activități sunt esențiale pentru construirea unei societăți durabile și pentru asigurarea unui viitor sănătos pentru planeta noastră.

Bibliografie:

1. Mănescu, V. Educația ecologică în școli: Strategii și metode, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2010
2. Popescu, A. Impactul educației ecologice asupra comportamentului elevilor, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2015
3. Toma, D. Educația pentru mediu și dezvoltarea durabilă, Editura Eurostampa, Timișoara, 2016

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

Profesor educație timpurie Vodă Ana-Maria
Colegiul Tehnologic „Spiru Haret”, Piatra Neamț

Încă de la vârstă mică, copiii trebuie să învețe și să respecte legile naturii, ei fiind ajutați să descifreze și să-și însușească ABC-ul ecologiei, să înțeleagă necesitatea protecției mediului, a ocrotirii naturii. Copiii trebuie învățați cum să contribuie la refacerea naturii, menținând curățenia și îngrijind frumusețile ei oriunde s-ar afla, să înțeleagă că ocrotind natura se ocrotesc pe ei înșiși.

Aceasta este vârsta la care începe formarea viitorului cetățean al planetei din toate punctele de vedere, iar particularitățile de vârstă permit mai ușor trezirea în copii a sentimentelor și atitudinilor pozitive față de mediu, precum și formarea și dezvoltarea conștiinței ecologice și implicit a unui comportament adecvat. Curiozitatea, dorința de a imita adultul, răspunsul emoțional puternic sunt câteva dintre caracteristicile vârstei preșcolare care facilitează educația ecologică în grădiniță. La acestea se adaugă faptul că, în contextul social prezent, educatoarele au un rol aproape la fel de important ca părinții în educația copilului, întrucât el petrece adesea mai mult timp la grădiniță decât acasă. În prezent „cei 7 ani de acasă” tind să devină „cei 3 ani de la grădiniță”, deși rolul educației parentale nu poate fi suplinit.

Educația ecologică are la bază cinci obiective:

- *Conștientizarea.* Copiii sunt ajutați să dobândească o înțelegere și o sensibilitate față de întreg mediul înconjurător și problemele lui.
- *Cunoașterea.* Copiii obțin cunoștințe privind funcționarea mediului, interacțiunea oamenilor cu mediul, despre cum apar și cum pot fi rezolvate problemele legate de mediu.
- *Atitudinea.* Copiii își însușesc un set de valori și sentimente de grijă pentru mediu, pentru menținerea calității lui.
- *Deprinderea.* Copiii sunt îndrumați să obțină abilități necesare identificării și investigării problemelor mediului și să contribuie la rezolvarea problemelor acestuia.
- *Participarea.* Copiii capătă experiență în utilizarea cunoștințelor și abilităților dobândite, în vederea luării unor acțiuni pozitive și bine gândite care vor conduce la eradicarea problemelor mediului.

Abordarea educației ecologice în grădiniță prezintă anumite particularități metodologice. La vârsta preșcolară, educația ecologică ține mai mult de formarea deprinderilor și trăirilor afective. Primul contact cu mediul și cu problemele sale trebuie să îmbrace la aceasta vârstă aspecte practice și să provoace trăiri emoționale. Copiii vor fi încurajați să desfășoare activități în aer liber (grădinărit, acțiuni de îngrijire a parcurilor și spațiilor verzi, excursii în natură), „experiențe” ce pot avea funcții educative și recreative. Natura în sine oferă în orice anotimp și pe orice vreme oportunități ample de învățare și joacă.

Dacă urmărim primele reacții ale unui copil mic ajuns într-un parc, vom vedea ce bucurie extraordinară și sinceră manifestă el. Pentru că nu este încă „îndocinit” de nevoile societății sau de utilitate, el poate vedea frumusețea exact așa cum este ea. Sunt imagini care multor adulți nu le mai spun nimic, dar care lui îi transmit foarte multe mesaje ale frumosului. Adulții au datoria de a-i face pe copii să iubească natura. Indiferent cât de „tehnic” ar fi, ei trebuie să le ofere o șansă de a cunoaște natura. O plimbare prin parc, un urcuș pe un deal, o excursie sunt tot atâtea posibilități de a intra în contact cu natura. O experiență

trăită în natură, nemijlocit, este foarte importantă pentru un copil, valorând mai mult decât orice explicație, imagine colorată sau film.

Nenumărate sunt întrebările copiilor și ale copilăriei. Pentru a putea răspunde copiilor, trebuie să-i învățăm să observe cu mai multă atenție ceea ce se întâmplă în jurul lor, să-și pună întrebări și să caute răspunsuri, dar mai ales să acționeze conștient, fiindcă și ei fac parte din marea carte a naturii.

Preșcolarii trebuie să realizeze că problemele mediului înconjurător sunt ale lumii întregi, ale fiecăruia dintre noi, iar fiecare acțiune negativă a noastră, oricât de insignifiantă ar fi, poate să afecteze în mod distructiv natura. Activitățile de educație ecologică trebuie să se desfășoare într-o atmosferă relaxantă, unde interesul și comunicarea să încurajeze inițiativele, dar și opțiunile fiecăruia. Prin exploatarea situațiilor de viață corespunzătoare, a situațiilor problemă, prin desfășurarea unor activități instructiv-educative, în care informațiile nu sunt doar transmise de-a gata, ci sunt și rodul gândirii critice a preșcolarilor, și mai ales prin joc, copiii ajung să recunoască, să înțeleagă și să iubească natura, să-i pătrundă tainele și să o protejeze, să pună bazele formării și dezvoltării conștiinței lor ecologice.

Formarea conștiinței morale trebuie dublată de formarea unei conduite morale. Nu există o rețetă universal valabilă pentru a declanșa un comportament ecologic în fiecare copil. Probabil cel mai important este exemplul personal, întrucât la această vârstă copiii învață cel mai mult prin imitație. La aceasta vârstă pot fi formate obiceiuri pozitive, precum: închiderea becului atunci când e suficientă lumină, separarea hârtiei și a altor deșeuri în vederea reciclării, oprirea apei în timpul spălării dinților, protejarea spațiilor verzi, a animalelor abandonate etc. Este indicat, de asemenea, ca în clasă sau în curtea grădiniței să se amenajeze un colț de natură de care copiii să aibă grijă. Pentru a avea un efect asupra dezvoltării copiilor și în formarea viitoarelor personalități, activitățile de educație ecologică trebuie desfășurate continuu, pe cât posibil să facă parte din programul cotidian sau măcar unele idei să fie infiltrate în diversele teme abordate în grădiniță.

Educația ecologică vizează diferite laturi ale dezvoltării personalității individului. Ea are ca scop formarea premiselor de înțelegere a efectelor unui comportament necorespunzător asupra mediului și, deci, a atitudinii de protejare a mediului. Scopul final al educației ecologice la preșcolari este de a le forma bazele unei gândiri și atitudini centrate pe promovare a unui mediu natural propice vieții, de a le dezvolta spiritul de responsabilitate față de natură.

Educația ecologică bine realizată în grădiniță și apoi în școală răspunde la una din prevederile fundamentale ale Drepturilor Omului „*Dreptul la sănătate, dreptul la viață!*”.

Bibliografie:

- ✓ *** *Revista învățământului preșcolar, nr.3-4/ 2000*
- ✓ Melania Ciobotaru, Nicoleta Adriana Geamăna, Cornelia Jalbă, *Educația ecologică în grădiniță*, ghid pentru educatoare, Editura CD Press, 2007

ECOVIIITORUL PROMOVAT PRIN ACTIVITĂȚI DE TIP „ȘCOALA FĂRĂ PEREȚI”

Prof. Gabriela Vultur,
Liceul Tehnologic Segarcea, Structura Școala Gimnazială Segarcea

Motivare:

În contextul actual, marcat de nevoia protejării mediului, educația outdoor devine un instrument important în formarea unor atitudini responsabile față de natură. Prin contact direct cu mediul înconjurător, elevii învață mai ușor și mai conștient, bazându-se pe experiență și explorare.

Activitatea propusă urmărește dezvoltarea spiritului de observație, a responsabilității față de natură și a capacității de autocunoaștere, prin implicarea activă a elevilor în descoperirea elementelor naturale. Astfel, se contribuie la formarea unor comportamente sustenabile și la construirea unui „ecoviitor” echilibrat. Activitatea s-a desfășurat la clasa a V-a și a avut ca scop descoperirea relațiilor dintre fenomenele mediului înconjurător, responsabilitatea față de natură și cunoașterea de sine prin identificarea cu elemente naturale - printr-o activitate integrată de învățare a ariilor: Limbă și comunicare – comunicare în limba română; Matematică și științele naturii – Matematică și explorarea mediului; Arte și tehnologii – arte vizuale și lucru manual; Consiliere și orientare – dezvoltare personală.

Ca obiective de învățare (cunoștințe, abilități, atitudini/valori): (C)Identifica unele resurse date din afara sălii de clasă; (C)Identifica unele caracteristici ale corpurilor din mediul fizic; (C)Describe unele caracteristici ale corpurilor date din mediul fizic; (A)Identifica căi prin care pot contribui la menținerea unei vieți sănătoase a plantelor și a animalelor etc.; (A)Describe obiectului care îl reprezintă, din cele colecționate, prin motivarea alegerii; (A)Sorta obiectelor conform criteriilor: natural/artificial;(V) Implicare în activitate; (V) Responsabilitate față de natură/obiectele colectate; (V)Demonstra autonomie

Nivelul: A; Mărime grupului: 6-25 participanți

Tipul de resurse necesare: minime (M), elaborate (E), specializate(S): M Resurse/infrastructură necesară: sac de hârtie, creion, fișă, cameră foto

Nivelul de provocare (mic, mediu, mare, ridicat): Mare, iar Durata activității: 40-50 de minute

Descrierea activității: Fiecare elev va primi un săculeț de hârtie, care va avea atașată o listă. Pe lista respectivă se vor găsi enumerate 15 elemente din natură sau propoziții care descriu elemente din natură, pe care participanții la activitatea de educație outdoor le pot găsi cu ușurință în mediul exterior apropiat. Cadrul didactic le cere să caute fiecare element care apare pe listă și să le colecteze în săculețul de hârtie

primit (sau orice alt recipient disponibil/la îndemână). Printre elementele din listă se află obiecte magice folosite de eroi în basme, însă elevii colectează fără a face legătura cu textul literar. Elementele găsite vor fi bifate pe lista atașată. După completarea întregii liste de elemente, participanții se întorc la cadrul didactic într-un loc bine stabilit, și discută cuvintele neînțelese, frazele descriptive dificile, elementele pe care nu au reușit să le găsească, și motivul acestui fapt, dificultățile întâmpinate pe parcursul vânătorii de comori și pot cere ajutor suplimentar. De asemenea, elevii vor alege un obiect despre care vor discuta în detaliu, identificând unele caracteristici ale corpului respectiv. Fiecare elev în parte, va alege un obiect care îl reprezintă dintre cele colecționate, și va explica motivul.

La finalul activității, elevii sortează obiectele găsite conform unor criterii date: materialele naturale sau artificiale. Activitatea integrată aferentă educației outdoor se finalizează prin discuții comune cu întreaga clasă, în care elevii vor identifica căi practice prin care pot contribui la menținerea unei vieți sănătoase a plantelor și animalelor din mediu apropiat.

Procesarea învățării: Ce ai învățat despre natură? Dar despre tine?; Ce ți-a plăcut cel mai mult la mediul natural în care ai avut experiența de învățare?; De ce este important să avem grijă de natură?; Cum îți propui să ai grijă mai mult de natură în viitor?

Rezultate așteptate și impact: activitatea de învățare experiențială implică elevii silitori alături de cei mai puțin interesați într-un exercițiu reflexiv care le dezvoltă:

- grija față de natură (identifică măsuri concrete de a îngriji elementele naturale);
- autonomie în învățare (elevii fac corelări între natură, lume și propria persoană, dar reușesc și să asocieze elementele naturale de pe fișa de lucru cu cele din mediul real/înconjurător);
- gândire critică (elevii se raportează critic la fenomenele din jurul lor și dezvoltă abilități de analiză).

Colaborare cu comunitatea locală: activitatea poate fi realizată și în echipă cu părinții în școala altfel/săptămâna verde și/sau transformate în competiții cu alte clase, în parc, pădure și/sau rezervații naturale - în parteneriat/cu aprobarea autorităților locale.

Adaptări pentru copii cu cerințe speciale: activitatea se adresează și elevilor cu cerințe educaționale speciale, aceștia pot fi observatori/raportori în cadrul jocului sau pot fi asistenții/ajutoarele profesorului pentru distribuirea materialelor.

Printre elementele din listă se află obiecte magice folosite de eroi în basme, însă elevii colectează fără a face legătura cu textul literar. Ele vor fi folosite în unitatea de învățare: Călătoresc prin basme, în cadrul unui atelier de lectură, desfășurat în trei etape: I. Prelectura: se desfășoară sub forma unei activități outdoor:

Comori din natură; II- Lectura; III. - Postlectură -(activitate pe grupe). Toți elevii s-au implicat și s-au simțit valorizați.

Bibliografie:

Torkos Henrietta. (2021). Dezvoltarea competențelor transversale prin educația outdoor în ciclul achizițiilor fundamentale. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană;

EDU-CREATIV ȘI JOCURILE COPILĂRIEI

JOC: „ROATA EMOȚIILOR DIGITALE”

Prof. Inv .primar Colgiu Florentina
Liceul tehnologic Vernești-Buzău

Jocurile copilăriei s-au transformat, dar nu și-au pierdut rolul esențial: dezvoltarea armonioasă a copilului. Este important să păstrăm valorile jocului clasic, integrând cu înțelepciune tehnologia. Un copil care știe să se joace atât în lumea reală, cât și în cea digitală este un copil pregătit pentru viitor.

Copilăria este, pentru fiecare dintre noi, o lume a descoperirilor, a râsetelor și a jocului.

Dacă odinioară joaca însemna alergat prin curtea școlii, sărit coarda sau construirea de cazemate din perne, astăzi, pentru tot mai mulți copii, jocurile înseamnă tablete, telefoane și realitate virtuală. Lumea se schimbă, iar copilăria nu rămâne neatinsă. Pentru multe generații, copilăria a însemnat jocuri simple, dar pline de farmec. Jocuri precum „De-a v-ați ascunselea”, „Elasticul”, „Țară, țară, vrem ostași” sau „Șotronul” aduceau copiii împreună, îi învățau să coopereze, să se bucure de natură și de libertate. Astăzi, multe jocuri ale copilăriei s-au mutat în spațiul digital. Tableta, telefonul sau consola au devenit noile „terenuri de joacă”. Jocuri ca Minecraft, Roblox sau Fortnite domină preferințele copiilor, iar rețelele sociale sau platformele video precum YouTube și TikTok le ocupă o bună parte din timpul liber.

Jocurile digitale nu trebuie interzise, dar nici lăsate să domine complet copilăria. Este important să găsim un echilibru între cele două lumi – să păstrăm frumusețea jocurilor tradiționale, dar să folosim și avantajele tehnologiei moderne. Părinții și profesorii pot ghida copiii spre jocuri educative, pot impune reguli clare privind timpul petrecut online și pot încuraja ieșirile în aer liber, sportul, lectura și activitățile creative. De asemenea, tot mai multe inițiative combină realitatea fizică cu cea digitală: aplicații de realitate augmentată care se folosesc în parc, jocuri interactive educative sau tabere de codare pentru copii. Acestea sunt exemple pozitive de cum tehnologia poate completa, nu înlocui, copilăria.

În era tehnologiei și a comunicării online, copiii interacționează tot mai mult în spațiul digital – pe platforme de jocuri, în grupuri de chat, pe rețele sociale. Aceste interacțiuni aduc nu doar informație și divertisment, ci și un întreg univers emoțional, adesea dificil de gestionat. Emoțiile trăite în lumea virtuală sunt reale și influențează comportamentele elevilor și relațiile lor.

„**Roata emoțiilor digitale**” este un joc educativ care își propune să îi ajute pe elevi să recunoască, să exprime și să gestioneze emoțiile apărute în situații digitale, într-un mod empatic și echilibrat. Activitatea promovează educația socio-emoțională și sprijină dezvoltarea inteligenței emoționale în contexte relevante pentru viața cotidiană a elevilor.

Nume joc: „Roata emoțiilor digitale”

Vârsta recomandată: 9–14 ani (clasele III–VIII)

Scop:

- Dezvoltarea inteligenței emoționale și a competențelor socio-emoționale în contexte digitale.

Obiective:

- Recunoașterea și exprimarea corectă a emoțiilor în situații școlare și online
- Dezvoltarea vocabularului emoțional și a empatiei
- Antrenarea abilităților de ascultare activă și comunicare asertivă
- Promovarea unui comportament echilibrat în interacțiunile digitale

Materiale necesare:

- Dispozitiv cu acces la internet și proiector / smartboard
- Aplicație gratuită tip „Wheel of Names” sau echivalentă
- Cartonașe cu situații digitale (tipărite sau afișate digital)

Descriere pas cu pas:**1. Introducerea jocului:**

Profesorul explică faptul că emoțiile ne însoțesc atât în viața reală, cât și în cea digitală (grupuri de WhatsApp, jocuri, rețele sociale). Elevii vor explora aceste emoții printr-un joc interactiv.

2. Crearea „roții emoțiilor”:

Se folosește o aplicație gratuită (ex: Wheel of Names) în care profesorul adaugă 8–10 emoții, precum: Bucurie, furie, frustrare, rușine, mândrie, teamă, empatie, anxietate, curiozitate, gelozie.

3. Regulile jocului:

- Fiecare elev, pe rând, rotește roata digitală (la tablă sau de pe telefon/laptop, dacă e activitate online).
- În funcție de emoția apărută, elevul primește un cartonaș-situație (citit de profesor), care descrie o întâmplare din viața digitală (ex: „Prietenul tău te-a exclus dintr-un grup de joc online
- Elevul răspunde la 3 întrebări:
 1. Ce simți în această situație?
 2. Cum ai reacționa?
 3. Ce soluție constructivă ai propune?

4. Discuție în perechi:

După fiecare răspuns, elevii discută în perechi: „Ai trăit o situație asemănătoare? Cum ai reacționat tu?”

5. Reflecție de grup:

La final, profesorul face o sinteză împreună cu elevii: Cum ne gestionăm emoțiile în spațiul digital? Cum evităm impulsivitatea și învățăm să comunicăm cu empatie?

Impactul asupra copiilor:

- Crește conștientizarea emoțiilor în contexte digitale, tot mai frecvente în viața elevilor.
- Îmbunătățește comunicarea și capacitatea de autoreglare emoțională.
- Reduce comportamentele impulsive sau agresive în mediile online.
- Favorizează un climat de siguranță și încredere între colegi.
- Contribuie la educația pentru viața digitală, integrând dimensiunea afectivă.

Concluzie:

Într-o lume digitală în continuă expansiune, este esențial să învățăm nu doar cum să folosim tehnologia, ci și cum să fim oameni în mediul virtual – empatici, responsabili și echilibrați. Jocul

„Roata emoțiilor digitale” îi încurajează pe elevi să își recunoască și să își exprime emoțiile, să reflecteze asupra propriilor reacții și să găsească soluții pașnice în situații tensionate. Este un exercițiu de conștientizare emoțională, dar și de educație pentru cetățenie digitală, care sprijină o cultură a respectului și a bunăstării în comunitatea școlară.

Bibliografie:

1. Are Teachers (2022). SEL Activities for Middle School Students.
2. CASEL (2023). Core SEL Competencies. www.casel.org
3. Ginott, H. (1998). Teacher and Child. New York: Macmillan.
4. Goleman, D. (2008). Inteligența emoțională. București: Curtea Veche.
5. Ministerul Educației, CNPEE. (2021). Ghid de consiliere școlară în era digitală
6. Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants. On the Horizon.

CREATIVITATEA LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

Pojega Nistor Mălina Dumitrelea

Grădinița cu Program Normal Nr.2 Oșand

Cuvântul creativitate își are originea în termenul latin *creare*, care înseamnă a zămisli, a făuri sau a naște. La copilul preșcolar, creativitatea nu se traduce neapărat prin produse de valoare socială unică (opere de artă sau invenții), ci prin **expresivitate, noutate subiectivă și flexibilitate** în raport cu propriile sale cunoștințe.

Copiii cu un potențial creativ ridicat se disting prin trăsături specifice de comportament și gândire evidențiate în studiile de specialitate:

Gândire divergentă: Capacitatea de a găsi multiple soluții sau utilizări pentru un singur obiect.

Curiozitate epistemică: Adresarea permanentă a întrebărilor de tipul „De ce?” și „Cum?”.

Independență în joc: Tendința de a modifica regulile jocurilor cunoscute sau de a inventa scenarii noi.

Fluență verbală: Un vocabular bine dezvoltat și capacitatea de a construi metafore și povești originale.

Perseverență: Concentrare profundă asupra sarcinilor de joc care îi pasionează, aspect menționat.

Desenul, pictura și modelajul sunt canalele principale de proiecție a universului interior al copilului. Conform ghidurilor metodologice, tehnicile de lucru non-convenționale (dactilopictura, pictura cu sfoară, tehnica petei de cerneală) sparg tiparele rigide și stimulează originalitatea.

Prin colaj, modelaj din diverse materiale și construcții, copiii își dezvoltă spiritul de observație și coordonarea. Utilizarea materialelor din natură sau a texturilor diverse ajută la formarea unor reprezentări mentale bogate, după cum se arată în articolele

Deși potențialul nativ este uriaș, acesta poate fi inhibat de o serie de factori:

Conformismul excesiv: Cerința adulților ca preșcolarul să coloreze „fără să depășească conturul” sau să folosească doar culorile „reale” (ex: cerul trebuie să fie doar albastru).

Teama de critică: Reacțiile ironice sau corecturile severe din partea părinților ori educatorilor.

Supraîncărcarea cu ecrane: Expunerea pasivă la smartphone-uri și televizor blochează procesul de generare a propriilor imagini mentale.

Creativitatea la vârsta preșcolară nu este un dat imuabil, ci o structură dinamică ce solicită permanent activare. Rolul adultului (părinte sau educator) este de a asigura un climat de securitate afectivă și de a acționa ca un facilitator care oferă resurse, libertate și validare, transformând curiozitatea nativă în competență creativă durabilă.

Bibliografie:

Amabile, Teresa (1997) – *Creativitatea ca mod de viață*, Editura Științifică și Tehnică, București.

Băban, Adriana (2001) – *Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere*, Editura Psinet, Cluj-Napoca.

Cosmovici, Andrei; Iacob, Luminița (2005) – *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași.

Golu, Pantelimon; Zlate, Mielu; Verza, Emil (1993) – *Psihologia copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București.

